

s'a vindecat de cât tocmai târziu în vară; cicatricea acestor rane o voi purta de sigur toată viața.

Seara când ne vîram în sacii de dormit, hainele începeau să se des- ghețe cu încetul, un proces cu care se cheltuia o cantitate considerabilă din căldura corpului. Ne strîngeam în sac unul lângă altul și zăceam apoi câte 1 ceas — 1½ ceas clănțănind din dinți înainte de a simți în corp ceva căldură de care aveam atîta nevoie. În sfîrșit hainele noastre deveneau umede și moi, dar nu- mai pentru ca a doua zi dimineata să înghețe iar imediat ce ieșeam din saci. Câtă vreme a ținut însă frigul, nici vorbă să fi ajuns vre-o dată la haine uscate.

În așa îngrejurări, frigul era une- ori supărător.

Cum înghețam de frig zăcînd în saci și așteptînd să se pregătească mîncarea de seară! Eu, care eram bucătarul, trebuia să stau deștept ca să supraveghez fierberea. În sfîrșit mîncarea era gata; o împărțeam și ne pria de minune. Acestea erau cele mai frumoase momente ale e- existenței noastre și ne bucuram toată ziua gîndindu-ne la ele.

Une ori însă eram așa de obosiți, în cât ni se închideau ochii și adormeam ducînd limba la gură. Mîna cădea ostenită și mîncarea din lin- gură se vărsa pe sac. După masă ne permiteam de obicei luxul unei porții de apă cât puteam s'o bem de fierbinte dizolvînd într'însa praf de lapte. Apa aceasta avea un gust în- tocmai ca laptele flert și ne încăl- zea de minune. Apoi ne închideam bine în saci, ne strîngeam unul lângă altul și dormeam somnul dreptilor. Dar și în vis tot mergeam spre nord ne chinuam cu săniile și mînam căi- ni. Adese ori auzeam pe Iohansen strigînd în somn: «Înainte, drace!.. aide! prr! prr!.. al dracului căini!.. sass! sass! Lua-v'ar dracu cu săni cu tot!...» — pînă când dela o vreme adormeam iar.

Amîndouă ne simțeam foarte bine în saci, îndată ce ne încălzeam ni- țel; dar une ori parveeam foarte cu greu la ceva căldură, și într'o noapte m'am deșteptat cu vîrfurile degetelor înghețate.

Dimineata, ca bucătar, eram ne- voit să mă scol eu întîi și să pre- gătesc dejunul; îmi trebuia pentru aceasta un ceas. De obicei prepa- ram într'o dimineată ciocoladă, pâine cu unt și pemmikan, iar în altă supă de orz sau o amestecătură de făină, apă și unt, cam așa ceva, ca supă de casă. Pe lângă aceasta mai luam lapte preparat din apă fierbinte și praf de lapte.

Îndată ce dejunul era gata, deș- teptam pe Iohansen; apoi ne ridicam în sacul de dormit, întindeam una din paturile de lână drept masă și ne

puneam pe lucru... După ce isprăveam cu dejunul, mai scriam câte ceva în ziarele noastre; apoi trebuia să ne gîndim la plecare. Dar cât de o- bosiți eram încă une ori, — ce n'aș fi dat adesea ca să pot să mă vîr în sacul de dormit și să adorm 24 de ore în continuu! Mi se părea că a- ceasta trebuia să fie cea mai mare plăcere pe lumea asta. Dar trebuia să mergem spre nord, tot mai spre nord...

După ce ne făceam toaleta, ple- cam pe frig să pregătim săniile, să descurcăm hamurile căinilor, să'i în- hămăm și să înaintăm cât puteam mai repede. Ah! cum jinduam în zi- lele acestea aspre blănilor calde de lup pe cari le lăsasem pe bordul va- porului!

Mergeam înainte. Eu alegeam dru- mul prin ghețurile neegale, apoi urma șania cu caiul meu. Căini în- vîetară curînd să urmeze, dar la fie- care inegalitate a terenului se opreau; în ast-fel de cazuri, dacă nu'i pu- team îndemna prin strigăte ca să tragă toți de odată, trebuia să ne întoarcem îndărăt și, după împreju- rări, să'i îndemnăm cu biciul sau să le ajutăm.

Iohansen urma cu cele-lalte două săni, când strigînd la căini, când lovindu-i cu biciul, când trăgînd și el de se întampla ca ghiața să fie din cale afară rea. Era, de sigur, o cruzime față de bietele animale și adesea mă gîndesc cu milă la aceste scene. Mă cutremur și acum când mă gîndesc cum îi băteam când se o- preau obosiți. Ne era milă și atunci, dar întorceam ochii și dam. Nu pu- team alt-fel. Trebuia să înaintăm, și față cu acest scop, totul trebuia să fie secundar.

Aceasta e partea cea tristă a ex- pedițiilor de felul acesteia, că ori- ce sentiment mai bun se ucide sis- tematic pînă ce nu mai rămîne de cât egoismul cel mai aspru.

Cînd mă gîndesc la toate acele animale superbe cari au muncit pen- tru noi fără să murmure, cîtă vre- me și-au putut mișca membrele, cari n'au avut parte nici odată de o mulțumire și arare-ori de o vorbă bună pentru aceasta, cari zi de zi se pleacă sub bici, pînă când ve- nea vremea că nu puteau, și moar- tea îi scăpa de chinuri, — cînd mă gîndesc cum au fost lăsați pe rînd în ținuturile acelea pustii și ghie- toase cari au fost martore credinței și jertfirei lor, mă suprimd momente de amară imputare.

Ne trecea multă vreme, seara cu ridicarea cortului, cu îngrijirea de nutrețul căinilor, cu pregătirea mî- cărei pentru noi, iar dimineata cu pregătirile de plecare, — ast-fel că zilele nu ni se păreau nici o dată prea lungi, pentru a face marșurile pe cari le doream, și în același timp

a avea și vreme pentru somn. De oare ce însă nopțile deveneau tot mai luminoase, nu mai aveam ne- voe să ne ținem de ceasurile zilei, ci puteam să plecăm ori cînd vream ziua ori noaptea. Tot așa ne puteam opri și da odihnei, cînd simțeam trebuința, fie pentru noi, fie pentru căini.

Am încercat să fac de obicei zile de marș de câte nouă sau zece ore. Pe la mijlocul zilei de obicei ne opream și luam câte ceva mai a- desea pâine și unt precum și ceva pemikan și pastete de ficat. Aceste prînzuri erau însă o grea încercare.

Ne alegeam de obicei un loc bine ferit și une ori ne înfășuram în paturile noastre de lână; cu toate a- cestea vîntul ne frigea pielea pe cînd stam în săniile noastre și mîncam.

Une-ori ne întindeam sacii de dor- miți și ne vîram într'însii după ce mîncam. Dar mai adesea frigul nu ne da răgaz să stăm pe loc și mî- cam plimbându-ne în sus și în jos.

O muncă neplăcută era și descur- carea hamurilor, — așa că eram foarte veseli cînd în sfîrșit puteam să plecăm.

Dup'amiază fie-care din noi obici- nuam a lua câte o bucată de cio- calată.

Cel mai mulți călători spre Pol, cari au întreprins expediții cu săni, s'au plîns de așa numita sete polară, care a considerată în tot-d'a-una ca un rău a- proape inevitabil în călătoriile mai îndelungate prin pustietățile de ză- padă care se agrava și mai mult după consumare de zăpadă. Eram deci pregătiți la această sete, de care am suferit greu și la trecerea noas- tră prin Groenlanda, și luasem o pe- reche de ploști de cauciuc, pe care în fie-care dimineată le umpleam din aparatul de fier, iar peste zi le pă- zeam de frig purtându-le la sin. Dar spre marea mea mirare, descoperii în curînd că adesea trecea ziua în- treagă fără ca să fiu tentat a gusta din apă. Cu cît trecea vremea, cu atît mai puțin simțeam necesitatea de a bea ziua, și în cele din urmă renunțai cu totul de a mai lua apă. Dacă, în treacăt, simțeam sete, era de ajuns o bucată de ghiață de apă dulce, de care se găsea ori cînd, pentru potolirea setei. (Mîncarea de zăpadă nu stinge setea. din potrivă și poate să aibă și alt-fel urmări rele, ghiața însă da, mai ales dacă se ține mai întîi cît-va timp în mînă de sigur mulți călători au făcut a- ceastă experiență).

Motivul pentru care această sufe- rință, care a pricinuit cele mai mari greutăți multor expediții cu săniile, ne a fost cruțată nouă, e a se atri- bui în mare parte excelentului nos- tru aparat de fier. Cu ajutorul lui am fost în stare ca, deși consumând

un *minimum* de material, să ne to-
pim în fie-care dimineată atâta apă,
în cât să avem orî cât ne trebuia.
Ba de obicei mai și aruncam din-
tr'însa seara.

Vineri, 29 Martie.—Ne chinuim mai
departe, dar merge foarte încet.
Ghiata e mediocră, — nu așa după
cum mă așteptasem. Adesea dăm
peste grămezi mari, grozave de ghiată
a căror trecere ne costă foarte mult
timp. Trebuie de mers înainte ca să
se caute un drum și de obicei tre-
buie să se facă înconjur mai mare
sau mai mic.

Pe lângă aceasta se întâmplă că
se ostenesc și câinii și așa că e a-
proape imposibil d'a se merge îna-
inte cu dinșii.

Și pe lângă aceasta, afurisita de
incurcătură a hamurilor, care nu se
mai sfirșește și care e din ce în ce
mai greu de descurcat!

Fridtjof Nansen.

(Urmare numărul viitor)



din

Moda Parisiană colorată

care va apare poimăine, Joul 2 Apri-
lie curent, va fi într'adevăr splendid.

Va conține peste 20 de ilustrații,
un model colorat, o bucată de mu-
zică și un *PATRON*, care se va da
gratîs.

Afară de acestea materia e din
cea mai variată.

Putem asigura pe cititori că nici
un număr până acum n'a fost așa
de frumos.

Moda Parisiană colorată se vinde
cu 15 banî în toată țara.

Prețul abonamentului la MODA PARISIANA

Pe un an, lei 7.50 | Pe 6 luni, lei 4

Premii

Abonații pe un an primesc ca premii o
frumoasă broșă ultima noutate și o carte de
ghicir viitorului.

Abonații pe 6 luni vor primi ca premii
Cartea spre a ghici viitorul sau 1 broșă.

În fie-care lună, toți abonații vor con-
cura prin tragere la sorți la 2 premii con-
sistând din 2 obiecte de valoare.

UN NOU PREMIU ABONAȚILOR «MODEI PARISIANE»

Toți abonații la ziarul *Moda Parisiană*
cari se vor prezenta cu chitanțele de a-
bonament la fabrica de încălăminte *La*
ora-ul Atena, din strada Călărașilor No.
126, vor putea să-și facă ghetă de șevro
pentru dame cu 4 lei mai puțin de cât
prețurile fabricii, ghetă de ghems pentru
dame cu 2 lei mai puțin, iar ghetă pen-
tru copii cu 1 leu mai puțin de cât prețu-
rile fabricii.

J U L E S G R O S

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XLIII

— Să zicem un omor, atunci un
om crud, neomenos; ai vrut să o-
morî un om, pe care îl știai că 'i
nevinovat și care nu ți-a dat nici
un motiv de ură.

— Nu mai vroiu să te întrerup;
dacă voi găsi de cuviință, mă voi
justifica.

— Ai constatat chiar d-ta cât era
de adinc înrădăcinată în inimă dra-
gostea, pe care o nutream pentru d.
Emile; numai atunci te-ai hotărît să
'mî arăți scrisoarea mamei și a 'mî
dovedi, că 'mî interzice de a fi vre-o
dată femeia acelui pe care tutorul
meu d. Million, 'l primise ca logod-
nicul meu.

— Toate astea sunt adevărate dar
unde vreî să ajungî?

— Vroi să ajung la asta, că nu
voi rezista mamei mele orî cât ar
fi de neexplicabilă, și voi păstra
taina acestui ordin, fiind că așa îmi
cere ea; voi lăsa pe d. de Rivières
să sufere de dragostele noastre sfă-
rimate, și să mă blesteme ca pe o
necredincioasă, dar vroiu să mă re-
daș ocrotirei unchiului meu.

— Ca să te înțelegi iară cu d.
des Rivières. Nici odată.

— Ți-am spus că până acum totul
e sfirșit între mine și el.

«Și ți-am probat că pot să mă țin
de cuvînt.

— Bun! dar ce vei face atunci
de încrederea oarbă pe care mama
ți-o recomandă să ai în mine? Ce
vei face cu ocrotirea pe care ea îmi
poruncește să ți-o dai.

— Încrederea asta, ți-o dau fără a
sta la tocmală, pentru tot ceea ce
nu zignește conștiința mea.

— Explică-te.

— Da, nici odată nu mă va con-
vinge cine-va că o fată mare poate
să nu se compromită, umblând lumea
cu un tînăr, acesta fiind chiar cel
mai ilustru personaj din lume.

— Nu uita, d-ră, scopul meu e de
a te rapatria și a te pune sub pro-
tecția mamei mele, cea mai virtuoasă
dintre femei.

— Eu, d-le vroiu să mă în-
torc la d. Million, să mă întorc
singură în Franția unde moravurile
americane n'au pătruns încă, și unde
nu se admite ca o fată să ia căm-
pî cu un băiat.

— Nu știu ce mijloace ai să în-
trebuințezi, ca să realizezi unul din
aceste scopuri.

— Dar cine are să mă impiedice?

— Totul, neexperiența d-tale, lipsa
de protecție și peste toate astea și
lipsa de bani.

— Ei bine, d-le, nimic mai simplu,
de cât ceea ce am să fac; mă crezi
așa de proastă?

— Ei, ce?

— D. Million a fost pe aici, chiar
în otelul, în care ne găsim.

— Da, dar a plecat.

— Cunoșc pe d. Million, pe orî
unde trece lasă urmă de generozita-
te și prietenî.

— Fie, dar prietenia asta, cum ai
s'o resfrîngi asupra d-tale?

— Iată cum, voi spune proprie-
tarului otelului, situația în care mă
găsesc și 'l voi ruga să intervî ca să
găsesc pe protectorul meu natural.

Cu tot sângele lui rece, Petre Du-
ther tresări.

Captiva lui băgă de seamă asta și
luă tonul cel mai liniștit din lume și
cel mai nepăsător.

— Încearcă, d-ră, zise el, mi s'ar
părea foarte curios, că otelierul care e
prietenul meu de vre'o zece ani, să
consimtă a asculta pe aceea, pe care
îi voi spune că e o școlăriță fugită,
în loc de a crede un om, care a că-
pătat reputație în lume.

D-ra Allard nu se dădu învinsă.

— Dacă mijlocul meu nu e bun,
am altele.

— Să vedem!

— Voi afla unde a plecat «Is-
bânda». Voi scrie d-lui Million să
îi voi telegrafia, ca să cer protec-
țiunea lui.

Petre Duther zîmbi.

— Nădăjduesc, zise el, că înainte
de reîntorcerea tutorului d-tale noi
vom fi ajunsî la Havre.

— Atunci voi întrebuința un mij-
loc suprem.

— Oare e indiscret a te întreba?

— De loc. Mă voi duce la con-
sulatul francez și mă voi pune sub
protecția reprezentantului Franciei.

— Nu vei face asta, d-ră Allard.

— De ce, domnule?

— Pentru că cine vî va dovedi că
are să vî asculte consulul.

— E datoria lui. Eu voi încerca.

— Să admitem că te ascultă, și
că îți plătește rapatrierea, că chiar
te pune sub protecțiunea unei fa-
milii în timpul drumului, dar n'ai
să faci asta d-șoară.

— Pentru ce, pentru ce, te întreb?

— Fiind că ai să-ți aduci aminte
că am fost pentru d-ta un protector
credincios, că te am respectat și am
făcut să fii respectată, că pretutin
denî și tot-d'a-una, m'am ocupat de
liniștea d-tale fiind că, într'un cuvînt,
îmi datorești recunoștință.

— De sigur, nu neg, ba chiar re-
cunosc, că în ceea ce mă privește,
nu pot de cât să aduc laude purtă-
rei d-tale cu mine.

— Ei bine, d-șoară, iată o dilemă,
din care spiritul cel mai cu judecată,
nu poate eși la capăt.

— Care anume?

— Să consulul încrezător în mine,

în misiunea pe care guvernul francez mi-a încredințat-o, în reputația mea de om cinstit, te va lua drept o aventurieră. Și în acest caz rămân stăpân pe situație.

«Dacă dimpotrivă consulul te crede, atunci iată-mă pe mine dezonorat în ochii lui».

— Crezi oare reclamându-ți libertatea mea, voi uita de a spune că ai fost bun și respectos cu mine?

— Aici va înceta de a te crede.

— Pentru ce?

— Pentru-că firea omenească e înclinată a crede mai iute răul de cât binele.

— Ei dar ce-mi pasă de aprecierea acestui om?

— Ei, dar dacă ar fi vorba de el, dar chiar de a doua zi toată presa se va ocupa de acest eveniment.

«Unele ziare te vor celebra ca o eroină persecutată, altele te vor țiri prin noroiu».

«Când despre mine oricare ar fi hotărîrea consulului, iată-mă dezonorat nu numai în America dar în Europa întreagă».

«Multe ziare au să-mi ia partea invocând trecutul meu».

«Dar câte altele vor fi fericite să batjocorească și să atace, pe un om a cărui reputație a rămas intactă».

«Asta fiind-că nu vei vrea să răsplătești de cât printr-o ingratitudine neagră, tot ce am făcut pentru d-ta».

D-ra Allard rămase tăcută și îngândurată.

— Ești foarte cu judecată, d-le Duther, zise ea, căci dintr'un cuvînt mi-ai luat două mijloace de acțiune.

— Cum două mijloace?

— Da, căci mă gândeam în caz de nu reușesc la consul, să mă adresez la presă.

— Și cum?

— Ți-am spus, renunț, căci dacă eu țin foarte puțin la opiniunea publică, nu voi consimți nicî odată să vă sacrific.

Rămaseră tăcuți câtă-va vreme.

De odată d-ra Allard își lăsă capul în mâini și începu a plânge.

— Sunt foarte nenorocită! zise ea.

Exploratorul fu atins de această durere.

Domnișoară, zise el, nu mai plânge, că nu pot vedea fără să sufer durere d-tale.

«Dacă stăruiești, îți jur pe cinste că voi face ce vrei vrea».

Domnișoara își șterse ochii și întinse urechia.

— Nu mă înșela, d-le, zise ea.

D. Duther luă cuvîntul.

— D-ră, zise el, până acum te-am lăsat în cea mai mare liniște. Dar ești expusă la mari pericole dar că nu plecăm îndată în Franța.

«Află că are să izbucnească o revoluție în amândouă Americile».

«Ai trăit printre Indieni, și te-ai

putut convinge ce caracter ai».

— Sunt blânz și îndatoritor pentru dușmanii.

— Indienii sunt tari și numeroși în multe părți ale continentului.

«Pretutindeni sunt îndrăgiti împotriva năvălitorilor și a tiranilor cu pielea albă. Astăzi această ură e gata să facă explozie».

— D. Million și prietenii săi sunt înștiințați de acest pericol.

— Da!

— Atunci pentru ce și-ai urmat drumul.

— Parcă li s'au pus un vâl pe ochi.

— Ei bine, dacă e așa, exclamă d-ra Allard, dacă vrei să te ții de cuvînt, du-mă la prietenii mei, în pericol. Voi să isprăvesc cu ei desnodămîntul călătoriei acestia, pe care am început-o cu atîta plăcere.

— Dar spune-mi de ce nevoie are să fie prezența d-tale lângă d-l Million?

— De nici una, dar cum crezi că aș sta liniștită, când mă voi gândi că draga Iulie, Marie Fontaine, d-ra Leroux și d-na Raimond, pot fi legate de stilul torturii, și schingiuite?

— Ai uitat pe cine-va din enumerarea d-tale, pe d-l Emil des Rivières.

— Da, d-le, l'am uitat pe el și pe toți domnii aceia așa de devotați.

— Spune-mi care va fi purtarea d-tale față de Emil.

— Purtarea mea va fi foarte sinceră, îi voi spune că trebuie să renunțe pentru tot d'a-una la realizarea proiectelor noastre.

— Atunci d-ră pregătește-te de plecare. Am să mă informez fără întârziere de locul unde a plecat; am să-i telegrafiez dacă se poate, dacă nu-i voi scrie ca să nu meargă mai departe înainte de sosirea noastră.

Spunînd aceste cuvinte d. Petre Duther se sculă și apăsă un buton care făcea relief pe zid.

Un băiat se ivi.

— Spune d-lui Delmonico, că doresc să-l vorbesc.

După cinci minute stăpânul casei sosi.

— Vorbește, zise el, te ascult.

— Știi unde și-a îndreptat pașii d-l Million?

— De sigur, d-l Million s'a imbarcat pe «Isbînda» și a părăsit portul New-York azi dimineață, iar «Isbînda» se îndreptează spre Antile, trebuie să abordeze la micile Antile, se îndreptează spre Guadelupa unde nunta pariziană își propune să stea mai multă vreme.

— Trebuie să telegrafiam fără întârziere, zise d-ra Allard.

— Este o pedică mică, zise d-l Delmonico.

— Care?

— Telegrama are să ajungă înaintea d-ilor, mai bine e o scrisoare

că ajunge aproape în același timp.

— Atunci, alt-ceva, zise d-ra Allard, când pleacă vasul care face serviciul poștei?

— Chiar astăzi seară la 6 ore.

— Cine ne împiedică de a-l lua?

— Eu nu, că altă treabă n'am, răspunse Duther.

Pe când Petre Duther cu d-ra porneau să ne întorcem la nunta pariziană.

Cît ținu drumul pe ocean, timpul fu foarte plăcut, până ce aborderă.

Guadelupa e formată de o insulă, sau mai bine zis, de două insule mari despărțite printr'un curs de apă sărată.

Are drept capitală orașul cu același nume.

Peste tot se văd locuințe frumoase.

Toți pasagerii suiți pe punte admiră acest spectacol încântător.

După cum e obiceiul în toate porturile, încercară examenul comisiei de sănătate, apoi se coborîră.

D. Million și prietenii pătrunseră în oraș, zidit pe un pămînt mocirlos și nesănătos.

Totul părea nou, natura și populația.

În port erau valuri de bumbac, pe care le mănuiă negrii, întunecați ca noaptea și goi până la mijloc.

Lângă ei femeile negre de abia acoperite stăteau greșite și îi priveau cum lucrau.

Mici negrișori, goi de tot, stăteau așezați în cerc și treceau o bucată de trestie de zahăr, pe care o sugeau pe rînd.

Părăsiră cheiul și pătrunseră în stăzile strîmpte ale orașului.

Acolo începu desamăgirea.

Era o căldură toridă și înainta în aleele întortocheate, mărginite de căsuțe mici, murdare, întunecoase, acoperite cu bambu.

Unele negre bătrîne eșeau în pragul casei și chemându-se în limba creolă, făceau să răsună aerul de sunete discordante ca într-o seră din grădina de aclimație din Paris.

D. Million primise serviciul unui negru mare, care se oferise foarte grațios și știa franțuzește bine.

— Vei voi conduce la hotelul «Coloneal», spuse el, și vei sta acolo foarte confortabil.

Călăuza asta duse mica trupă în piața tirgului, pe care trebuia s'o străbată.

Acolo, europenii fură învăluiți într-o învălmășeală neînchipuită.

Cele mai urite creaturi păreau că și ar fi dat întâlnire acolo.

Galantul marchiz băga de seamă câte-va tinere și frumoase mulatre.

Erau preocupate de legume și fructe care chemau mușterii cu multă grație.

Vindeau fructe de o înfățișare pof-titoare mere, scortişoară.

Doamnele se lăsară a fi ispitite și gustară din aceste fructe intertropicale.

Toate fură de părere, că înfățișarea e mai frumoasă de cât gustul.

Călătorii ajunseră în sfârșit la hotel.

Era un han foarte rău ținut, și la cel dintâi aspect fie care și putu da seamă de câte parale face.

— Ne vom întoarce să mâncăm și să dormim în corabie, zise d. nu Million.

Până la masă vizitară orașul.

O biserică frumoasă toată de fier, în fața căreia e palatul de Justiție.

Apoi se duseră să viziteze teatrul, spitalul marinei, spitalul Sf. Jules, muzăul Herminiar.

Seara la masă d. Million spuse:

— Prietenii, orașul nu mi place.

— Nicăi mie, nicăi mie, răspunse fie-care.

— Atunci să plecăm.

Se hotărîră a se duce la o insulă «Maria Galantă», care era locuită de un domn Guignes, cunoscut tuturor.

«Isbânba» nu întârziă de a arunca ancora.

Peste puțin proprietatea prietenului li se înfățișă în toată măreția și simplitatea publică.

Era o clădire imensă, cuprinzînd nu numai locuința proprietarului, dar și fabrica de zahăr.

Căci d. Guignes era un plantator de trestie de zahăr.

Aci fură foarte bine primiți. D-na Guignes era o creolă franceză, și nu stia cu ce să se facă mai plăcută consingenilor săi.

Cât stătură acolo făcură escursiuni prin împrejurimi.

După prînz însă căldura era așa de mare că nu o putea învinge.

Atunci toți se culcău.

În schimb prelungeau serile, cari erau de o răcoreală delicioasă.

Distracțiile, pe cari și le învoiau erau vinătoarea pentru domni, pescuitul pentru doamne.

Merseră la Roussel, la Basses, la Capesterre, la Vermouth, la Ermitage, pretutindeni fură primiți foarte bine, nu numai în Antilele franceze dar și în cele spaniole și engleze.

Într-o seară la o oră înaintată, un strigăt îngrozitor se auzi.

Strigătul acela nu seamănă cu nici unul, care să-l mai fi auzit călătorii.

Nu era nici un muget, nici un răget. Fie-care auzind acest strigăt, simți un fior.

Guillaume Novet nu făcu de cât o săritură de la masă, la cabina care îi slujea de odaie și luă pușca.

Tinerii alergară la ușă și și preumblară privirile prin transparența acestei nopți tropicale

Nimic nu se vedea.

— Aideți să ne înarmăm și să fugim afară, zise d. Dick Moore.

Făcură asta și atunci un strigăt nu mai puțin groaznic ca cel dintâi, se auzi.

Acum nu se mai puteau înșela. Venea de la mare. Alergară într'a colo. Negrii îi precedaseră.

— E o balenă, strigară ei.

Atunci d. Dick Moore sfătui pe cel l'alți să se întoarcă îndărăt, să nu facă nimic până dimineață.

Pe drum d. Barbier zise:

— Am auzit adesea la Paris, servindu-se de expresiunea:

(Va urma)

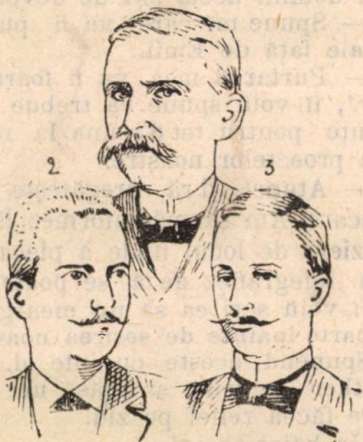
IN JURUL LUMEI

Aventuri de călătorie

Repariția lui Andrée

Din Victoria (Columbia Britanică), agenția Reuther din Londra anunță următoarele:

Aci a sosit un fost curier poștal al Statelor Unite, de la Dawson-City, care spune că vestitul călător în balon la polul Nord, Andrée, se află în Klondyke (țara aurului din America de Nord) și că are scrisori de la Andrée.



Cei trei aeronauți

1. Andrée. — 2. Fraenkel. — 3. Strindberg

După o altă versiune, Andrée s'ar afla la St. Michael, în Alasca, iar nu la Klondyke.

Pe de altă parte o depeșă din Stockholm (Suedia) spune de asemenea:

«Consulul suedo-norvegian din San-Francisco a telegrafiat ministerului de externe că un curier anume Iacob Carr, de la Alaska, a sosit la baia Departure și a afirmat unor oameni că are la sine scrisori de la profesorul Andrée, însă a refuzat să dea alte amănunte. S'a început o cercetare.»

Soarta expediției la polul Sud

S'a svornit cum-că vaporul «Belgica», care a plecat în expediție spre polul Sud, și din care face parte și

un român Racoviță s'ar fi cufundat în ziua de 1 Ianuarie în canalul Beagle.

Ziarul *Sshipping Gazette* anunță în chip oficial că «Belgica» s'a sfărâmat în canalul Beagle, la capul San Diego, lângă capul Horn, adăogând că echipagiul a fost salvat.

Ziarele belgiene dovedesc că acest svon nu poate fi adevărat.

Ultimele scrisori ale căpitanului Gerlache, primite la Bruxelles, purtău data de 12 Decembrie 1897.

Ele anunță că expediția plecase la 2 Decembrie la ora 1 după miezul nopții de la Punta Arenas, la Sudul Țerei-de-foc.

A doua zi «Belgica» ajunsese în frumoasa baie Speranța pe coasta orientală a insulei de Clarența, o insulă considerabilă situată la Est de Țara-de-foc. La 9 Decembrie ea ajunsese la Ushnaia, la 2 grade mai mult spre Sud și pleca pentru baia Lapotia, către limita cercului polar antarctic, adică către țara Graham sau țara Alexandru I. În drumurile pe care le-a făcut navigația a în-tâmpinat multe dificultăți. Dar bra-vii exploratori belgieni știau așa de bine lucrul ăsta în cât nu călătoreau de cât ziua și stăteau noaptea, ceea ce însemnează că ei luau toate precauțiunile necesare spre a evita orî-ce nenorocire. Ei trecu-ră printr'o mare furtună și așa de bine în cât comandantul Gerlache scria: «Nu fiți neliniștiți Belgica este un vapor cât se poate de solid».

Deci iată Belgica eșind triumfătoare la 12 Decembrie din momentele cele mai grele pentru navigație și pornind spre Sud. Și se anunță că la 1 Ianuarie, adică 20 de zile mai târziu, vaporul s'a cufundat la capul Horn la vre o sută leghe la estul locului unde am văzut-o îndreptându-se spre Sud. Adică în loc de a înainta, ea a mers înapoi. S'ar putea presupune asta dacă s'ar fi ivit o furtună grozavă. Dar nici asta nu e cu putință la un vapor, ci cel mult s'ar putea admite la o corabie.

Ni se spune că echipagiul e sănătos. Atunci cum să se explice faptul că nici unul din membrii săi n'a dat nici un semn de viață și n'a semnalat această catastrofă. Comandantul Gerlache are un cod telegrafic care îi permite de a trimite știri despre el. Presupunînd că el a recurs numai la calea poștală s'ar fi putut primi de la el său de la tovarășii săi știrea naufragiului de acum o lună, adică pe la începutul lui Martie. Și cu toate astea ei n'au trimis nici o vorbă. Și numai grație vre-unui matelot obscur norvegian sosit în America de Sud la Christiania, de unde se telegrafiază relația sa la Rotterdam și de unde s'a trimis vestea la Bruxelles.

Notăți că spunînd că de la 1 Ia-

nuarie, expediția Gerlache n'a spus nici o vorbă despre distrugerea năvel sale lângă capul Horn, noi ometem de a reaminti mesagiul trimis de un porumbel călător de la Punta Arenas la 26 Ianuarie și anunțând că totul era bine pe bord.

Dar cum s'a putut naște această veste tristă.

Se știe că în cursul ultimelor călătorii în America de Sud, «Belgica» a trebuit să debarce patru din membrii echipajului, culpabili de tentativă de nedisciplină și în numărul cărora figura bucătarul. Acești patru oameni au fost înlocuiți prin belgieni recomandați de către consulul belgian din America Australă.

Se poate presupune că unul din acești oameni înlocuiți ar fi răspândit vestea despre naufragiul vaporului «Belgica».

Stanley.

REVOLUȚIA EGIPTEANĂ DIN 1881-82.

Arabi-Pașa

I

Timp de patru ani, 1869-73, Egiptenii cuceriseră imensul Sudan Oriental, de la Asuan și până la Mruli, pe canalul lui Napoleon, lângă lacul Victoria. Vice-regatul Egiptean se întindea acum pe o suprafață de mai bine de 3,000,000 de kil. p., și cuprindea—afară de Egiptul propriu zis—Nubia, Darfurul, Cordofanul, Bahr-el Ghazalul, Senaarul și provinciile Ecuatoriale.

Însă această încercare de mărire costase pe Khedivul Ismail, multe parale. Datoriile Egiptului se urcau, la sfârșitul campaniilor de cucerire, la trei miliarde și jum. de franci. Și, prin dobânzi și noi împrumuturi, această sumă se augmenta mereu.

În 1879, Puterile Europene cerură Khedivului garanții pentru banii luați cu împrumut. Ismail, d'o-cam-dată, promise că va da; mai în urmă însă, după ce purtase mai mult timp pe ambasadorii cu vorba de azi pe mâine, nu voi să satisfacă nici una din cererile Puterilor.

Acum, după acest refuz formal, urmează, între Cairo, Constantinopol, Paris, Londra, etc., un schimb de note, cari au ca desnodământ detronarea Khedivului, în ziua de 26 Iunie 1879. În locul în locul lui Ismail fu numit fiul său, Mehemed Tewfik-Pașa, sub epitropia marilor Puteri.

II

Tot-d'a una când într'un Stat se întâmplă câte o zguduitură, dușmanii caută să profite spre a deveni puternici. Tot așa se întâmplă și aci.

Criza morală, materială și financiară ce urmă după răsturnarea lui Ismail, unită cu pierderea către supușii săi a prestigiului noului Khediv, care acum era privit ca slugă, ca vasal al Europei, făcu ca colonelul Ahmed-Arabi să profite și să ridice steagul revoltei.

III

Ahmed-Arabi al Husein, născut la Herya-Rosna, în anul 1839, era un Felah cu un aspect grosolan, cu gura enormă, cu capul tuguat, cu buzele groase. La etatea de 14 ani, el intrase în școala militară de unde eșise ca sublocotenent pe timpul domniei Khedivului Said-Pașa, dar primul său pas fu nenorocit și dînsul după ce fu bătut, fu gonit din armată și degradat pentru nedisciplină. Alungat din armată, el se consacră cât-va timp studiilor religioase la universitatea din Al-Afhar.

Sub domnia lui Ismail, Arabi intră din nou în armată, și—cu toate că nu se distinsese întru nimic—fu făcut locot.-colonel, în care calitate el luă parte la campania contra Abisiniei, 1867—68, sub ordinele lui Sir Roberth Napier.

La întoarcere, dînsul începu să organizeze societăți secrete, în scop d'a da Egiptului o adunare națională, d'a reconstitui armata și d'a micșora puterile slujbașilor și șefilor albi și Circazieni. În ziua de 15 Ianuarie 1881, el ținu, la o întrunire, în fața unui public numeros, un discurs în acest sens,—din care cauză și fu arestat; însă partizanii lui sparseră porțile închisorei și 'l liberară.

Ambasadorul francez din Cairo, d-nul de Ring, crezând în sinceritatea aspirațiilor lui naționale, rămase neutru la invitarea ce 'l făcuse consulul englez d'a se asocia cu el spre a pune capăt răului încă în începutul său. Și, într'acest timp, partidul național egiptean al lui Arabi-Bey nu întârzie să se facă temut.

IV

Puterile Europene, în urma notificărei reprezentanților lor la Cairo, auzind de cele ce se petrece în Egipt, răspund guvernului Khedivului că în vice-regatul Egiptean nu se poate sta bili o Cameră.

Infuriat în fața acestui răspuns, Arabi își împrăstie agenții—așa ziiși arabiști—în toate provinciile spre a îndemna poporul, și pe militari cu deosebire, d'a se răscula în contra Khedivului și d'a se da de partea lui.

Arabiștii lucrău cu o așa de mare iuțeală și îndemănare, în cât, peste două săptămâni, cea mai mare parte din populațiune se revoltă în contra lui Tewfik.

Arabi, pân'acum bey, fu înălțat—de către Cameră, pe care deja în surgenții o stabiliseră—la gradul de general și numit ministru de război.

Noul ministru chemă acum din Sudan toate trupele spre a 'l sprijini în întreprinderea sa.

Partidul Național Egiptean declară pe Kediv închis în palatul său și 'l amenință că, la cea mai mică mișcare sa cerere de ajutor de la Puteri, va fi omorît.

Vice-regele părea pierdut.

Toată țara era în revoltă; cei cari pân'acum nu fuseseră amestecați erau zăpăciți de groază. Forțele rebele nu erau de netemut!...

Consulul Francez, care pân'acum nu făcuse nici o mișcare, se unește în fine cu ambasadorul Englez în a cere exilul lui Arabi care, în necazul lor, se fălea acum cu titlurile de general și ministru...

V.

La 8 Iunie 1882, Sultanul din Constantinopol trimise în Egipt pe Derviş-Pașa ca să liniștească răscala; dar spiritele erau atât de surescitate, în cât nici nu mai era vorbă d'a se ține socoteală de supremația Padișahului. Derviş nu putu să facă nimic.

Cât-va timp apoi, zile sângeroase și negre erau să vie asupra portului Alexandria.

La 10 Iulie, Sir Beauchamp Seymour, amiral englez, bombardă acest port, îi distrugea prin foc altă parte și debarca trupele engleze pentru ocuparea Egiptului.

Între aceste, Arabi-Pașa se retrăgea cu armata sa la Tell-el-Kebir, unde lordul Garnet Wolseley îl urmări.

În curând părăsirea și trădarea se încuibă în rindurile rebele. Când se auzi că Khedivul, cu ajutorul englezilor, a supus regimentele, ei începură să 'și părăsească șeful și să se împrăstie care încotro.

Sir Garnet îi urmări pretutindeni și 'l sfărîmă complect în luptele de la Cairo, Tell-el Kebir, Kafr-Duar și Kasasin.

Arabi-Pașa, trădat, fu prins îndată de englezi. Judecat, el fu condamnat la moarte, care pedeapsă, mai în urmă, fu redusă la exil pe viață, la Ceylan, unde trăește și acum.

Const. A. Ștefănescu

Numărul 42 din «Ziarul Calătorilor» va apare Vineri 3 Aprilie corect.

Abonamente cu premii

De la 1 Aprilie

Cine se va abona, cu începere de la 1 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara
In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de trei luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara
In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman de 4 volume ilustrat și ziarul «Universul» literar colorat, timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara
In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brățară, o zaharnițe și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT

La 1 ale fiecărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă prin tragere a sorții și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare. Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B.—De oare-ce «Universul» politic apare și în toate Duminicile, prețul abonamentului s'a scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr și în numărul care apare în fie-care Joul un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvîntul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.



CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50. Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vind cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mic de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premial cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nicăi cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal niche lat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipsanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Velodromul Român

— Soseaua Kiseleff, Rondul II, București —

se va redeschide în ziua 1 și 2 de Paște, adică în zilele 5 și 6 Aprilie viitor, pentru

Alergări de biciclete

Naționale (profesioniști și amatori)

precum și Alergări pe jos

Inscrierile alergătorilor se vor primi numai la administrația ziarului «Universul», strada Brezoianu No. 11, București.

O săptămână înainte de curse, se va deschide Velodromul pentru antrenagiu, care se va putea face în fie-care zi de la orele 3 la 6 p. m. Biletele de intrare la Velodrom pentru antrenagiu se vor lua de asemenea de la administrația ziarului «Universul».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « $\frac{1}{2}$ « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11, — Strada Brezoianu, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA și VINEREA.



AMINTIRI DIN TONKIN.—Ne întâlnim în cale cu câțiva țărani care se duceau la tirg cu coșuri încărcate cu ouă. — (Vezi explicația)

Amintiri din Tonkin

Debarcasem la Haiphong, pe un soare arzător de iunie. Pe măsură ce soarele apunea, străzile oraşului deşarte când am sosit, se umpleau de lume. Eşii şi eu şi mă instalai la o masă din frumosul otel *Gaudaubert* spre a aştepta, sorbind un pahar de absint cu ghiată, pe amicul la care primisem să fiu găzduit.

Soarele dispăruse când gazda mea veni să mă caute. El avea una din cele mai frumoase locuinţe din Haiphong, adică o casă apărută în cele patru părţi de verande pline de verdeaţă.

Indată ce furăm la masă şi un mare *pankah* (evantaliu), pus în mişcare prin ajutorul unei sfori de care trăgea un mic servitor chinez, se balansa d'asupra capetelor noastre şi ne făcea vînt.

După masă gazda mea mă duse în odaia de fumat opium, unde mai venira şi câţiva amici d'ai lui.

Văzînd pe fie-care lungindu-se pe o canapea voii să gust şi eu din această otravă, ale cărei efecte minunate se exagerează atîta.

Un grefier care era din acea reşedinţă mă iniţie în misterele opiumului. El mi-a explicat că opium e un remediu contra desinteriei, un calmant contra durerilor, fiindcă insensibilizează nervii. Într-o doză raţională, zece sau cincisprezece lulele pe zi, procură o bună stare generală care se resimte în satisfacţia morală, şi face să dispară toate grijile. Din nefericire e aproape imposibil de a se mulţumi cu doze raţionabile; se începe cu 5—6 lulele, a doua zi se ia şapte, a treia zi opt, şi așa înainte pînă la 60—80 pe zi. Atun-î opium a devenit o nevoie, de care nu te poți lipsi fără adevărate suferinţe, fără chiar să cazi bolnav; nimic nu poate să oprească pe fumător care, spre a se reţine, se otrăveşte încet de tot. Trebuie să absorbi această otravă neîmpăcată, căci nu te mai poți desparti de ea.

**

A treia zi luai şalupa fluvială care se urcă pe râul Tay Bing şi sosit în câte-va ore la Hai-Doung unde mă aştepta un prieten bun al meu, coleg de şcoală, care era un inspector al misiunii din provincia Hai-Doung, d. de Gouret.

A doua zi după şederea mea la Hai-Daung, traversai cu mai multe familii fluviul Kesat, care curge prin mijlocul oraşului.

Cu noi se afla şi d-na de Gouret. Capetele noastre dispăreau sub nişte largi căşti învălite cu pânze. Bărbaţi şi femei, stăteam în picioare spre a nu ne umple hainele noastre

pe acele bănci care erau umede. Două femei bătrâne anamite, văslău luntrea noastră spre a o conduce pe cel-alt ţerm.

Aci ne aştepta agentul de lucrări publi e şi sora sa, oficiantul poştal şi ofiţerul miciei garnizoane din legiunea streină.

Caravana noastră se formă repede şi pornirăm cu nişte miliţieni ca escortă în frunte, apoi noi bărbaţii călări şi cele două dame în palankin.

— Sunt drăguţi aceşti miliţieni — îmi spuse d-na de Gouret, dînd la o parte perdeaua palankinului său şi privindu-mă.

Şi mie îmi plăcea mersul regulat al acestor douăzeci de soldaţi, care mergeau așa de ușor în căt păreau că calcă pe ouă.

La dreapta, la stînga, înainte şi înapoi, se vedea un câmp de orez, care se perdea la orizont.

Ici şi colo sate asemenea în boschetele lor de verdeaţă, îţi dădea impresia unor insule deşerte.

Ne întâlnirăm în cale cu câţiva ţărani cari se duceau la tîrg cu coşuri încărcate cu ouă.

Ei mergeau unul după altul vorbind între ei şi fără să ridice capul pe care l'ţineau aplecat în jos. În tîlnindu-se cu noui ei şi scoaseră pălăriile lor rotunde ca o roată.

În toată coloana noastră domnea cea mai mare veselie.

După trei ore de umblat sosirăm la Ta-Ko, unde trebuia să petrecem toată ziua şi noaptea.

Noi prînzirăm cu multă poftă, în casa care aparţine şefului de post. Masa fu lungă şi veselă, la urmă am avut lipsă de ghiată, căci proviziunea pe care o aduseserăm se micşorase mult din cauza soarelui arzător, care ne-a încălzit tot drumul.

La cină am stat afară şi cu toţi am ascultat pe guardul principal, care ne-a povestit cum a fost atacat de piraţi cu câte-va luni înainte.

— Într-o seară de Ianuarie—ne a zis el—predecesorul meu Wander închidea ca de obicei poarta postului şi se urca să mînce pe terasa pe care o vedeţi colo sus.

«Totul se petrecea în acea seară ca de obicei, fără ca vre o particularitate să fi atras atenţia santinelor. Noaptea veni, o noapte neagră, cum se face în extremul-orient.

«Wander era lungit pe un fotoliu. De odată e deşteptat de nişte strigăte ascuţite. O confuziune neaşteptată se produce în curtea slab iluminată de o lanternă. În acelaş timp vre-o zece oameni escaladează scara, năvălesc pe terasă şi se reped la Wander. Erau piraţi. Unul din bandiţi ridicase cuţitul asupra nefericitului care era legat burduf.

«De odată câinele *Bataillon*, un câine mare adus din Franţa de un ofiţer ucis la Lang-Son, intră ca o

fiară, răsturnînd mese şi scaune, se opri în mod brusc, cu ochul aprins şi se aruncă asupra agresorilor cu nişte urlete teribile. Cu dinţi, cu ghiarele sfişie gâtleurii şi obrazurii. Wander şi aminteşte că chiar lui 'i era frică de câinele său.

«Atun-î atacătorii lasă totul şi fug strigînd:

«— Asta nu e câine ci e dracul!

«În acest timp cu un sînge rece admirabil, un brav sergent indigen strînsese pe miliţienii scăpaţi de la moarte.

«Atun-î baionetele şi gloanţele fac minuni şi bandiţii fug de şi erau în număr cu mult mai mare.

«Se caută prin toate colţurile cu lanternele. Santinela de la poartă nu e găsită nici printre cei vii, nici printre cei morţi. El fugise. Un pirat pe care l'au chinuit a mărturisit că el avusese un frate care fusese împuşcat de Francezi şi că spre a răzbuna pe fratele lui, cumpăraseră cu bani mulţi pe un miliţian, care deschisese poarta. Prizonierii au fost decapitaţi imediat. Curtea era plină de sînge, de cadavre şi de capete.... Şapte din omenii din garnizoană fuseseră omorîţi.»

Femeile nu mai rideau.

Istoria aceluşi om speriasse pe toţi şi nimeni nu mai spuse nici o vorbă în tot timpul plimbărelor. În jurul fortului domnea cea mai mare linişte.

A doua zi plecaram cu toţi din acel loc.

Méhier de Mathuilsieux

EPISOADE DIN CALĂTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Căinii sar mereu în toate părţile; abia ai descurcat hamurile şi iar sunt pline de noduri, iar une-ori în virtute în formă de ştreang.

Apoi se întâmplă că de odată una din sîni e oprită de un bloc mare de ghiată. Câinii latră de nerăbdare că nu pot urma pe tovarăşii lor dinainte. Câte unul roade hamul şi aleargă slobod, urmat câte odată de alţi două tref. Îi prindem, înodăm hamurile roase cum putem, lucru cam neplăcut pe frigul acesta.

Şi așa merge mereu înainte. Cel puţin la câte un ceas şi jumătate trebuie să ne oprim şi să descurcăm hamurile.

Ieri dimineaţă pe la 8 şi jum., am plecat şi ne-am oprit după-amiază pe la 5. După amiază vîntul de nord-est pe care l'am avut tot timpul, a

devenit mai puternic și cerul s'a acoperit. Aceasta ne-a bucurat, de oare ce credeam că ne putem aștepta acum la o schimbare a vântului și a vremii prea friguroasă. Nu cred că ne-am înșelat. Aseară temperatura s'a urcat până la -34°C . Am petrecut noaptea cea mai bună de când am plecat cu săniile. În acest moment însă, când pregătesc dejunul, ved că cerul s'a limpezit iarăși și soarele s'arată din nou.

Ghiața pe care ne găsim acum pare a fi în cea mare parte veche, uneori însă trecem și peste întinderi destul de mari formate din ghiața mai nouă și neegală. Trebuie să fie ghiața provenită din lacuri mari ce se vor fi format p'aci mai înainte.

Am făcut în această zi o socoteală, care însă nu ne-a dat de cât $85^{\circ}30'$ latitudine. Nu'm pot explica acest lucru; eu credeam să ne găsim la 86° , de aceea presupun că trebuie să fie o greșală în socoteală.

Sâmbătă, 30 Martie — Ieri a fost o zi nenorocoasă. La început am dat peste multă ghiață neegală și a trebuit să facem un înconjur mare, așa că cu tot drumul lung ce am făcut n'am ajuns departe. Abia la sfârșit ne am găsit, după multe osteneli, pe o întindere frumoasă, cu ghiața veche, solidă, și mai plană de cât orcând până acum.

Am avut însă să trecem peste multe șiruri de blocuri uriașe; mai ales cel din urmă a fost greu de trecut, — cu atât mai greu cu cât se formase de-alungul lui și o crăpătură în ghiața groasă. Când cea dintâi sanie a încercat s'o treacă, toți câinii au căzut înăuntru și au trebuit scoși afară, cu care ocazie unul din ei, «*Klapperschlange*» s'a furișat din ham și a fugit. Când a venit rândul săniei a doua, a căzut cu totul înăuntru; din fericire însă nu s'a sfărâmat, cum se putea prea lesne întâmpla. Am fost nevoiți să descărcăm cu totul sania ca s'o putem scoate sfâră și s'o putem încărca iar. Aceasta ne-a costat mult timp. Apoi câinii au trebuit aruncați și scoși iar de cea-laltă parte. Cu sania a treia ne-a mers mai bine. După ce am înaintat cât va, s'a întors și câinele ce fugise.

În sfârșit am ajuns la un loc bun de popas și ridicăm cortul pe o temperatură de 43°C .

Descurcarea hamurilor cu mâinile goale care ne durează de frig și erau aproape cu totul jupuite de piele, e o muncă disperată pe un astfel de frig.

În sfârșit însă ne aflăm în bunul nostru sac de dormit, lângă prietena noastră *Primus*, când... spre culmea nenorocului nostru de azi *Primus*, mașina noastră de fier nu vrea să arză!

Am examinat-o în toate părțile, dar n'am putut să'i găsim nici un defect. Abia într'un târziu vedem că niște ghiață încăpuse sub capac. (*Primus*, mașina pe care am folosit-o noi se compune dintr'un rezervor de petrol în care se împinge aer cu o pompă mică. Cu acest chip petrolul e manat prin tub, se încălzește la propria lui flacără și se transformă ast fel în gaz, care arde de minune și desvoltă o căldură foarte mare). În cele din urmă aprinsăm aparatul, după ce deșteptasem și pe Iohansen și l' trimisem după mașina de rezervă. Pe la 5 ore dimineața fu gata supă ce ne prinse foarte bine.

Pe la 3 ore după-amiază m' am sculat ca să fierb iar de mâncare. Bine cel puțin că nu mai e așa frig; alt-fel, felul acesta de viață ar fi insuportabil.

Duminecă, 31 Martie — Ieri, în sfârșit, se produse de mult așteptata schimbare a vremii cu vânt de la sud și temperatură din ce în ce mai blândă. Astăzi am avut -30°C , ceea ce pentru noi e aproape ca o vreme de vară.

Plecarăm cu inima mai ușoară, pe o ghiață bună și cu vântul în spate, și înaintăm bine, — până când de odată se deschise o crăpătură înaintea săniei celei dintâi.

Cu multă greutate isbutirăm să trecem sania dincolo, dar când să mergem să aducem și celelalte săni, ghiața se sparse sub picioarele lui Iohansen așa că se cufundă în apă până la coapse — un accident nenorocit.

Pe când crăpătura se desfăcea din ce în ce, eu alergam în sus și'n jos ca să găsim un loc de trecere; dar înzadar.

Și așa stam acum, unul cu o sanie de o parte, iar de cea-laltă două săni cu cel-lalt om ud, — și între noi o crăpătură ce se deschidea mereu...

Caicurile nu le puteam lăsa pe apă, de oare ce în urma deselor răsturnări ale săniilor suferiseră stricăciuni și, așa cum erau, nu s'e puteau folosi.

Așa, aveam o frumoasă perspectivă pentru noaptea asta, — eu de o parte cu cortul, iar Iohansen de cea-laltă cu picioarele înghețate.

În cele din urmă, după multă umblare, găsim un loc de trecere și adușerăm săniile; dar ne fu absolut cu neputință să mai înaintăm, de oarece picioarele lui Iohansen erau așa zicând, un singur bloc de ghiață, iar îmbrăcămintea era ruptă și cerea o reparație neapărată.

CAP. III

O luptă grea

Marți, 2 Aprilie. — Multe greutăți de tot felul sunt de biruit într-o călătorie ca aceasta. Cele mai rele sunt

însă, poate, multe nimicuri ce trebuie pregătite înainte de plecare.

De și luni seara m'am sculat deja de la 7 ore ca să fierb de mâncare, s'au făcut 2 după miezul nopții până să putem pleca.

Încăcătura săniei lui Iohansen a trebuit s'o legăm din nou, de oare ce consemnasem conținutul unui sac de sub caic și trebuia să l'folocim cu un sac de pâine. Apoi trebuirăm să coasem la loc un sac cu pemmi-kan, care se spărsese.

Pe urmă sania, din care scosesem sacul de pâine, trebuia să fie legată iarăși cu funii, și de oare-ce odată deslegată, puturăm să scoatem și un sac de cartofi. Cu această ocazie observăm că sacul cu făina de pește căpătase o gaură. De abia am cârpit-o, și descoperirăm un alt sac mai mare care trebuia de asemenea cusut. Pe urmă descoperirăm altă gaură, la alt sac, și tot așa a mers înainte.

Pe urmă am avut de lucru iar cu descurcarea hamurilor care se încuraseră de nu le mai puteam da de capăt; nodurile și încurcăturile funiilor acoperite cu ghiață, erau din ce în ce mai greu de deslegat.

Iohansen se sili și isprăvi cu cârpitul pantalonilor săi înainte de dejun.

Vântul de sud într'acestea devenise de tăria aceea pe care o numeam «*vânt de seară*» când eram pe corabie, — așa adică o iuteală de 6—7 metri pe secundă. Cu ajutorul lui plecarăm iar înainte.

La început totul mergea de minune; pe urmă însă veni un lanț de ghețuri după altul și unul mai rău de cât cel-lalt. Pe la 8 sau 9 ceasuri dimineața ne oprirăm să ne odihnim și să mâncăm, după ce ne căutarăm un loc după o ridicătură de ghiață unde nu ne ajungea vântul. Desfăcurăm sacul de dormit și ne virirăm înăuntru cu demăncarea noastră; dar eu eram așa de obosit, în cât am adormit iar cu mâncarea în mână.

Visam că eram în Norvegia și vizitam la Fredrikstald oameni pe care nu l'văzusem decât odată în viață. Erau așa de amabili!... Era prima zi de Crăciun, și fui condus într-o odaie mare goală, în care aveam să stăm la masă de amiază. Era așa de frig acolo de tremuram; dar pe masă fumegau câte va vase cu diferite mâncări și o găscă friptă, rumenă. Ah! ce nespuse de mult m'am bucurat mai ales de găscă! Apoi începură a mai sosi alți oaspeți; îi vedeam, pe fereastră, cum soseau; când am ieșit ca să l' salut, m'am împedicat în zăpadă și am căzut. Cum era aceasta cu puțință în mijlocul unei săli, nu știu. Amfitrionul nostru ridea de această pătanie, — iar eu mă deșteptai și mă găsi tremurând de

frig într'un sac de dormit, pe gheață, în Nordul depărtat...

O, ce nenorocit mă regăsi! Ne scularăm, ne împachetarăm lucrurile în tăcere și ne continuarm marșul; abia pe la 4 ore după amiază ne oprirăm. Totul însă mi se părea întunecat și desolat și mult trecu până când putui să-mi reviu în fire. Ce n'ași fi dat pentru un prânz așa cum îl visasem, să-mi măcar să pot sta un ceas într'o sală ca aceea, ori-cât de frig era într'nsa. Ah! vântul suflă nemilos și te pătrunde.

Ridicăturile de gheață și crăpăturile reînghetate cu șiruri de blocuri de gheață adunate de amândouă părțile devin din ce în ce mai rele și drumul din ce în ce mai rău. Patinele de zăpadă nu pot fi întrebuintate, de oare-ce e prea puțină zăpadă; și aceea care e, acopere de multe ori crăpăturile în așa chip de te înșală și e de mirare că dând peste ast-fel de locuri să nu-ți frîngi piciorul.

Pentru ca să găsim un drum, trebuie să mergem mult înainte, când într'o direcție când într'alta, și de se întâmplă să descoperim un drum bun, trebuie să ne întoarcem iar și să aducem săniile,—așa că același drum trebuie să-l facem de mai multe ori.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

A apărut No. 3 din *Moda Parisiană* colorată, care cuprinde 21 figuri de modă și o bucată de muzică pentru piano.

15 bani în toată țara, împreună cu un PATRON tăiat.

De vânzare la toate chioșcurile și vânzătorii de ziare din țară.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XLIII

«A striga ca o balenă» dar nu mi-ași fi închipuit nici odată, că poate să aibă atâta putere.

A doua zi, dis de dimineață toți erau la mare.

Se uitau în toate părțile să afle unde e balena.

— Uite-o, în fața degetului meu! strigă Guillaume Novet.

— Văd! văd! strigă d. Becassière.

— O țîșnitură de apă, care se ridică deasupra apei.

— Da! da! o văd și eu.

— Cine vrea să vie cu mine să

atacăm monstrul, zise Canadianul.

— Vom merge toți! răspunseră ei în cor.

Se grăbiră de a lua loc în șalupa «Izbânda».

Când ajunseră în mijlocul mării, Dick Moore arătă cu degetul punctul unde se zărise balena.

Se îndreptară spre partea aceea.

O balenă mare de specia acelor, pe care pescarii le numesc balene cap, se ivi în apă.

Zăbind șalupa animalul se cufundă, dar ei își urmară drumul, spre punctul unde o zărise cufundându-se.

Când nevoia de a răsufla făcu pe balenă să se arate iar, imbarcațiunea nu mai era de cât la câți-va pași de ea.

Balenă cercă să fugă, dar șalupa care mergea iute, o ajunge până unde cârligele o puteau ajunge.

Aruncă cu dibăcie un cârlig în șoldul animalului, alegând partea aceea unde pielea e mai subțire.

Operațiunea aceasta nu-i fără pericol, căci balena dă lovituri din coadă, în stare să răstoarne o șalupă.

Cârligul de fier e pus într'un mâner de lemn lung de două metri, și legat de o frînghie groasă lungă de cinci sau șase metri legată de alta și mai groasă și gudronată.

După ce cârligul se infipse în carnea monstrului, care se infundă imediat, trăgând cu el frînghia, care se desfăcu, pe când șalupa era tirată de o silință neînvinșă.

Guillaume Novet apucă pușca și tovarășii îl imitară.

După câte-va minute, balena se arătă iar și un foc răsunător se auzi.

Animalul rănit, și pierzându-și toate forțele, lăsă în urma lui o diră roșie, se infundă iar, dar nu întârzie de a se ivi iar.

Vinătorii care avuseră vremea să mai încarce odată, mai traseră odată și băgară de seamă că țîșnitura aruncată de bestie, era înlocuită printr'o țîșnitură de sînge.

— Bravo! Bravo! strigă pictorul Beudain, e a noastră de acum.

Urmărirea mai ținu o jumătate de oră, dar balena era sfîrșită.

După ce balena căzu pe nisipul și stîncele de pe mal, negrii care erau pe mal și asistați la vînătoare, începură să o lege bine, de teamă să n'o ia marea îndărăt.

— E pentru voi! le strigă Dick Moore.

Negrii nu așteptară să fie poftiți de două ori, și tăbăriră pe balenă.

LX.

Sosirea d-rei Alard

Era aproape o lună de când nunta Pariziană petrecea în insula Maria Galantă, când într'o dimineață, pe la ora dejunului, veni un om care ceru să vorbească cu d-l Million.

El spuse că-i funcționar de la otelul Cygne din Guadelupa, și că a sosit acolo un domn, care vrea să-l vorbească numai de cât.

Indată dădu ordin să se pregătească de plecare.

Champion și cu Moore îl însoțiră. Peste puțin ajunseră.

Stăpânul otelului le spuseră că un d. și cu doamna îl așteaptă.

— A e și o doamnă? zise d. Million.

Era foarte nedumeriți, nu-și puteau da seamă cine să fie.

Care le fu mirarea, când bătu la ușa apartamentului arătat, se găsiră față în față cu P. Duther.

— Cum, d-ta ești d-le, zise d-l Million, rece, dar politico.

— Vă rog intrați înăuntru, domnilor, zise P. Duther.

În puține cuvinte spusese hotărîrea d-șoarei Allard.

— Așa dar mi-o înapoiati.

— Da, dar cu o condiție?

— Care?

— Ai să te prinzi, să nu silești pe d-șoara Allard să se căsătorească cu d-l des Rivières.

— N'am făcut nici o dată căsătorie silită, dar nu mă voi opune nici odată la căsătoria a doi amorozați.

— D-șoara Allard a renunțat la căsătoria asta.

— D-șoara Allard a renunțat la căsătoria sa cu d. des Rivières?

— În cazul acesta facă ce va voi.

— Vrei să auzi chiar din gura ei confirmarea celor spuse de mine?

În clipa aceea o ușă se deschise și d-șoara Allard căzu în brațele tutorelui său.

— Vrei să mă ieși cu d-ta, zise ea unchiului Million.

— Bine înțeles că da; numai atîta mă încurcă. Cum va putea oare suferi Emilia prezența rivalului său.

— Fiți pe pace, zise d. Duther, eu mă voi întoarce să-mi văd de treabă, nu vă însoțesc.

«Numai un lucru o să vă mai cer.

— Vorbește prietene, zise Million.

— Să mă lăsați să vă ofer un prânz, zise Duther.

— Cu plăcere.

A doua zi dimineață Million, Moore și Champion, trebuiră să se întoarcă luând și pe d-șoara Allard.

Adio fu sfîșit. Exploratorul văzu cu greu plecarea fetei din care sperase să-și facă o soție.

Sosirea ei fu salutăată cu mare entuziasm. Cucoanele îi săriră în brațe și o sărutară cu căldură.

Cât despre Emil des Rivières se simți așa de emoționat de venirea asta neașteptată, că era să leșine.

D-șoara Allard se arătă față de el tot atît de rezervată, pe cât se arăta de expansivă cu ceilalți.

Bietul logodnic nu înțelegea nimic dar se gîndea să se folosească de

primul moment favorabil pentru a avea o explicație cu aceea, care 'l primise de bună voie.

De altă parte, tînăra părea a evita cu grije orî ce demers, care ar fi sfîrșit cu o explicație. În sfîrșit o întîmplare favorabilă îi apropia.

Tînărul vru să se folosească.

— Domnișoară, zise el, te rog să îmi acorzi cinci minute de audiență.

— Domnule, răspunse ea, cred că e mai bine să nu ne mai vorbim.

— De ce? Domnișoară.

— Fiindcă n'am de cît lucruri măhnitoare a'î spune.

Tăcu o clipă, și fostul ei logodnic sta atent ca unul ce avea drept la o explicație.

Se hotărî a urma:

— Ceea ce am de spus e greț; de aceea te rog, să nu mă întrerupi.

Altă dată făcusem planuri de viitor, astăzi trebuie să renunțăm la ele.

Tînărul vru să protesteze dar ea nu 'l lăsa:

— Știu, zise ea, că ai să mă învinovătești de ușurință, de nestatornicie. Știu că mintea d-tale va născoci miș de imputări cu carî să mă acoperi.

De astă dată se sculă, și cu toată făgăduința lui, o întrerupse:

— Clementă, zise el, orî ce s'ar întîmpla, nu o să te învinovăteșc, nu o să te blestem; dar te rog, spune-mi ce rațiune gravă te face să renegî credința jurată, ce rațiune te-a tîrît ca să arunci în vînt toată fericirea mea și toată viața mea!

— Nu, Emil, răspunse ea sficios, e tocmai lucrul la care mi e interzis a 'î răspunde.

Invinovătește-mă, bleastă mă, urăște mă, voi fi foarte nenorocită, dar nu voi vorbi.

Astăzi pentru înțea și ultima dată îți spun, și uite-te, nu pot să 'mi stăpănesc lacrimile, îți spun:

— D-le Emil des Rivières, trebuie să uităm toate visele trecutului. Nu pot, nu voi fi nici odată femeia d-tale.

Spunând aceste cuvinte, îi întinse mîna dar tînărul se depărtă cu o înfățișare sîlbatecă.

— Bietul Emil! suspină fata. Dacă ar ști cel puțin ce întristare încere.

Din ziua aceea cei doi amănți se prefăcuseră a nu vrea să se întîlnească nici odată singuri. Dra Allard nu 'și mai părăsea pe prietena sa d-na Ernest, și D. des Rivières își găsi dragostea iubită și aprinsă pentru vinătoare.

În sfîrșit se hotărî a pleca la sf. Ludovic.

Isbânda merse mult timp pe partea occidentală a insulei Guadalupa.

Marea era calmă, azurată și oglindită de fulgere luminoase. Chiar în seara plecării ajunseră la insula Martinica și abordară la sf. Petre.

Orașul zidit foarte neregulat, e

situat în fundul unei băi circulare, dominată de un masiv de munți.

A doua zi vizitară orașul.

Pretutindenî negrele alergau vorbind în limba lor creolă.

— Veniți să vedeți albiți trecînd.

Creolele albe erau îmbrăcate într'un capod slobod, mai mult satî mai puțin frumos brodat.

Pe cap aveau o bîsmăluță de mătăsă satî o batistă, așezată pe cap ca o pălărie.

Cît despre femeile negre purtau o fustă de stambă de culori bătoare la ochi, cu desenuri fantastice.

Orașul în definitiv nu merita a tenție.

Se întoarseră la vapor și 'și urmară drumul înainte.

Lăsară la o parte sf. Lucia, sf. Vicent, Grenada, Tabago și ajunseră la insula Trinidad, care fu multă vreme a Spaniolilor și acum era a Englezilor.

Isbânda ajunse în sfîrșit noaptea în golful Cariaco și se opri în fața de rio Manzanarés.

Acest golf, lung de trei-zece și cinci de mi și de sase până la opt mi lărgime, e tot așa de sigur, de liniștit, ca și un lac mediteraneu.

Fie-care vroi să rămîie mai bine pe «Isbânda» de cît să se mai ducă într'un otel din oraș.

A doua zi se hotărî să viziteze orașul și să facă o excursiune la țară.

Găsiră că înfățișarea orașului, era săracă și neîngrijită.

Negustorii sunt de obicei, mateloți îmbogățiți prin lucru și economie.

Mai cu seamă Catalanii erau aceea, care țineau frinele comerțului, căci înainte de venirea lor multe produse de ale pămîntului nu erau exploatate.

Ei au început fabricarea unt-delemlului din partea cărnosă a fructului de Coco.

Ei au fundat fringherii.

După o ochire dată orașului, caravana urmată de doi cătari încărcati cu provizii, o luă pe pe cărarea care ducea la Cumanacao. luând-o pe lîngă ospiciul Capucinelor, situat într'o pădure de caperari arborescenți.

Rio Manzaneres se scoboară spre mare prin panta meridională al «cerv San Antonio».

Cu toate că era foarte de dimineață curentul fluviului era tăiat de o mulțime de băiași.

Copii din Cumana își trec viața în apele celea așa de bune și de calde.

Toți locuitorii chiar cucoanele cele mai aristocratice știu să înoate.

Din pricina căldurii, oamenii stați mai mult în apă, afară de orele de mîncare, iar restul stați la convorbire în mijlocul apei, pe cînd negrii le servesc limonadă și țigări.

Stați în mijlocul apei, căci la mal

unde sunt multe plante odorante, se adun șerpi cu clopoței care sunt vătămători.

Exploratorii apucară iar în lanțurile de munți, adeverații alpi americani.

Porțiunile de pămînt cultivate nu se arătau de cît din loc în loc.

La poalele muntelui se începe o pădure de cuspas (Chin-china din Columbia) de cercropi cu frunzele argintate, dorotenii care caută un pămînt umed, etc.

Prin copaci sburați paseri dintre rare carupi care umblau numai în trupe, și aras care umblau perechi.

Eșiră la un sat, San Fernando, han urit, dar noroc că aveau provizii.

Două mari industrii la Cumanacao sunt cultura tabacului și a indigoului. A doua zi urmîndu-și drumul ajunseră la valea «Caripe» unde e caverna Guacharo.

Caverna aceasta era o deschizătură gigantescă, înaltă de șapte-zece de picioare și opt-zece lărgime.

Intrarea era așa de vastă, că putură face două sute de pași fără să aibă nevoie de torțe.

Din imensa cavernă eșia un riț, mărginit de amîndouă părțile de copaci verzi, par'că ar fi fost crescuți la soare.

Înăuntru peșterii trăește un fel de pasere, considerată ca product al acestei peșteri, numită Guachara.

Cînd mica trupă pătrunse înăuntru strigăte ascuțite ca de cucuvas se auziră din toate părțile.

Cuibul lor în formă de pîlnie e atârnat de stînci, par'că sunt tapisate cu ele.

Indienii vinează aceste păseri, din a căror grăsimă fac un fel de ulei, cu care își prepară ei mîncarea.

Chiar de a doua-zi mica trupă era îndărăt.

După ce dejunară, se întremară și începură a face pregătirile de plecare.

Aveau de gînd să meargă în Venezuela.

Acolo abordară la Ciudad Bolivar, fostul oraș Angostura.

Orașul le păru neînsemnat, afară de aceasta acolo nu se găsea nici un hotel, trebuiră să recurgă la ospitalitatea locuitorilor.

Chiar de la abordarea vasului, călătorii noștri văzură o deputațiune de femei și bărbați, care le eșia înainte.

Erau compatrioți în frunte cu conșulul francez.

Ei le oferî cu multă bună voință casa lui, în acelaș timp și guvernorul li se oferî pentru masă și adăpost.

D. Million vîzînd că acolo nu e otel se hotărî a cumpăra o casă unde să stea cu toții timpul, în care vor fi petrecut acolo, apoi s'o transforme într'un otel mare, sub comanda lui Lerot bucătarul.

Vizitară monumentele, care sunt puține în acest oraș; o biserică se mănând mai de grabă cu o închisoare, cazarmă, spitalul, corpul de gardă și casa de arest.

Ba făceai și vizite, guvernatorului, consulului și neguțătorilor francezi.

Femeile sunt grațioase și frumoase; poartă rochii de gust garnisite cu dantele minunate.

Venezolanele ca și celelalte creole fumează și le place a oferi țigări tuturor celor care le vizitează.

Țigara între bărbați și femei, era în țara asta limbajul ei de politeț.

Așa de pildă e o politeț din partea unei femei de a aprinde ea și a duce la gură țigara, pe care o oferă.

Tot asemenea e o favoare, de a lăsa un cavaler să apropie țigara de a ei, și favoarea asta ajunge foarte semnificativă când perechia fumează împreună.

Intr-o zi d. Fontaina vesti cucoanelor că un trib de Indieni foarte ciudați sosiră în oraș. Indată organiză o preumblare ca să'i vadă și grație galantomiei unchiului Million, vizitatorii fură foarte bine primiți.

Era una saū mai multe populații reunite, foarte deosebite prin moravurile, obiceiurile și modul lor de a trăi.

— Acești oameni sunt numiți geografi saū mănăcători de pământ.

Fie de gust, saū de nevoie, oamenii aceștia absorb o mare cantitate de substanță argiloasă, fără ca sănătatea lor să se resimtă.

Pământul îl prepară în chiftele, pe care le înghit de mai multe ori pe zi.

Mai au o patimă ciudată și rea, și anume praful de niopo.

Niopo ăsta provine dintr'un fel de miroasă tăiată în bucățele, udată și fermentată.

După ce semințele încep a se înegri, le plămădesc ca pe un aluat, amestecă făina de maizoc și de var, apoi coc amestecătura la un foc iute, la care aluatul ia forma unor mici prăjituri.

Aceste prăjituri se pisează, iar praful se trage pe nas, cum se face cu tabacul.

Acest praf îmbată Indienii, uneori așa de tare, că două trei zile nu se mai desmeticesc.

D. Million prepara plecarea la minele Callao și Caratal.

Sunt două drumuri, care duc de la Bolivar acolo, unul pe mare și altul mixt.

Mai este un al treilea, cel mai puțin urmat. Merge prin munți și numai călare.

Drumul e lung de 80 — 90 leghe, și numai cu un cal bu. poți ajunge în șapte zile.

Pe drum nu'i nici o stațiune, nici han.

Nu mai câte-va căsuțe indigene pot

să dea vr'un adăpost pentru noapte.

Așa dar trebui să aleagă drumul mixt.

Căutară mai întâi un car, în care să meargă femeile și bătrânii.

LXI

A treia zi după toate preparațiile, plecară cu toții.

Toți domnii afară de d. Barbier, se suiră pe cal.

D. Million avusese grijă de a duce la Bolivar calul Black al d-lui Dick Moore.

Mai salutară încă odată prietenii care veniseră să asiste la plecare, apoi porniră.

Tot drumul întâlneau cadavre de boi, cari căzuseră morți de oboseală, și pe care'i lasă acolo unde cad.

Aceste popoare nepăsătoare au într'adevăr obiceiul de a lăsa animalele moarte să putrezească pe câmpii.

Doamnele, pe care acest spectacol le mahnă, constatară că *Zamuros*, o specie de vultur de o culoare neagră murdară, se arătau mai socotiți de cât oamenii, și se aplica a face să dispară aceste cadavre.

Părțile acestea sunt infectate de o mulțime de animale, și sunt nesănătoase.

Noaptea cucoanele o petrecură în car, iar domnii își făcură corturi.

În mijlocul putreziciunii acestor cadavre, nenumărate insecte veninoase furnicău.

Serpil cel mai periculos, și ca o consecință alte animale cărora șerpil și insectele le servesc de hrană, erau cu miile.

D. Leroux le enumăra:

— Printre insecte, spunea el, nu voi vorbi de țintari, pe care'i cunoașteți de mult.

Dar vă voi cita scorpionii a căror înțepătură e adesea mortală; painjenul negru, care se numește *mona*, maimuță, din pricina enormelor labe, care seamănă cu degete de maimuță.

Iată, uitați-vă pe acest fel de arbust acest fel de viespe: e furnica neagră. Înțepătura ei e foarte dureroasă, dă friguri timp de două-zeci și patru de ore.

Am adunat aci în sticla cu alcool o colecțiune întreagă de paienjeni.

Aci, am colectat *Carapata*, cele mai uricioase bestii ale creațiunii, fără a mai vorbi de *Cucarachas*, a căror varietăți acoper pământul, și care de și nu sunt veninoase, vecinătatea lor e foarte plăcută.

Nu vă închipuiți, d-nelor, câte stricăciuni pot face aceste animale.

Cu toate condițiunile favorabile pentru creșterea oilor, a trebuit să se renunțe, fiind că molile le mâncau lâna de pe spate.

(Va urma)

Măine Sâmbătă afară de *Universul politic*, va apare și *Universul literar de Paște*, care coprinde 3 mari tablouri colorate de actualitate și materia cea mai variată de ocazie. Acest număr excepțional se vinde cu 15 bani exemplarul în toată țara

IN JURUL LUMEI

Aventuri de călătorie

Expediția la polul Sud

Din cauză că zvonurile rău voritoare despre această expediție n'au încetat încă, căci din cei plecați în spre polul Sud face parte și d. Racoviță, un român din Iași, dăm azi declarațiile făcute de unul din matelotii de pe vaporul «Belgica», d. Louis Dom, care a fost intervievat de un redactor al ziarului «Le petit Bleu».

D. Louis Dom, sosit la Anvers, a declarat că a părăsit împreună cu alți matelotii expediția antarctică belgiană la Punta Arenas și a făcut declarații destul de vagi asupra cauzelor reîntoarcerii sale.

În urma declarațiilor acestui matelot, unul din ziaristii belgieni care nu e tocmai entusiasmat pentru expediția belgiană, declară că nu mai e nici un belgian pe bordul vaporului «Belgica», afară de comandantul, d. de Gerlache.

Asta nu e adevărat însă.

V'am scris acum câte-va zile, că vr'o câțiva matelotii au fost debarcați pentru fapte de insubordonație. Printre aceștia se află d. Louis Dom, un alt marinar anume Warzée și un francez, a. Lemonier. Cauzele dăreilor lor afară din serviciul de pe vapor erau așa de drepte, în cât dd. Dom și Warzée, căindu se de purtarea lor, au strigat: *Trăiască «Belgica»!* și *Trăiască Gerlache!* în momentul în care ei au debarcat.

Asta rezultă și din scrisorile trimise în momentul chiar al incidentului, de membrii statului-major al expediției, și cari trebuie să fie crezuți înaintea oricărei versiuni, căci statul major e compus din ofițeri tineri și savanți, de cea mai mare onorabilitate și curagiu.

Intru ceea ce privește știrea că pe vapor n'au mai rămas belgieni, se asigură de toți că ea e de domeniul fanteziei.

D. D. Dom și Warzée au fost înlocuiți, unul printr'un matelot belgian pe care consulul Belgiei la Melbourne l'recomandase d-lui de Gerlache și cel-alt printr'un marinar belgian anume Scheuren, care a plecat din

Belgia spre a ajunge expediția. Afară de aceștia, printre membrii cari compun expediția, mai sunt încă opt belgieni.

Deci se vede că vrăjmașii expediției la polul Sud, după ce au răspândit zvonul răutacios că vaporul s'ar fi cufundat, acum vroesc să răspândească pe acela cum că pe vapor nu a mai rămas nici un belgian.

Dar nici unul din aceste zvonuri nu poate prinde, căci expediția a ceasta are prieteni mulți în Belgia.

ULTIMELE ZILE ALE LUI DAVID LIVINGSTONE

I

În curs de aproape patru ani, (1853—1856), misionarul David Livingstone explorase întregul fluviu Zamberg (Africa de S. E.) În toamna anului 1865, după ce stătuse cât-va timp în Europa, dînsul își îndreptă din nou privirile și pașii spre continentul negru.

II

Era în 1868; trecuseră mai bine de trei ani de când Livingstone părăsise Europa și de soarta sa nu se mai auzea nimic. Toți erau de părere că bătrînul pionier fusese ucis de sîlbateci. În sfîrșit, se răspîndi zvonul cum că el trăiește și ar fi chiar pe mare, spre Suez, reîntorcându-se în Europa.

La auzul acestei știri, toate ziarele mari din Franța, Anglia și Statele Unite se grăbiră a trimite corespondenți în Egipt, înaintea călătorului, spre a le comunica isprăvile și descoperirile lui.

Însă în curînd se văzu că zvonul nu era exact. Cu toate acestea, umbra care învăluisese pe Livingstone atîta ani începuse să se risipească. De la niște negustori, cari veneau din regiunea lacului Tanganika, se aflase, la Zanzibar că călătorul englez sosise în Ugigi. Și această știre, până s'ajungă în Europa, suferise mari transformări.

III

Tot ce lumea civilizată știa acum despre David Livingstone era că sosise la Kanele, capitala țerei Ugigi, cu escorta foarte imputînată și cu muniții nesuficiente pentru a mai înainta sau a se retrage spre coastă.

D-nu James Gordou Bennett, directorul ziarului american *New-York Herald*, în dorința d'a să servi cititorii cu vești noi, întîi, — și, al doilea, voind să facă într'același timp o faptă umanitară și în folosul științei, hotărî să trimită o expediție, care să caute pe călătorul d'atîta vreme pierdut și, dacă are trebuință,

să i dea ajutor să plece din Africa.

Cu această misiune dînsul însărcină pe Henry Stanley, pe atunci corespondent al ziarului său, care mai fusese în Africa încă o dată, trimis tot de redacția lui *New-York Herald*.

IV

Stanley părăsi Europa în 1869, asistă la deschiderea canalului de Suez, trecu după aceea în Persia și în India, și d'aci, prin Șeysele, se îndreptă spre Zanzibar. Aci el își întocmi o escortă de 200 de Uanyamuezi, trecu apoi la Bagamoyo și d'aci în interior.

La 10 Noembrie 1871, cei doi călători Livingstone și Stanley, erau față în față în Ugigi.

Livingstone trecu prin multe aventuri: fusese de multe ori bolnav de moarte, avusese multe lupte cu canibali, cărora o friptură din carnea sa li s'ar fi părut de sigur delicioasă.

La nordul Zambergului, dînsul descoperise un rîu mare căruia indigenii îi ziceau Ciamezi, care rîu, după ce trece prin lacul Bangveolo, apucă spre miază-noapte sub numele de Lualaba, până la Nyangue; mai jos de această stațiune nu era cunoscut.

Descoperind acest rîu, Livingstone credea că a dat peste izvoarele Nilului, de atîtea veacuri căutate, care părere el o împărtăși și societății geografice din Londra.

Mai tîrziu însă, s'a văzut că Ciamezi Luapola Lualaba nu este Nilul, ci Congo.

V

Livingstone primi ajutorul de arme, instrumente și haine ce i adusese Stanley, însă nu vroi să părăsească Africa. El dorea să încerce, cu aceste forțe noi, să scoboare Lualaba, să vadă unde duce, și dacă are vr'o comunicațiune cu vr'unul din lacurile descoperite de Speke, Burton, Grant și Baker, de unde iese Nilul.

Stanley, după ce stătuse cu Livingstone aproape cinci luni, în care timp exploraseră amîndoi partea de miază-noapte a lacului Tanganika plecă în Martie 1872, și peste câte-va luni sosea teafăr la Zanzibar.

VI

Cu mica sa escortă, Livingstone se încercă să pătrundă pe Lualaba spre miază-noapte, însă greutatea drumului, răutatea canibalilor, și o boală de picioare de care suferea, îl opriră în cale puțin mai în jos de Nyangue.

De aci el hotărî să se retragă spre miază-zi, unde clima era mai sănătoasă și mai multe resurse de hrană.

VII

La 4 Mai 1873, tocmai cînd o nouă expediție de ajutor, pusă sub comanda locot. Cameron, din marina regală engleză, sosea la Makata, David Livingstone încetă din viață la Msiri, la sudul lacului Bangveolo.

Noua expediție, care venea să l ajute să plece din Africa, fusese trimisă de către Societ. geografică din Londra și din ea făcea parte — afară de Cameron, ca comandant, un doctor, Dillon, un locot. de artilerie, Murphy, și 250 de ascarî și hamali — un nepot al lui Livingstone, d. Robert Moffat care, după ce s'î vînduse proprietățile ce avea în Natal, venise la Bagamoyo să se înroleze în expediția ce pleca să caute pe unchiul său.

Ciudată coincidență!... Cu câte-va zile înainte d'a muri Livingstone, la Msiri, Robert Moffat, prins de friguri, sucombă la Makata.

VIII

La 5 August, expediția Cameron sosise la Kuikuru, capitala țerei Unyanyenbe. Acesta hotărî să poposească aci mai mult timp.

Era la 20 Octombrie, Cameron, prins de friguri, sta în hamacul său, slab, îndurerat, cu gândul departe la familia sa și la țară; de o dată servitorul său, Mohamed Maline, intră în cort cu o scrisoare în mână.

— Este un om care a adus o, zise dînsul.

Cameron deschise plicul și citi. Scrisoarea era de la d-nu Jacob Weinwright, unul din ofițerii lui Livingstone. Acesta spunea că stăpînul său a murit, că convoiul aducînd cadavrul se apropie, și cerea ajutor pentru a putea transporta la Bagamoyo corpul marelui explorator.

Numai de cît Giuma, servitorul lui Livingstone, care adusese scrisoarea, fu trimis cu cât-va oameni, cu haine și cu merinde, înaintea convoiului funebru.

Peste câte-va zile, cadavrul călătorului scoțian sosea. Cameron trimise pe cei doi ofițeri ai săi, Dillon și Murphy, cu el la coastă. Pe drum, Dillon muri.

Ajuns la țărmul oceanului Indian, corpul neînsuflit al marelui Livingstone fu imbarcat și dus în Anglia. La biserica Westminster, din Londra, odihnesc pentru vecie rămășițele acestui neobosit om.

Const. A. Ștefănescu.

Numărul 43 din „Ziarul Călătorilor” va apare Vineri 10 Aprilie corent.

Abonamente cu premii

De la 15 Aprilie

Cine se va abona, cu începere de la 15 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de trei luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman de 4 volume ilustrat și ziarul «Universul» literar colorat, timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brățară, o zaharnițe și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT

La 1 de decembrie lună, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă prin tragere a sorții și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare. Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B.—De oare-ce «Universul» politic apare și în toate Duminicile, prețul abonamentului s'a scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cavintul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr și în numărul care apare în fie-care Joul un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani, cu-vîntul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasornice



se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vind cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mică de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu muzică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nică cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din ce mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscași, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Velodromul Român

— Soseaua Kiseleff, Rondul II, București, —

se va redeschide în ziua 1 și 2 de Paște, adică în zilele 5 și 6 Aprilie viitor, pentru

Alergări de biciclete

Naționale (profesioniști și amatori)

precum și Alergări pe jos

Inscrierile alergătorilor se vor primi numai la administrația ziarului «Universul», strada Brezoianu No. 11, București.

O săptămână înainte de curse, se va deschide Velodromul pentru antrenagiu, care se va putea face în fie-care zi de la orele 3 la 6 p. m. Biletele de intrare la Velodrom pentru antrenagiu se vor lua de asemeni de la administrația ziarului «Universul».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA și VINEREA



REGIUNEA LIVEDELOR. —In fața noastră se întindea frumoase livezi. —(Vezi explicația)

TERITORIUL STATELOR-UNITE

REGIUNEA LIVEDELOR

Pe țărmuri lacului Michigan, Chicago, *regina livezilor*, metropola Nord-Vestului Statelor-Unite, desfășoară, pe o întindere mai vastă de cât Parisul, colosala sa expoziție, construcțiile sale cu 18 etagiuri. Chicago e unul din orașele cele mari din lume, populația sa trece de un milion de suflete, e unul din cele mai bogate și mai comerciale orașe și cu toate astea, acum 80 de ani, el nu exista și nici un european nu văzuse încă regiunea livezilor.

Numai legendele indiane făceau mențiune, dar ele erau considerate ca fabule de chiar coloniștii americani. Țermul Statelor-Unite, singurul care era exploatat și colonizat pe atunci, oferea peste tot aspectul unei imense păduri. Ori-cât de mult ar fi pătruns în interior, pădurea se întindea presărată de fluviu și riuri. Dincolo de munții Alegani, afirmau vânătorii indieni, dincolo de Cincinnati, care avea d'abia cât va locuitorii se deschidea o altă regiune, regiune de câmpii imense unde pășteau nenumărate trupe de vite. Ori-cât de vagi erau aceste povestiri înflăcărate imaginația a două fermieri englezi din comitatul Sussex. Moris Birbeck și George Flower. Ast-fel acești doi oameni pleacă din solul lor natal și au plecat în spre descoperirea de pământuri noi.

George Flower a lăsat despre călătoria lui o curioasă povestire. Aceasta ar putea fi intitulată manualul exploratorului, așa e plin de amănunte minuțioase și precise asupra artei de a călători, asupra precauțiilor delicate și asupra tuturilor celorlalte griji.

Nu e lucru ușor de a echipa bine calul său pentru o călătorie, ca aceea pe care George Flower o întreprindea în 1816. Mai întâi se pune un înveliș care să aperi calul de înțepăturile insectelor veninoase care se află în abundență prin păduri, apoi o șea largă și comodă, unde se află un sac bine legat și fixat spre a nu lovi flancurile animalului. Ast-fel echipat și încărcat calul poate și trebuie să facă un parcurs mijlociu de 40 kilometri pe zi și asta în timp de 30 de zile. În fiecare lună i se lăsa patru zile de repaos.

Asupra tuturilor acestor amănunte, George Flower se ocupă foarte mult. Aeronautul care se aventurează în aer, exploratorul care pleacă pe ocean să descopere poli, nu supraveghează cu mai multă grijă nacela sa nava care îl duc, după cum a făcut acest explorator pornind în căutarea

regiunii livezilor. Și într'adevăr că riscurile nu erau mai mici. El a mers mult spre a da de cetatea unde se află azi marele oraș Pittsburg.

Plecat singur înainte, spre a se duce la Nashville, atunci limita extremă, el trebuia, dacă descoperia regiunea livezilor, să anunțe pe tovarășul său, care ar fi venit să se întâlnească cu el, aducându-l ajutoare și proviziuni. El nu întrebuițea de cât șapte luni ca să facă acest drum, oprit adesea timp de săptămâni întregi pe țărmul unui riu mărit prin ploți, pierdut în munții Alegani și neregăsind drumul de cât grație unui cal rătăcitor care îl conduse la o casă locuită de un irlandez, care l'a adăpostit în timpul nopții și i-a arătat drumul. Irlandezul l'a și prevenit că va întâlni la o mică distanță un riu, în aparență de netrecut, dar care se putea trece foarte ușor, numai cu condiție să urmeze sfaturile lui. Chiar cu toate aceste indicații el putu să treacă riuul cu mare gretate.

Nici la Pittsburg nici la Cincinnati, el nu putu afla nimic cu privire la livezi. Rariii coloniști pe care îi întâlnea și îi interoga îl considerau ca nebun și nu înțelegea ceea ce el avea. Abia la reședința guvernatorului Shelby, la Kentucky, el văzu pe cine va care să îl confirme existența livezilor. Acest călător era fratele chiar al guvernatorului; el sosea la Mississippi superior, după ce a traversat câmpiile din Illinois. El se reîntorcea, entusiast de regiunea livezilor și el era un călător îndrăzneț și un pasionat vânător. Pentru cine a gustat dulcelele acestei vieți libere și nomade, e încântat de ea. A se simți tânăr, robust, să își cheltuiască activitatea, să parcurgă în toate sensurile, în galopul calului său, un domeniu pe care nimic nu li-l disputa, asta a fost visul, idealul acestor spirite aventuroase cărorora Statele-Unite le datoresc dezvoltarea lor minunată.

Amănuntele precise pe care fratele guvernatorului le a dat lui George Flower, indicațiile sale asupra căielor de urmat și obstacolele de învins, înlăturară toate îndoielile exploratorului. Foarte bine convins că nu era unealta unei istorii inventate, că livezile existau, el se grăbi de a înștiința pe tovarășul său, d. Birbeck, și calculând timpul care îi trebuia acestuia spre a veni până la el, el a primit cordial invitația d-lui Jefferson, pentru care el avea o scrisoare de recomandare.

După câte va luni el primi avizul sosirii apropiate a lui Morris Birbeck, Acesta veni după el aducând un important convoi de provizie, pe cele două fiice ale sale, pe tovarăsa lor miss Andrews și servitorii săi și vre-o 12 persoane. Nu era lucru ușor

de a transporta toată această lume în regiunea încă depărtată a livezilor, dar George Flower citise și meditase teoriile «Pilgrim Fathers» ale primilor colonizatori ai Americii; el reținuse axioma foarte bine cunoscută în Farwest: «Departe de a fi un obstacol pentru pionieri, prezența, ajutorul material și moral al femeilor și copiilor le e folositoare, obligând-o a îndoi vigilența și prudența impunându-le datoria de a veghea peste aceste ființe slabe».

Primă vară ei au pornit pe drum, călătorind toată vara, profitând de experiența lui George Flower. Dar săptămânile, lunile treceau, greutatea se înmulțea, forțele călătorilor se slăbeau, până ce într-o zi—după cum scrie el—după un mers de șapte ore pe o căldură mare, zdrobiți de oboseală, sfîșiți de stâncile din pădure, descurajați, sosirăm într-o liveze semănată cu nenumărate flori. În fața noastră se afla livezea nesfîrșită. Pentru prima oară în viața mea speranțele mele au fost întrecute.

Timp de zile întregi ei se gândiră unde să își așeze cortul neputându-se sătura de o așa vedere frumoasă. De sigur ei nu știau atunci că orașe ca Chicago, Peoria, Springfield, Burlington, Davenport se vor ivi în aceste raze, că după 80 de ani, aceste pământuri din Illinois, devenite unul din cele mai mari pământuri de bogății din Statele-Unite, vor reprezenta un capital de mai multe miliarde.

Ei deciseră în fine de a se stabili într-o localitate pe care o botezară cu numele de Edward's County și George Flower plecă în Anglia spre a realiza ceea ce posedat amândouă, de a negocia un împrumut și de a obține de la guvernul american o importantă concesiune de pământuri. Cu prețul cu care li se ceda nouile terenuri, noii cuceritori nu riscau nimic. Flower a reușit în misiunea lui. Entusiastele lui povestiri, descrierile sale despre fertilitatea solului, despre salubritatea climei, seduseră pe compatrioții săi, care imitară exemplul lui. Edward's County se populă cu fermieri întreprinzători și, după câțiva ani, se acoperi de îmbelșugate cereale. George Flower nu se opri aci și fondă un sat care deveni în curând un oraș și care fu botezat Albion.

Acest îndrăzneț călător a murit la 1862, lăsând o mare avere în moșii și case. Illinois, desoperit de el, avea atunci peste două milioane de locuitori; această țară s'a îndoi de atunci și vizitatorul care a mers la expoziția din Chicago abia a putut crede că acest oraș nu exista acum 80 de ani. Contrastul e mare și spațiul în care s'a făcut această transformare e mic. Aventurile lui George

Flower sunt puțin cunoscute și ele au dat naștere unuia din cele mai bogate orașe ale Statelor-Unite, care e celebru azi.

Ch. de Varigny

EPISOADE DIN CĂLĂTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Ieri când ne-am oprit și voiam să ne culcăm, observăm că cea sornicul lui Iohansen a stat; uitam-se și unul și altul să le întoarcem. Al meu, din fericire, mergea bine așa că sper că arată timpul ca și până acum.

La 12 ore, la amiază, — 31,5°C. vreme limpede, vânt de sud est, 4 metri pe secundă.

Ghiata pare a deveni din ce în ce mai rea, și încep să mă îndoiesc că va fi cu cale să continuăm prea mult drumul spre nord.

Mercuri 3 Aprilie.—Am plecat ieri după amiază pe la 3 ore. Zăpada era în starea cea mai bună, după vântul de sud est care a bătut până târziu ziua, ghiata era pasabilă și totul părea plin de speranță, de oare ce vremea era frumoasă și făceam progrese bune. Dar după cât va timp ajunsăm la niște locuri neegale, întretăiate, ca de obicei, de crepături și de șiruri de ghiețuri.

Cu vremea, ghiata nu deveni mai bună, și pe la amiază furăm opriți în loc de o mare crepătură acoperită cu o ghiată așa de subțire, în cât era cu neputință de trecut.

De oare-ce alt-fel ar fi trebuit să facem un înconjur prea mare, ridicăm cortul și ne oprim.

Aci a fost omorât Russen, al doilea câine pe care l'a ajuns soarta aceasta.

Carnea o împărțirăm în 26 de porțiuni, dar 8 câini n'au vroit s'o mănânce, așa că a trebuit să le dăm pemmican.

Ghiata dinaintea noastră nu prea are aparență atrăgătoare. Lanțurile de ghețuri ar putea să aducă la disperare pe niște oameni mai slabi de inger și nu pare a fi încă nici perspectivă de îmbunătățirea situației.

Pe la amiază m'am sculat ca să fac socoteala punctului unde ne aflam, și am găsit 85°54' latitudine. E de mirare că n'am ajuns mai departe; ne chinuim cât putem, dar nu prea facem progrese mari.

Încep să mă îndoiesc serios dacă e cu cale să ne mai urmărim drumul spre nord. Spre țara Frantz-Iosef

distanța e de trei ori așa de mare ca cea pe care am făcut o acum. Cum va fi ghiata în acea direcție? Nu putem de loc să ne așteptăm ca să fie mai bună de cât e aci și ca să putem înainta mai repede. Afară de aceasta și forma și întinderea ținutului ne sunt necunoscute și poate să dăm peste piedici neașteptate; se poate în sfârșit ca să nu găsim acolo atâta vînat cât credem.

De mult am recunoscut deja că e cu neputință ca să se ajungă chiar la pol sau în imediata lui apropiere cu săniile și cu câinii; cel puțin dac'am avea mai mulți! Ce n'aș da acum să am niște câini de Olenek...

Trebue să ne întoarcem, mai cu rînd sau mai tîrziu. După toate probabilitățile, de aci și pînă la Pol va fi mereu același lucru. Și nu putem spera să ajungem prea departe pînă în momentul când timpul ne va sili să ne întoarcem.

La amiază avem — 29°4'C; vreme limpede, vînt de est; la miezul nopții — 34°C., vreme limpede și și liniștită.

Din ce în ce mi se pare mai înescutabil, cum de nu înaintăm mai mult spre nord. Mergînd, socoteam și adunam mereu marșurile noastre, și în tot-d'a-una ajungeam la același rezultat și anume că trebuia să fim departe peste 86° latitudine. Aceasta însă «presupunînd că ghiata stă pe loc». De aci, era evident pentru mine că ghiata nu stătea pe loc, ci se mișca spre sud. Eram dar, așa zicînd, jucăria vîntului și a curenților.

Vineri 5 Aprilie.—Ne am început marșul ieri la 3 ore dimineața. Ghiata însă era rea, plină de crepături și ridicături, așa că am făcut puține progrese. Au început să ne dispereze și pe noi aceste crepături cu malurile ridicate; e o greutate nespūsă și pierdere de vreme pînă le trecem.

Vremea o pierdem în două feluri: întîi căutînd drumul și apoi trecînd pe unde 'l găsim mai pasabil. Ca să mai fie variație, une-ori mai cădem și în apă, cum mi s'a întîmplat și ieri.

Iohansen e un băiat al cărui curaj trebue să l admir. Câtă greutate e pentru mine să trec o sanie peste drumul rîu! el însă le trece pe celelalte amîndouă și nu murmură.

Ieri, trecînd peste o crepătură, a căzut în apă iar, pînă la genunchi; eu trecusem întîi peste ghiata nouă și nu observasem să fie prea slabă. Aveam însă patinele. Iohansen, urmîndu-mă fără patine și ajutînd și la o sanie, de odată se cufundă; din fericire ispuți să se țină de sanie și câinii, cari nu se opriseră, îl traseră afară.

O ast-fel de baie nu e de loc plăcută acum când nu există nici o posibilitate d'a usca hainele sau d'a le

schimba; trebue să mergi înainte așa, înfășurat într'o pavăză de ghiată, pînă ce hainele se moaie pe corp și se usucă, ceea ce însă la o asemenea temperatură nu prea merge repede.

Ieri dimineață am făcut o observație pentru hotărîrea latitudinii, iar azi înainte de amiază am stat toată vremea în sac socotind. Am găsit că ieri ajunsesem la 86°, 2—8'. E foarte puțin, dar ce să facem? Câinii lucrează bieții cât pot, și noi de asemenea.

Din ce în ce mă întăresc în convingerea că va trebui să ne întoarcem înainte de timpul hotărît la început.

(La plecarea de pe vapor am socotit că vom merge 30 de zile spre nord și de a-eea n'am luat nutreț pentru câinii decât pentru acest timp). De aci sunt probabil 280 mile meridiane (410 kilometri) pînă la țara Petermann (în realitate erau peste 360 mile (670 kilometri) pînă la cap Fligely),—însă e de așteptat ca drumul să fie foarte greu. Întrebarea e numai: să nu încercăm să ajungem în ori-ce caz pînă 87° latitudine? Mă îndoiesc însă că vom putea ajunge măcar și numai la atât, dacă ghiata nu va deveni mai bună.

Sâmbătă 6 Aprilie.—2 ore dimineața. — 24° 2 C. Ghiata e din ce în ce mai rea. Ieri m'a adus aproape la disperare și când ne-am oprit azi dimineață, eram aproape hotărât să mă întorc. Vreau să mai merg însă măcar o zi ca să văd dacă în adevăr ghiata mai spre nord e așa de rea cum se vede de aci, de unde ne aflăm, îndăiatul unei ridicături de ghiată înaltă de 10 metri.

Ieri abea am înaintat câți-va kilometri. Spărături, ridicături, ghiată aspră, fără de sfîrșit. Săniile trebuie mereu ridicate; s'ar osteni și niște uriași cu asemenea muncă.

Ciudată e ghiata asta spartă; în genere nu prea e masivă ci pare a fi fost împinsă mai de curînd în sus. Dar tot în această formă se întinde mile întregi spre nord. Din când în când se observa banchize vechi cu coline rotunjite prin acțiunea soarelui.

Concluzia se impune tot mai mult că nu e cu cale să stăm aci. Nu vom fi în stare să înaintăm mult spre nord, și va fi o muncă grea pentru noi dacă vom găsi ghiată de felul acesta pe drumul spre țara Frantz-Iosef. Pe de altă parte ne vom putea întrebuița timpul cu mult mai bine acolo, dacă ne va mai rămînea timp. La 8½ ore seara avem — 34° C.

Luni, 8 Aprilie.—Nu; ghiata devine tot mai rea și nu înaintăm aproape de loc; un lanț de blocuri după altul, și peste fie-care aceeași greutate de trecere.

Azi dimineață am plecat pe la 2

ore și ne-am continuat drumul cât s'a putut, aproape cât s'a putut, aproape purtând săniile toată vremea. În cele din urmă ni s'a aerit cu totul. Eu merseam, cu patinele de zăpadă o bucată bună înainte, dar nicăieri nu era drum de trecut; pretutindeni, chiar de pe colinele cele mai înalte, privind cu ochiul nu vedeam de cât aceiași și aceiași ghiață. E un adevărat haos de blocuri, ce se întinde până unde se poate vedea.

Nu mai are nici un înțeles să mai mergem înainte; jertfim un timp prețios și n'ajungem la nimic.

De aceea hotărîm să ne întoarcem și să ne îndreptăm spre capul Fligely.

În acest loc, cel mai spre nord la care ajunseseam, ne hărăzirăm un fel de banchet, din ce aveam mai fin în proviziile noastre. Mulțumiri și sătuți intrară în sac, prietenul nostru cel mai bun. Am luat azi noapte, din carii am socotit că trebuia să fim aproximativ la 86° 10' latitudine. (Mai târziu, făcând socoteala exactă am găsit 86° 136' latitudine și 95° longitudine).

La 8½ ore dimineața, temperatura era de - 32° C.

Marți, 9 Aprilie. — Ieri am făcut primul marș îndărăt. Ne așteptam să dăm peste aceeași ghiață rea, dar, după ce merseam cât-va timp, spre surprinderea noastră ajunserăm pe un teren destul de bun și care din ce în ce devenea mai neted. Am dat firește și peste ridicături de ghețuri, dar mai ușoare de trecut de cât cele de până acum.

Ast-fel înaintăm ușor și bine, oprindu-ne numai foarte puțin, până la ora 1 dimineața (plecaserăm la 2 d. a.).

Jou, 11 Aprilie. — Din ce în ce mai bine. Ieri n'am găsit de cât ghiață plană, cu foarte puține ridicături, ușor de trecut și cu câte-va crăpături acoperite de ghiață subțire, cari ne-au pricinuit ceva mai multă greutate. Se întind însă cam în direcția drumului ce am luat pentru întoarcere, — așa că putem să înaintăm de-alungul lor. Numai câte o dată suntem nevoiți să le trecem.

Dup' amiază târziu am ajuns la o crăpătură, peste care am putut trece cu bine prima sanie; nu însă tot așa și cu cele-lalte două. Căinii ajungând la un loc primejdios, unde apa cam trecuse peste ghiață, se opriră, pipăind îngrijați cu picioarele dinainte; de odată unul din câini căzu în apă. Incepu să se sbată ca să iasă, dar acum ghiața începu să se cufunde sub greutatea celor-lalți câini și a saniei. Trăsei cât putui mai repede îndărăt sania și câinii, și reuși să'i readuc pe ghiață tare.

Încercăm apoi trecerea prin alt loc, trecând eu mai întâi cu patinele și îndemnând câinii să mă ur-

meze, iar Iohansen împingând sania de la spate. Rezultatul însă n'a fost mai bun ca întâia oară, de oare-ce *Suggen* se cufundă, și trebuirăm să ne întoarcem iar.

După ce făcurăm un înconjur mare, isbutirăm în sfârșit cu mare osteneală să trecem amîndouă săniile. Găsirăm și un loc bun de popas, unde petrecurăm noaptea cea mai caldă și dimineața cea mai plăcută de când eram pe drum.

Porniserăm la 5 ore dimineața și ne opriserăm la d. a. Cred că ieri am făcut drumul cel mai lung până acum. La 2 ore d. a. temperatura era - 27.6° C.

Sâmbătă, 13 Aprilie. — De trei zile n'am avut de cât ghiață bună; dacă va merge tot așa, drumul îndărăt îl vom face mai repede de cât credeam. Nu înțeleg această schimbare fără veste a gheții. Să fie oare că acum mergem în aceeași direcție cu crăpăturile și ridicăturile de teren, pe când înainte treceam de-a curmezișul lor? Crăpăturile pe cari le-am întâlnit până acum par a justifica această părere; ele merg aproape în direcția cursului ce urmăm.

Ieri am avut imprudența de a lăsa să ni se oprească ceasornicele; timpul din seara trecută, când ne-am oprit din drum, a fost prea lung. Fi-rește că ne am tras ceasornicele; dar cât stătuseră? Acum singurul lucru ce puteam să fac, era să fac o observație de latitudine și să calculez apoi depărtarea de la punctul nostru de întoarcere la 8 Aprilie, când am făcut ultima observație. Cu acest chip voiți putea afla ora fără mare greșală.

În termen mijlociu, în ultimele trei zile am făcut vr'o 22 klm. pe zi.

Când ne-am oprit ieri aci, am ucis pe *Barbara*; tăierea nu este o operație plăcută.

Vreme limpede; la 6½ dimineața - 30° C.; vînt de sud, inițiala: 2-3 metri pe secundă.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

J U L E S G R O S

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

LXI

Reptilele ofidiane sunt numeroase, voiți cita printre ele pitonul cu două perechi de colți lungi de la cinci până la șase centimetri, *Crotalus* sau șarpele cu clopoțel, a cărui rană e mortală.

Nu vă mai spun nimic de boa din Guyana

Dacă seara vă recomandăm de a

vă închide înainte de a se face noapte, e că ne teamă pentru d voastră de vampiri.

Acest groaznic liliac chinuște grozav animalele, și s'au văzut oameni mușcați de acest liliac, care au rămas morți pe loc.

A doua zi urmară drumul.

Nicăieri nu se arata nici o cultură, nici o lucrare; nimic de cât ceea ce creștea în voia naturii.

Cu cât te apropii de regiunea auriferă, vegetațiunea păduroasă merge crescînd.

Regiunea auriferă cuprinde un mare număr de mine printre care vom cita Cicapra, Yerussen, Choco, dar care cea mai de seamă e Callas.

Țara începînd de la Callas e plină de păduri dese.

Caravana înainta foarte cu greutate, tăind tufișurile și uneori copaci din cale.

Pe când bărbații se dedau bucurii la vinat; iar Champion cu Fontaine studiat natura geologică a pământului.

Pictorul Beaudoin și logodnica sa d-ra Helena Bourgeois nu steteau de geaba.

Cei două logodnici din ce în ce mai absorbiți de dragostea lor reciprocă, se izolau cât puteau mai mult.

Își umpleau albumurile cu dese nuri prețioase.

D-na Champron și d-ra Allard, ca să le mai treacă de urît, făceau preumblări pe jos, la care luau pe d-ra Fontaine și pe Paulina Daubry, care fusese definitiv ridicată la rangul de prietenă.

D-ra Lerouy și d. Barbier profitați de timpul liber pentru a se duce să se peardă prin păduri, și nu se iveau de cât la ora mesei.

Ajunseră în sfârșit la Callas, minele cele mai bogate din lume.

Aurul provine uneori din pirite și afară de asta se poate clasa în patru tipuri diferite:

- 1.) Aur nativ gros, vizibil la ochiul liber.
- 2.) Aur nativ fin, vizibil la lupă
- 3.) Aur nativ foarte fin, invizibil și în sfârșit,
- 4.) Aur nativ foarte gros în pepite.

În regiunea aceasta cantitățile de aur, care s'au extras din acel strat argilos atinge o valoare enormă; dar tot ce se poate deosebi, e volumul considerabil de pepite, pe care le conțin și care merită din toate punctele de vedere o mențiune specială.

Cele mai groase bucăți de aur, de care s'a păstrat amintirea în partea locului, cântăreau cinspre zece și douăzeci și șapte livre spaniole, de patru sute șasezeci grame.

Unele companii, după o mare izbândă și venituri realizate, au trebuit să înceteze lucrările din cauza năvălirii apelor.

Unele încercări au izbutit, cu toate că cu multă oboseală, să se menție, până la izbânda finală, altele au rămas în mers.

Inginerii stătură o săptămână să studieze regiunea minieră, afară de carnea de vacă foarte proastă dar și foarte eficientă nimic nu se găsea acolo mai de seamă.

Totuși găsiră pentru mâncare legume, fructe, maniac, tomate, pătlăgele vinete, portocale, lămâi, fără să mai vorbim de porumb și trestie de zazăr, precum și ananas.

Maî găsiră atât la Claocit și la Nuova Providencia toate produsele Europei și Americii, în stare de conserve.

Aceste obiecte ca și vinul și berea, care nu se găseau acolo de cât în sticle, erau foarte scumpe.

Se înțelesă a se reîntoarce, prin drumul mixt, care merge pe pământ până la Las Tallelas și pe apă până la Bolivar.

După ce se întoarseră la Bolivar și se instalaseră în casa cumpărată de d. Million, acesta se gândi să și reguleze afacerile.

Caii, cățarii și măgarii, care fuseseră cumpărați pentru explorațiunea de la mine, fură scoși în vânzare.

Nu păstrară de cât pe Black a d-lui Dick Moore și calul Joseph a lui Guillom Novet.

— Ei acum de ce parte ne îndreptăm pașii, zise d. Million, după ce și isprăvi afacerile.

— Bine faci unchiule, că ne întreb, căci almintrelea voiți îndrăzni a și spune, răspunse D. Champion.

— Prietene mă sperii cu atâta ocoluri, de ce e vorba?

— Ți-aduci aminte că d. Dick Moore și cu mine avem o mare întreprindere de făcut.

— Vorbești de mina de lac

— Da, cred că e momentul să renunțăm la plăcere, și să începem a ne ocupa de lucruri serioase, dacă mi dai voie, vom pleca spre sf. Laurent și a ne apuca de lucru. Unchiul Million stătu la gânduri o clipă:

— Vă mărturisesc, zise el, că hotărîrea noastră mă cam mișcă.

Am gândit că vă veți învoi, că după ce veți vizita minele din Caratal să vizitați și minele din Guyana franceză.

— Nu, unchiule, acolo n'avem de văzut nimic nou, suntem foarte hotărâți Moore și mine, să ne vedem de treabă.

Venătorul Guillom zise apoi:

— D. Million, vă cer voie să merg cu acești d-ni.

— Și eu voiți urma pe bărbatul meu, zise d-na Champion.

— Al cui e rîndul, cine vrea să mă părăsească, zise d. Champion.

— Eu, d-le Millon, zise Emil des Rivières, înțelegeți fără să vă mai

spun motivele retragerii mele.

— Ei bine, plecați cu toți, părăsiți-mă, strigă d. Million mânios

— Dar nu, dar nu! se grăbi a spune d. Barbier, cucoanele și cu mine, vă rămânem credincioși.

— Da! Da! spuseră d-nele și domnișoarele.

— Bine, bine! mulțumesc prieten, zise unchiul Petruș, dar să întreb, ce fel de călătorie de nuntă facem, în care mirele și mireasa nu sunt?

D. Barbier vorbi solemn:

— D'apoi nu știți că la toate nunțile cheful începe după ce pleacă mirii?

— Așa dar le dați voie să plece?

— Bucuros, răspunseră toți.

— Dar eu? întrebă Guillaume Novet.

— Cu d-ta și cu Emil, mai am de vorbit, zise unchiul Petruș.

În sfârșit după multe deliberări, hotărîră ca Guillaume Novet să rămâie cu grosul expedițiunii, fiind că experiența lui le-ar fi fost de mare folos, pe când Emil d's Rivières va fi luat exploratori minelor de aur.

Așa dar, Dick Moore Champion cu nevastă-sa, Emil des Rivières și Tom, un negru servitor a lui Dick precum și calul Black pleacă spre Nord. Iar restul nunței imbarcați pe «Isbânda» o luară spre Sud spre Guiana.

Itinerariul d-lui Million coprindea, în Guyana o oprire la Paramaribo și alta la Caiena.

De acolo «Isbânda» nu apuca prin apele Amazonului.

D-ra Allard singură din expediție, de când plecase Emil, era cât se poate de mahnită.

— Sta închisă mereti în cabina ei, și la orele de mâncare, sta tăcută ca un rîu tainic. Acum nu și mai ascundea mahnirea.

D-ra Fontaine, neastâmpărata Elena Bourgeois băgaseră de seamă asta, dar nu îndrăsneau să vorbească.

Intr-o zi pe când vorbeau de asta față de Paulina Dauby.

— Nu voiți fi liniștită, zise frumoasa fată în casă, trebuie s'o întreb și d-ra e așa de bună că n'are să se supere pe mine.

Se duse cu îndrăzneală la domnișoara Clementa.

— D-ră, zisea ea, ai o supărare, pe care n'o ascunzi.

— De ce crezi asta? dragă fetiță.

— Și chiar dacă ar fi așa, ce ai putea face?

Paulina Dauby sta mută cât-va timp, dar își luă de seamă:

— Da, da, ai dreptate poate, dar ai prietene pe care mahnirea d-tale le îndurerează.

Spune-ne de ce suferi. Durerea împărtășită e mai puțin simțită.

La aceste cuvinte Clementa și șterse ochii, atrase Paulina lângă ea:

— Ai iubit? întrebă ea.

— Da, domnișoară, am iubit și iubesc din toată inima pe d. Jolibois, care nu așteaptă de cât sosirea noastră în Franția, pentru a face din mine soția lui.

— Fericit copil! Ei bine! și eu iubesc și sunt iubită, dar o soartă nemiloasă mă nevoiește a părăsi pe logodnicul meu, trebuie să renunț la dragostea lui, la amintirea lui...

— Cine te îndatorește la jertfa asta?

— Ah! dragă copilă nu mă întreba; e o taină pe care n'o pot descoperi, o fatalitate pe care n'o înțeleg nici eu și căreia trebuie să mă supun.

Paulina văzu că degeaba ar mai stăruia.

— Ei bine, zise ea, dă-mi voie să vin aici din când în când, și să vorbim de el, cine știe, poate pedica aceea, care vă desparte, va dispărea cu timpul.

După trei zile de navigare, «Isbînda» ajunse la gurile riului Suriam, frumos fluviu lat de o leghe până la Paramaribo, capitala Guyanei Olandeze.

De amândouă părțile erau vile delicioase, plantațiuni, boschete, unele înflorite, altele pline de fructe; grădini, partere, copaci foarte bine întreținuți.

Uneori călătorii vedeau femei și copii goi care alergau pe mal și se aruncau în apă, unde se jucau ca niște pești.

Altădată atenția lor era atrasă de niște bărci elegante, de a creolelor, duse fie-care de patru lopătați.

În sfârșit zăriră orașul Paramaribo, cu linia de case regulate și albe, pe când corăbiile cu ancore însuflețeau tabloul în primul rînd.

Când debarcară văzură că orașul nu lasă nimic de dorit în privința ordinei și eleganței.

Străzile erau late și bine orînduite, mărginite de fie-care parte de copaci încărcăți cu flori și fructe.

Portul Zelandia e în față și înăuntrul zidurilor sale e un arsenal de mai multe magazine construite în cărămidă.

Între cetățue și otelul guvernămintului se întinde soseaua publică mărginită de amândouă părțile de tamarin stufos.

În acest oraș e o amestecătură de toate națiunile, ceea ce i dă o înfățișare foarte însuflețită.

Interiorul caselor creolilor olandezi e în general frumos decorat, cu mult lux.

În loc de covoare, zidurile sunt împodobite cu table de lemn prețios.

Parchetul e șters în fie-care zi cu portocale necoapte, care se taie în două.

Casele sunt de lemn, cu două ca-

turi și spoite cu o culoare cenușie deschisă pe din afară.

Scândurile de mărime egală, acoper învelișurile, având înfățișarea ardeziei.

Puține case au ferestre cu geamuri din pricina căldurii, ci sticla e înlocuită cu împletituri de gaz.

Fiecare casă își are puțul său.

Călătorii noștri crezură de cuviință de a nu trage nicăieri, și a mânca și dormi, cât timp aveau de stat aici, pe vaporul lor «Izbânda».

Intr-o seară un negru aduse o scrisoare d-lui Million, o deschise și văzu că-i iscălită: *Liberatorul*.

În scrisoarea aceea Attala, care știm că și luase această poreclă de război, spuse că aflând de plecarea d-lui Moore, s'a pândit să trimeată un semn prietenilor săi, cu care să se servească să nu fie stingheriți de Indieni.

Guillom Novet fu ales să poarte acel semn: o bucată de piele de bisson, pe care erau niște desenuri bizare.

După cât va timp Million și cu tovarășii se imbarcară, și și urmară drumul spre Sud.

Pe când ei ajung la Caiena, să vedem ce mai face Attala și contele de Montézuma.

Attala când se văzu respinsă de Dick Moore, se gândi că cel mai bun lucru ce are de făcut, e de a libera pe consingeniile ei. Tovărășia ei cu «Răzburarea» nu mai era lipsită de sinceritate.

Veghiând totuși asupra lui Dick Moore umbla în toate părțile, făcând propagandă pe la Indieni, cercând să-i rescăle.

În momentul când vorbim contele Montézuma sau Răzburarea, o aștepta într-una din odaile lui din casa de la St. Ludovic, să vie să-i dea seamă de rezultatul demersurilor ei.

E foarte nerăbdător, citește mereu un bilet, ast-fel conceput.

«Domnule Conte,

«Voiți sosi după câte-va ceasuri, și-i vă voiți da socoteală de misiunea, pe care am îndeplinit-o. Nu vă faceți iluzii, am a vă spune și lucruri bune, și lucruri rele.

«*Liberatorul*».

— Ce o fi făcut conțesa, șopti el cu jumătate glas?

Iată o noapte și o zi de când o aștept.

Ridică un colț de perdea, tresări de odată.

«Iată-o! zise el.

Apoi se grăbi a se duce la ușa intrării, care se deschise de odată.

Attala în costum de European, frac negru, și u. bețișor elegant în mână, intră iute.

— Te-am făcut să aștepti, dragă, zise ea întinzându-i mâna. Iată-mă, căci a fost voia mea,

Povesti că vaporului care o ducea de la Noul Orleans i se stricase mașina pe drum, și au trebuit să aștepte șase ore până să treacă un alt vapor.

— Fiind că ești aici, las la o parte orice presimțire rea, și cred că toate stau bine.

— D-le conte, zise ea, nu prea sunt mulțumită de rezultatele misiunii mele.

Am crezut amândouă, că va fi ușor de a face să intre în inima Indienilor, fraților noștri, setea de libertate care ne strânge, și din moment ce le vom procura mijloacele materiale de luptă, îi vom ține iute la o revoltă generală.

— Ei bine, zise contele emoționat de acest început.

— Ei bine, pretutindeni m'am izbit de nepăsare, lașitate, uitarea trecutului.

Numai Apași și strămoșii mei comanșii au primit fără multă vorbă alianța răzburătoare.

— În definitiv, zise contele, căți oameni credeți că am putea ridica?

— Optzeci de mii de oameni cel mult, aproape cu neputință de a forma un corp de armată.

Contele suspină.

— E prea puțin pentru a opune asta forțelor imense ale dușmanilor.

Dar, în definitiv, dacă izbutim să-i surprindem putem nădăjdui rezultate imediate.

În clipa aceea un servitor negru intră aducând o scrisoare:

— Iată o scrisoare pentru d-ta, zise el contesei.

O rupse și citi celea ce urmă:

«Doamnă contesă,

«Dacă iați libertatea de a-i scrie, e că împrejurările mă silesc. Afaceri însemnate m'au silit pe mine și pe doi tovarăși să ne despărțim de caravană, și să ne urmăm drumul singuri.

«Ne-am oprit la New York.

«Abia eram instalați la otel, când un comisar de poliție, imi dădu ordin să-l urmez.

«Ne-având nici o teamă de dînsul, l'am urmat fără cea mai mică obiecțiune.

«Fui introdus în cabinetul polițist.

— D-ta ești d-l Dick Moore.

— Da, domnule, îi zisei.

— Îți iubești patria? întrebă el.

— Negreșit, cum e de datoriu oricărui cetățean.

— Atunci avem să ne înțelegem. Cunoașteți, știu asta, conspirația Indiană, care are de scop de a omorî și de a alunga din America pe toți albi.

(Va urma)

Numărul 44 din «Ziarul Călătorilor» va apare Marți 14 Aprilie corent.

IN JURUL LUMEI

Aventuri de călătorie

O conferință interesantă

Deunăseară în sala Collegio Romano, în fața unui foarte numeros și ales public, d-nii Citerni și Vannutelli au ținut o conferință asupra îndrăznețelor lor călătorii cu expediția Bottego.

Regina Italiei a asistat la această conferință.

Marchizul Doria, președintele societății geografice, a pronunțat un discurs în care a adus elogii lui Bottego și Sacchi și a demonstrat importanța operei lor.

Apoi a vorbit locotenentul Vannutelli asupra primei părți a expediției, vorbind mai ales despre fondarea fortului Lugh, și despre descoperirea lacului căruia i-a dat numele de *Regina Margareta*.

El sfârși vorbind cu cuvinte emoționatoare de momentul în care a dat ultimul adio doctorului Sacchi, care s'a despărțit bucuros de expediția Bottego spre a duce la siguranță în fortul Lugh colecțiile lor științifice și numeroșii dinți de elefant vinați pe lacul Stefania.

Apoi vorbi locotenentul Citerni, descriind a doua parte a expediției Bottego.

El povesti toate peripețiile prin care au trecut: setea, foamea, căldura înăbușitoare, frigul, ploile torrențiale, mersul greoi prin stînci ripoase, luptele continue; ei încercară totul împreună cu cei 250 de ascați din care era formată escorta lor.

Citerni povesti apoi ultima luptă, care a fost funestă, căci în ea a perit, lovit în piept și în tâmpla stîngă după o eroică rezistență, căpitanul Bottego. După moartea celui valoros comandant al expediției, supraviețuitorii au trebuit să se predea după ce au ars drapelul italian, spunând că e mai bine de cât să cadă în mâinile sâlbaticilor. Această frază fu acoperită de numeroase aplauze.

Supraviețuitorii au stat ca prizonieri până la întâlnirea lor cu maiorul Nerazzini.

Regina, după ce a felicitat pe cei doi conferențieri, le-a dat câte o medalie de aur făcută într'adins pentru ei de societatea geografică. O a treia medalie a fost expediată familiei căpitanului Bottego.

Expediția lui Andrée

Svonurile cele mai contradictorii n'au încetat de a circula, zilele trecute, cu privire la Andrée, plecat, după cum se știe, în Iunie 1897, către pol, fără ca azi să știm ceva asupra soartei expediției lui.

De o săptămână, depeși au sosit într-una lăsând spiritele într-o per

plexitate cu atât mai mare cu cât speranțele date de unele erau risipite de altele. În imposibilitate de a distinge în mod net adevărul de fals, unii redactori al ziarului francez «Progrès de Lyon» i s'a părut nemerit a recurge la competența unui om expert d. Charles Maunoir, secretar general al societății geografice franceze, care s'a exprimat astfel:


— Ne primind în chip personal nici o comunicare oficială în această privință, nu pot de cât să mă refer la raporturile dintr'un izvor mai mult sau mai puțin fantastic pe care le-au înregistrat ziarele. Nu e de loc cu neputință ca Andrée să fi ajuns în coasta de Nord-Vest a Americii, dar cu mare greutate mă pot convinge de asta. Dacă, în adevăr, el s'a coborât în aerostat, atunci de mult timp ar trebui să ne fi dat vești despre el.

«În schimb, dacă a fost nevoit să părăsească balonul, Andrée a fost obligat de a încerca să se reîntoarcă printre ghețurile polare, pe unde circulația prezintă mișcări de pericole din cele mai oribile și adesea de neînvinș.

«Deci, după mîime, prima ipoteză nu poate să fie, căci atunci a trecut foarte mult timp, iar a doua, iarăși nu se poate din cauză că timpul e prea scurt pentru ca Andrée să fi putut sosi în acel loc.

«Deci eu cred că versiunea răspândită de fostul factor poștal Carr, e cu totul lipsită de orîce temei.

Stanley

 A apărut No. 4 din *Moda Parisiană* colorată, care coprinde 19 figuri de modă și o bucată de muzică pentru piano.

15 bani în toată țara, împreună cu un PATRON tăiat.

De vînzare la toate chioșcurile și vînzătorii de ziare din țară.

Ospitalitatea Maurilor

Era prin anul 1415, pe timpul când Maurii stăpîneau cea mai mare parte din Spania, când Califatul de Cordova era în floare.

Hasan el Masud, un Maur bogat, vechi și distins general în armata Califului, se preumbla într-o zi prin grădina sa. De odată el vede pe un tîner spaniol sărind gardul și venind să se arunce la picioarele sale.

— Tată — zise acesta — fie ți milă și scapă de moarte pe un biet nenorocit urmărit de o mulțime turbată, care vrea să ți răpească viața! Pe Allah, scapă-mă!... Ascunde-mă re

pede unde-va... Auzi, vin... sunt piedut!

Generosul Hasan mișcat de această rugăciune — și știind cam despre ce poate fi vorba — ridică în sus pe umilitul spaniol și ți făcu semn să ți urmeze. Acesta se supuse.

Ajunghind lângă un tufiș, maurul ridică o perdea de liane, cari ascundeau intrarea unui chioșc. — Introduse pe tîner înăuntru și, mai nainte d'al părăsi, împarte cu dînsul o portocală, semn sacrat al ospitalității ce ți promise. În fine, după ce l'a îndemnat să aibă curaj, el închise cu grijă intrarea pavilionului și se întoarse spre locuința sa.

D'abia intrase într'însa, și aude de odată un zgomot asurzitor. Ușa se deschide cu bruscetă și o mulțime de mauri, purtând pe umerii lor pe un tîner scaldat în sânge, pătrund înăuntru. Hasan el-Masud aruncă o privire pe fața palidă și desfigurată a maurului: era fiul său, singurul său copil, bucuria și sprijinul bătrînețelor sale.

Toți aleargă în ajutorul nefericitului părinte; voiesc a ți consola ca și cum s'ar putea ușura o asemenea durere. Hasan cade fără cunoștință în mijlocul mulțimei care ți înconjoară.

Ajutoarele grabnice ce i se dă ți aduc în sfîrșit la viață, însă, în același timp, și la cea mai mare desperare; dînsul se lovește peste față, își smulge albiile și perii. S'ar fi isprăvit cu dînsul dacă natura n'ar fi triumfat asupra acestei stări violente: un torent de lacrimi vine să ușureze pe nenorocitul părinte; liniștea pare că renaște puțin câte puțin în sufletul său și peste puțin el are puterea să stea și să asculte istoria morții fiului său.

După descrierea ce i se face despre omoritor, el nu se mai poate îndoi că nu este acela pe care ți are în puterea sa. Spaniolul și cu maurul se întâlniseră la vînătoare; cel dintîi, gelos că acesta i-a omorît un vînat ce urmărea dînsul, l'a strâpuns cu sabia. În urmă, urmărit de maurii cari, atrași de țipătul victimei, alergaseră, el fugise până la grădina tocmă a aceluia pe al cărui fiu ți ucisese.

— Să ți răsbun — strigă bătrînul desperat — cerul însuși o ordonă. Da, Profetului i-a fost milă de mine; el este cel care a făcut ca vinovatul să cadă în mîna mea.

«Dar ce!... acest omoritor este oaspetele meu, el a atins pulpana hainei mele, el a împărțit cu mine portocala ospitalității. Funestă datorie!...

«Fiul meu, scumpul meu fiu, ertare! Sângele tău cere răzbunare și onoarea oprește brațul meu gata de a lovi!...

Și el îmbrățișă acele rămășițe ne

însuflețite și le scaldă cu lacrimile sale.

Îndată ce noaptea acoperi pămîntul cu vîlul său, când totul repauza în casa sa, Hasan Masud, cu o torță în mînă, e se fără zgomot; cu pumnalul între dinți, el are de gînd să izbească, să omoare; însă la fie-care pas el își simte slăbindu-i se curajul.

În sfîrșit ajunge la pavilion, ți deschide ușa, și se retrage cu groază zăbind pe omoritorul fiului său. Pumnalul ți scapă și se perde prin iarbă.

— Nu ți fie frică, tată. — ți zise spaniolul, — întunerecul ne ajută spre a nu fi văzuți; grație generoaselor tale îngrijiri, voi ți putea scăpa de turbarea dușmanilor mei. În mai puțin de un ceas, voi ți putea strînge în brațe pe părintele care mă va fi așteptând de mult.

La aceste din urmă cuvinte, pe maur începu să ți părăsească puterile.

— Crudul! el are un părinte, și el m'a lipsit pe mine de fiul meu, de unica consolare a bătrînețelor mele!

Îndată el învinse dorința de răzbunare ce ți stăpînea, și porunci cu răceală tînerului castelan să ți urmeze. Amîndouă, în tăcerea nopții, ajung într'un fel de oratori, unde victima sta întinsă pe un pat funebru. Patru luminări ardeau în jurul mortului, și o lampă suspendată de tavan răspîndea într'acest loc de oroare o lumină lugubră.

Spaniolul, înspăimîntat, își recunoscu victima, sufletul ți era sfîșiat de remușcări; însă de ce lovitură teribilă nu fu isbit, când auzi aceste cuvinte ale nefericitului Hasan!

— Barbare, privește acest cadavru; el este fiul meu, tu ți-ai strâpuns sînul și tu tot încă mai respiri!

Bătrînul nu mai putu să mai urmeze, începu să se clatine; Spaniolul vrea să ți sprijinească, însă Maurul respinge cu indignare pe omoritorul fiului său, și, cu privirea răstăcită, zise:

— Oprește-te, el este copilul meu; fie ți milă de tinerețea sa!... Ah! durerea mă răstăcește, el nu mai este, nu mai am fiu!...

— Răsbună ți în contra asasinului fiului tău — strigă Spaniolul — lovește; iată pieptul meu!...

— Nu, tu ve ți trăi, însă spre nenorocirea ta; ți-am acordat ospitalitatea, grăbește-te a te face nevîzut d'înainte ochilor mei, tu ți prințuești groază. Fugi, pleacă. să nu mai răspunde de tine îndealtă lui Allah și a sfîntului Profet!...

Castelanul, cu inima sfîșiată de remușcări, se depărtă plîngînd, că a umplut de doliu și de desperare aceste locuri.

Const. A. Ștefănescu.

Abonamente cu premii

De la 15 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 15 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara
In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara
In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara
In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

N.B. De oare-ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminică, prețurile săi mai scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezeva în acest număr și în numărul care apare în fie-care Joui un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvîntul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.



CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vind cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mici de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hăpurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Premiile noastre pentru Maiu

După cum am anunțat, la zi'ntei ale fie-cărei luni, acordăm prin tragere la sorți trei premii tuturor abonaților ziarului «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-cărui abonat în parte.

Iată obiectele pe cari le acordăm ca premii la tragerea de la 1 Maiu anul curent.

Premiul I. — Un prea frumos port-fotografii de formă evantai de catifea, susținut pe o statuie de bronz.

Premiul II. — O frumoasă port-umbrelă și bastoane de bronz

Premiul III. — O etajeră de porțelan pentru cărți de vizită și flori.

La tragerea la sorți pentru aceste premii vor avea drept toate persoanele cari se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Aprilie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI :

« Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația :

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA



Un doliu în Orient

De mai bine de o săptămână familia Djacim nu mai dădea semne de viață. Eu ocupam la Bagdat o casă învecinată cu a lui Djacim care îmi devenise prieten bun, ceea ce nu se prea obișnuștea între turci și creștini.

Nu mai auzeam glasul ascuțit al nevestei lui Djacim, nici cântecile nasale ale fiului său, un băiat în vîrstă de 16 ani. Îmi aduceam aminte numai că într-o dimineață văzusem pe cele două fiece ale lui trezindu-se repede la fluviu ca să ia apă: Servitorul meu nu putea să-mi dea nici o informație; el, ca un bun creștin ce era, nu împărtășia simpatia mea pentru mahomedani.

Cei-l'alți vecini ai mei răspundeau în mod nehotărît la întrebările mele.

— Moartea trebuie să-și fi falfăind aripele pe d'asupra casei lor, zise unul în sfîrșit. N'auzi tu cîinii urlînd pe pragul lor? Ascultă bine la noapte și vei auzi tipetul cucu-vaiei pe terasa lor.

Noaptea următoare auzise în adevăr niște croncăituri sinistre, ca ale pasărilor de întunec, venind din curtea lui Djacim. Mă urcai curios pe terasa mea și puteai să-mi arunc privirea în curtea lui. Prii întunecrec distinse mai multe umbre rătăcind pe lângă ziduri iar din când în când se auzea lămurit gemetul lung, înăbușit al unui bolnav care repeta mereu aceste cuvinte: Allah! Mahomed!

Nu-mi mai rămănea acum nici o îndoielă că cine-va din familia lui Djacim trăgea de moarte.

Incepuseră a se revêrsa zorile, zgomotele se domoliseră în locuința mahomedanului și eu eram să adorm adănc când d'o dată, un tipet disperat, ca al unuia care e în primejdie de moarte, mă făcu să sîr din pat: în mijlocul terasei vecinilor mei, o femeie cu hainele în desordine, stînd în vîrfurile picioarelor, urla către cer. Această femeie era nevasta lui Djacim. Corpul ei părea sucit; o strîmbătură de durere îi zgîrcia fața.

Intr'un moment, plînsul o înăbuși; gura-i rămase deschisă; era incapabilă d'a mai scoate un sunet.

Această femeie era spăimîntătoare în durerea ei.

Convenințele orientale mă opriau d'a face întrebări și d'a exprima condoleanțe. De alt-fel spăimîntătoareea ei durere se dete curînd pe față.

«Abas! Abas! gema dînsa; ya Abas!»

Așa dar pe Abas, fiul unic al lui Djacim, îl răpise moartea.

Lîngă mort, care fusese lăsat în curte, distingeam acum vocea lui Djacim care se tînguia cu fiecele

sale. Muma nu putuse să sufere vederea fiului său mort și se urcase pe case pentru a-și striga durerea către cer.

Curînd se lăși în mahala vestea morții lui Abas. Femeile se adunară în fața casei mortuare și-și povesteau plîngînd suferințele tînerului Abas. Nenorocitul căzuse dintr'un palmier pe cînd culegea curmale și se înfipse cu corpul într'un par bătut la rădăcina copacului. Tot ce se făcuse pentru vindecarea ranei fusese în zadar, atât rugăciunile cât și unsorile; în curs de opt zile dînsul suferise cele mai groaznice chinuri. În ajunul morții sale se încercase remediul suprem jupîndu-se de voie o cucuvae nefastă; și asta fusese în zadar.

A murit pronunțînd numele lui Alah și tatăl său a avut timp să-i promită un mormînt în orașul sfînt Kerbela.

Sosirea unei cete de femei voalate cu negru, cu mâinele împreunate, cu hainele în desordine, întrerupse conversațiile și desfăcu șirurile: erau plîngătoare de la o monastire de călugărițe mahomedane cari veneau chemate de familie pentru ca să dea mortului ultimele onoruri plîngînd și smulgîndu-și părul în jurul lui. Cum intrară în curte începură să țipe.

La ora de rugăciune, de la amiază, vîzui pe bătrînul Djacim, amicul meu, trecînd repede pe dinaintea casei mele tînîndu-și poala hainei peste cap în semn de doliu; el răspunse la salutarea mea ridicînd mîna spre cer și-și urmă drumul spre moscheea unde se ruga îndelung.

Toată noaptea următoare, Djacim a stat lîngă cadavru, cîntîndu-și durerea, improvizînd cele mai sfîșietoare versuri:

«Era frumos, era puternic, brațul lui era armat pentru serviciul lui Alah».

«Abas! Abas! de ce ai plecat așa de curînd de sub coperișul tatălui tău?»

Femeile acopereau cîntările cu bătăi din palme iar muma prin sbucniri de scîncete.

A treia zi mortul fu transportat la Kerbela în țipetele plîngătoarelor.

Henri Mignet

EPISOADE DIN CĂLĂTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

14 Aprilie, ziua I-a de Paști.—Ieri am fost nenorocoș cu ghiața; crăpăturile deviază de la calea noastră. După ce am mers mai multă vreme de alungul lor ca să găsim un loc potrivit de trecere, am socotit, în aceste împrejurări, mai bine să ridic cortul și să petrecem sîrbătoarea Paștilor. Afară de aceea voiam să fac și socoteala timpului, ca să ne îndreptăm ceasornicele cât mai curînd.

După ce ridicarăm cortul, intra în sac, pe cînd Iohansen vedea de cîini. Temperatura era numai de -30°C ., totuși nu era o ocupație din cale afară plăcută, să socotești logaritme cu degetele înghețate. Socoteala e lungă, așa că nu vom putea pleca mai departe pînă diseară.

Seara însă, am petrecut o în odihnă, la un prînz bun și cald. După ce ne-am ospătat bine cu fiskegratin, cu apă cu lapte, cu grog cu zeamă de lămăie, cu fructe uscate, ne-am făcut somnul.

Am revêzut încă odată socotelile și am aflat că acum ghiața ne purta spre nord, ceea ce pentru «Fram» ar fi foarte bine, nu însă și pentru noi. Vîntul a fost în zilele din urmă de la sud.

Am socotit apoi timpul aproximativ și ne-am îndreptat ceasornicele.

Ieri am mers la un unghi de 10° spre vest, azi la 5° , iar mâine am de gînd s'o luăm direct spre sud.

Pentru variație, cerul a fost azi acoperit; seara însă totuși s'a arătat soarele. Iohansen a cîrpit azi haine pe cînd eu îmi terminam socotelile. Pîn'acum n'am avut încă o vreme așa de moale și plăcută. La 10 ore seara avem -25.6°C .

Marți, 16 Aprilie.—Eri dimineață pe la ora 1, cînd eram gata să plecăm, Baro a fugit înainte de a fi putut inhăma; văzuse că inhămasem pe cîți-va din cei-l'alți cîini și știa ce avea să urmeze acum.

De oare-ce nu voiam să pierd pe cel mai bun cîine ce aveam la sania mea, ne oprirăm. Il căutam și-l chemam pretutindeni, peste coline, dar nu-l zărim nicăieri. Ghiața era pustie.

Trebuiam să plecăm fără cîine; mai tîrziu însă, spre marea mea bucurie, îl zărim departe de drumul nostru îndărăt; credeam că n'o să-l mai ved. Se rușina de sigur întorcîndu-se și cînd îl inhămam, se uita la mine rugător. Voisem să-l bat, dar această privire mă desarmă.

POIMĂINE, JOUI 16 APRILIE cor.
va apare

No. 5 din ziarul ilustrat
MODA
PARIZIANĂ
— COLORATĂ —

15 BANI exemplarul în toată țara
Abonamentul pentru un an lei . 7.50
Pentru 6 luni lei 4

Găsim ghiață pasabilă, deși nu era în tot-d'a-una plană, și făcurăm progrese multumitoare. Câte-va ridicături de gheturi ne făcură însă să deviam spre vest.

În decursul dimineții observai că îmi uitasem unde va compasul, și de oare-ce nu mă puteam lipsi de el, trebuî să mă întorc și să-l caut. L'am și găsit, dar drumul îndărăt fu obositor; pentru prima oară, de multă vreme, mă supără căldura; soarele ardea într'un chip aproape nesuferit.

Când ajunsei în sfârșit îndărăt la sanie, mă simțeam cam slab; Iohansen sta pe caic și dormea în soare; pentru întâia oară i se părea frumos și cald.

Apoi pornirăm mai departe. Lumina și căldura ne muia însă și ne făcea somnoroși, așa că mergeam încet. Pe la 10 ore dimineța ne oprirăm. Termometrul arăta — 26°C. Ne ridicarăm cortul în soare și în curînd ne aflam într-o căldură plăcută. Ne preparăm un noti ospet extra-ordinar, al doilea de Paști.

După socotelile mele, până acum am făcut 96 de kilometri de când ne-am întors spre casă.

Miercuri, 17 Aprilie. — Temperatura — 28°C. Ieri am făcut, fără în-doială, cel mai lung drum până astăzi. Am început să mergem la 7½ ore dimineța și ne-am oprit la 9 seara; la amiază ne-am oprit două ceasuri.

Ghiața era destul de rea, neegală; totuși am putut înainta bine, de oare-ce din fericire n'am fost împiedicați de crepături, a căror trecere ne pricinuește cea mai mare greutate.

Căinii au putut trage săniile aproape mereu singuri, așa că, în fond n'am avea de ce să ne plîngem.

Aci, unde ne găsim acum, ghiața pare a fi cam de același fel ca cea pe care o aveam în jurul lui *Fram*, suntem acum cam prin acele părți pe unde trebuie să treacă vaporul nostru.

Sunt convins că ieri am făcut 30 de kilometri, așa că acum ne am fi apropiat cu 126 km. de casă.

Vremea e minunată; nu-i așa de frig ca să fie neplăcut, și mereu e soare, fără vînt prea tare. Atmosfera după părerea mea, e cu mult mai egală și mai liniștită aci sus la Pol. Acum suntem de mai bine de o lună pe ghiață și niciodată n'am fost opriți de vreme rea; soarele a strălucit aproape mereu, afară de vr'o două zile, cari au fost în parte înorate.

Existența e din ce în ce mai frumoasă, frigul a trecut și înaintăm tot mai mult spre țara verii. Acum nu mai e un chin să te deștepti dimineța, să prepari de mâncare, și să visezi apoi, în sacul cald, despre

un viitor fericit, acasă... Acasă?...

Astăzi am avut cam mult de cut; pantalonii mi s'a cam uzat.

Se pare cald de tot acum la — 28°C., în comparație cu cele — 40° de odinioară. Atunci nu prea era ușor să umblu cu acul.

Vineri 19 Aprilie. — Mai avem pentru două zile nutret pentru câini; sper însă că va ajunge ceva mai mult. Deocamdată voi să întrebunțez câinii cel mai rău ca hrană pentru cei l'alți.

Ieri a fost ucis *Perpetuum*. A această ucidere a câinilor și mai ales tăerea lor în bucăți e ceva grozav; dar ce să facem? Până acum i am ucis cu cuțitul, dar ieri am hotărât să schimbăm această metodă sângeroasă și să adoptăm strangularea.

Am dus câinele îndărătul unei coline, ca cei l'alți să nu-l vadă; apoi i am trecut un laț de gât și am tras amîndouă cu toată puterea. Dar fără succes. Măinile nu ni le mai simțeam de frig. Așa, furăm nevoiți să întrebunțăm iar cuțitul. Era ceva grozav.

Firește, mai comod și mai puțin grozav pentru noi ar fi împușcarea, dar muniția, aci, are un preț prea mare și trebuie cruțată pe cât numai se poate; poate să vie un timp când ne-ar părea rău că n'am fost mai economi.

Observațiile de ieri arată că ne am coborît până la 85° 57, 8' latitudine nordică, pe când longitudinea de est este 79° 26'. De la ultima noastră observație din ziua de 13 Aprilie, am făcut 82 kilometri, toc mai cât socotisem și eu după măsurile noastre zilnice.

Tot aceeași vreme cu soare, ziua și noaptea. Ieri a început să bată nițel vînt de nord și astăzi, dar nu ne prea supără, căci ne vine în spate. Temperatura, între 20 și 30 grade, nu poate fi de cât plăcută. De sigur e o fericire pentru noi; căci dacă ar fi mai cald, crăpăturile ar fi mai dese și ar rămânea mai mult timp neacoperite de ghiață nouă.

Dorința mea cea mai fierbinte e să ajungem la uscat înainte de a deveni crepăturile prea rele. Ce vom face atunci, va depinde de împrejurări.

Duminică 21 Aprilie. — Alaltă-ieri pornirăm pe la 4 ore și ne oprirăm noaptea ca să mâncăm ceva. Oprim de amiază, când ne virăm în sacul cald cu mîncarea, e mai ales plăcută.

După un somn bun plecarăm iar; dar în curînd furăm opriți în loc de cea mai rea crepătură ce am întâlnit până acum. Am mers de-alungul ei ca să găsim un loc de trecere, dar pe tot drumul n'am găsit decât ghiața rea. Crepătura rămase pe toată întinderea deopotrivă de largă, plină de blocuri de ghiață și de sfărâmă-

turi, rezultate ale unor presiuni trecute.

Intr'un târziu găsim un loc de trecere; dar când dusem acolo caravana făcînd un ocol mare, în vremea asta crepătura se schimbase iar așa că nu găsim cu cale să culezăm trecerea. Pornim iar să caut alt loc, dar în zadar; pretutindeni aceiași ghiață urîtă, neagră; pe unele locuri malul se înălța până la 8 metri.

În cele din urmă fui nevoit să mă întorc fără a-mi fi împlinit misiunea. Ceea ce mă necăjea mai mult, era că de cea-laltă parte a crepăturii era o ghiață frumoasă, plană, ce se întindea departe spre sud, plecînd noi eram nevoiți să ne oprim aci și să așteptăm.

Deja începusem a mă resemna, când, la întoarcerea mea, găsesc, to mai aproape de locul unde ne opriserăm întâiu, un loc destul de bun de trecut.

Trecurăm deci de partea cea-laltă, pe când ghiața sfărîmată scârția sub pașii noștri. Într-aceea însă se făcuse 6 ceasuri dimineța.

Ne mai continuăm drumul cât-va timp pe ghiață frumoasă, plană, dar câinii erau obosiți și nu mîncaseră de aproape 48 ore.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

VELODKROMUL ROMÂN

Șoseaua Kiseleff, Rondul II, București

În zilele de 19, 23 și 26 Aprilie curent, vor avea loc cele dintîi

MARI ALERGĂRI INTERNALE De Biciclete și Tandem din anul curent

La aceste alergări vor lua parte renumiții bicicliști, bine cunoscuți de publicul nostru, d-nii *Lurion, Max, Heller*, precum și vestitul campion italian

D-nu Lanfranchi

care posedă mai multe medalii

Alergătorii români, cari doresc a lua parte la aceste alergări, sunt rugați a se înscrie la administrația ziarului „Universul”, strada Brezoianu No. 11, București, cel mai târziu până poimaine, Joul 16 curent.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jerul lumii

LXI

— Te rog să te explici, d le, căci nu înțeleg ce vrei să zici.

— Nu căuta să mă înșeli, căci am înaintea mea, un raport amănunțit, care precisează faptele.

O să vă arăt că serviciul meu e bine făcut.

«Există un sef tânăr, numit «Libe-ratorul», care a întreprins o cam-panie lungă și grea prin toată A-merica. Am legat de pașii lui un «agent sigur, care nu l pierde o clipă «din vedere.

«Prin acest agent am aflat totul.

«Aici se opri convorbirea mea cu «șeful de poliție; mi'am luat rămas «bun de la el, și acum mă grăbiam «să vă transmit pericolele, care vă «amenință, mă grăbesc să vă trimit, «printr'un om sigur înștiințarea, și «pe urmă veți face tot ce veți crede «de cuviință.

«Am cinstea de a fi, doamnă con-tesă, unul dintre cei mai pasionați «admiratori ai frumuseții d-voastră.

Dick Moore

Cetățean american.

Attala citi acea scrisoare pe nerăsuflăte. Il era teamă mai întâi de a întâlni vre'o indiscrețiune în stare să alarmeze pe tânărul conte și să descopere tinerului conte împrejurări din trecut, dar văzu că bărbatul său nu aruncase nici un cuvânt compromițător.

Intinse scrisoarea contelui.

— Iată, zise ea, vești rele. Citește între lini și ghicește amănuntele, pe care acest corespondent cred că e bine, să le tacă.

— Ce, 'i așa de grav? întrebă tinerul.

— Este, dragă conte, că suntem trădați, și că e de trebuință să luăm măsuri serioase, dacă nu vrem să înlăturăm pericolul.

— Ce crezi, doamnă, că e bine să facem?

— Sunt foarte sigură că spionul mi-a pierdut urma.

— Cum așa?

— Ei, par'că am avut o presimțire, la otelul Delmonico, am stat câte-va zile, și când am eșit eram îmbrăcat europenește, schimbam costumul meu de șef indian cu un compatriot de aceeași talie cu mine, care plecase cu câte-va zile înainte.

Acum iată ce cred că trebuie să facem:

Ei voiți redeveni iarăși contesa d'Orlinoff; nimeni nu 'și va închipui că o contesă rusă atât de bogată, poate fi șeful unei conspirații.

Iar d-ta veți fi contele de Montezuma, directorul uzinei cu același nume pe care ai înființat-o la st. Ludovic, pentru topirea metalelor.

Așa și făcând, fără a se lăsa de ideia lor așteptând ca împrejurările să le fie mai priincioase.

Până atunci însă adesea se duceau la peștera Mamouth, unde e închisă comoara contelui, și unde diferiți șefi de indiani veneau să dea seamă de mersul conspirației.

LXII

Isbânda la Caiena

Pe când cei doi șefi indieni urmau opera de conspirație, să urmăram «Isbânda», care intră în Caiena.

Erați 5 ore seara.

Cayena e situată pe mare, într'o insulă, pe care un canal strimț o desparte de continent. — Aspectul locului n'are nimic atrăgător, nimic care să te seducă.

Orașul despărțit în două; orașul vechi și orașul nou, a luat în cele din urmă timpuri o mare dezvoltare.

Din punctul de vedere al construcțiilor, nimic nu 'i dă seamă, nici palatul guvernului care e fosta casă a jesuiților, nici cazarma care 'i peste drum de el, nici spitalul militar, nici biserica, nici antrepourile.

Singurul lucru frumos e piața mare.

E minunată, mare și mărginită de un rând de portocali, prin care zboară cei mai frumoși colibri din lumea întreagă. Cât despre moravurile populației te-ai crede în Antile.

E acelaș amestec de populație albă și de culoare, cu această deosebire că negrii și singele amestecat sunt într'o mai mare proporțiune, de cât în Antilele franceze.

Ast fel se strecură fără de plictiseală seara întâia pe «Isbânda» admirând cu ochii de departe.

A doua zi, toți se scoboriră. Debarcară pe un chei de piatră destul de bine construit, și din care eșea un dig orizontal d'asupra cărui e un far.

În jurul cazărmei, cel dintâi edificiu, pe care l zăriră, erau o mulțime de palmieri foarte înalți, care 'i dădeau o înfățișare pitorească.

Partea de oraș în care erau d. Million cu tovarășii săi era foarte urâtă. Străzile strimte și casele îngheșuite unele în altele, păreau că vor să se dărîme urmând povârnișul spre mare.

Să se mai adauge și un soare de plumb care înflăcăra pământul, își poate orî-cine închipui, impresiunea de mahnire făcută asupra călătorilor noștri.

Se duseră la consul, care 'i primi foarte bine, punându-le la dispoziție și o trăsură, cu care avea să facă excursiuni în împrejurimi.

— Cayenna, spuse consulul, nu numai că e un oraș ospitalier, dar e și un oraș sănătos.

Dar de câți-va ani o calamitate enormă căzuse asupra țerei; frigurile galbene au reapărut în 1852, și de atunci revin la intervale foarte mici.

Porniră pe la nouă ore de dimineață după ce se înțelesesă, să fie întorși la douăsprezece.

Drumurile erau destul de rele.

Locuințele erau mai toate ruinate.

Pentru aceste case se întrebuințează la construcții două feluri de petre rele, amestecate cu cărămizi.

Oamenii afară de boalele care 'i sfârșeste, trebuie să mai înfrunte și mușcăturile diferitelor animale și insecte.

Între altele un fel de vierme gros cât o coadă de până, care naște sub piele, se dezvoltă și crește până să 'l poată extrage.

Ajunseră la o pădure vergină.

Mii de colonade având 35 până la 45 metri de înalte se învâleau d'asupra capetelor excursioniștilor, cu vârful încoronat de verdeată, care țineau o umbră aproape desăvîrșită.

La înălțimea aceasta se vedeau maimuțe. D. de la Becassière, împușcă două.

Mii de păsări cu penele cele mai deosebite în culori ciripeau pe aceste înălțimi.

În sfârșit se reîntoarseră în oraș, vorbind de celea ce văzuseră.

Unchiul Million adună în salonul cel mare al «Isbîndei» pe toți d-nii și d-nele expediției.

— V'am reunit, zise el, să vă dați părerea, ce itinerar să mai urmărim, eu unul cred că ar fi bine de acum să trecem în Australia, să vizităm și China, Cochinchina, Tonkin, Annam, Indiile Engleze, după care vom intra în Mediterana și ne vom întoarce în Europa prin canalul de Suez.

D-ra Eliza Leroux luă cuvîntul.

— Cred, zise ea că nici una din cucoane, nu mă contrazice, dacă propunerea d-nului Million ne bucură foarte mult.

Căci noi femeile ne cam simțim oboseite.

De aceea nu ved nevoia de a ne opri în toate locurile, și dacă s'ar putea să ne scoborîm cât mai puțin de pe vaporul «Isbânda».

Am zis.

— Da urmă d. Fontaine, și eu sunt de ideia d-rei.

Să nu ne mai oprim de cât în orașele mari. «Isbânda» să 'și urmeze drumul ca să treacă strimtoarea Magelan și să se găsească ast-fel în oceanul Pacific.

Asta nu însemnează că la punctele importante, domni cel puțin, o să se dea jos, așa cred de cuviință să ne oprim la Rio de Janeiro, ca să dau o vizită împăratului Don Pedro, care am cinstea de a l număra printre colegii mei de la societatea Geografică din Paris.

De acolo vom vizita Monte-Video și Buenos-Ayres.

— Adoptat, strigă unchiul Petruș.

Așa căpitanul «Isbîndei» fu rugat să 'și îndrepte vasul spre gurile Amogonului.

Marea era liniștită, vînturile favorabile și mașina «Isbîndei» puternică: ajunseră iute și fără multă oboseală în portul Para, care se mai

numește și sfânta Maria-de-Belem.

Gura Amazonului e foarte presărată cu insule, dintre care cea mai mare Marajo, care despărțește cele două brațe principale ale fluviului. La Nordul acestei insule e amazonul propriu zis. La Sud e râul Para satî Tocantin.

În sfârșit ajungînd la Para, toată lumea debarcă și încep a vizita orașul.

Santa Maria de-Belem, fondată în 1616 de Francis Caldera, e situată lângă Amazon, pe malul drept al acestui fluviu, în fața insulei mici, foarte numeroase.

La o leghe aproape de oraș se înalță, pe o stîncă înconjurată de apă, micul fort Serra.

Vizita monumentelor nu luă mult timp călătorilor, căci nu sunt nici numeroase, nici foarte remarcabile.

Principalul edificiu e palatul, construcția mare cu două caturi, cu un balcon deschis cu sculpturi exterioare, și palmieri în față.

Cu toată lățimea străzilor, înfățișarea orașului pare așa de puțin ispititoare, că excursioniștii se întoarseră pe vapor cu părere de rău.

Se învoiră că a doua zi «Isbînda» va lua în susul fluviului vre-o cîteva ore, ca să poată fie care să și facă o idee bună de malurile Amazonului.

Aspectul acestor locuri întinse varia după zone, dar în general erau locuri șese, împădurate, băltoase, fertile mai peste tot.

Altădată să parcurgi Amazonul de la izvorul și până la gura sa, era un titlu de glorie, acum serviciile regulate de vapoare au loc adesea.

D. Fontaine, stînd pe pod, în mijlocul doamnelor și tinerilor, le aminti că cel dintîi care riscă această lungă navigație, fu Ispaniolul Orellana, care, îmbarcându-se în 1540 la cinci-zece de leghe de Quito, intră în marele fluviu și-l scobori până la capul Nord pe coasta Guyaneze.

El afirmase că avusese de luptat împotriva triburilor femeilor războinice, care își tăiau un sîn, să mînuiască arcul cu mai puțină oboseală.

Doctorul Crevaux, care și el a explorat susul Amazonului admite o origină mai puțin poetică femeilor războinice.

Povestește că ajungînd la un sat, de pe malurile râului, fu foarte mirat de a nu întîlni nici un om, care să-l primească.

Vizită două, trei locuințe și nu întîlni de cît femei.

Întrebă pe cea mai bătrână:

— Unde sunt bărbații voștri?

— N'avem, răspunse ea.

Călătorul fu foarte nedumerit.

Întîlnise oare faimoasele Amazone despre care discutaseră savanții din lumea întreagă?

Întrebă pe una dintre ele:

— Câți copii ai avut?

Ea îi răspunse arătându-i trei linii roșii trase pe șoldul ei.

Aceste trăsături arăta numărul copiilor masculini, pe care ea îi născuse.

Doctorul nu întîrziă de a recunoaște una fiind-că o mai întîlnise pe marginile Jeri, era femeia unui șef, care o alungase fiind-că nu se înțelegea cu soția lui cea mai tînără.

M. H. Coudreau, într-una din călătoriile lui, afirmă că a văzut pe adevăratele scoboritoare a amazonelor.

Spuse, că înainte de cucerirea europeană, femeile caraibane de la nordul Amazonului, măritate cu războinicii Tujoi, a cărui trib sta la sudul fluviului, privindu-se ca superioare, alungară pe bărbații lor, și se declarară independente. Mai tîrziu ele fură bătute definitiv, grație intervenirei unui mare general Jurupari.

Între acestea *Isbînda* înainta. Afară de căldura cea mare care domnia, de abia temperatura de o suflare, cucoanele se arătau mulțumite de această excursiune, și de privilegiul care se desfășura înaintea lor.

O vegetație minunată îmbogăția malurile fluviului, unde arborii se înalță la o înălțime surprinzătoare.

A doua zi *Isbînda* își relua călătoria, care trebuia să fie mai multe zile până la Rio-de-Janeiro.

Timpul era bun, totuși plictisitor. Numai amorozaților nu le era urît.

D. soara Bourgeois cu pictorul Beaudoin Marie Fontaine cu d-l de la Becassière, făceau la planuri în momentul când întorși la Paris, se vor putea cununa. Mai cu seamă Jolibois nu se mai deslîpea de logodnica lui.

— Dragă Paulină, zicea Jolibois, ce lung îmi pare timpul, care ne despărțește de ziua când d primar ne va uni, dacă n'as avea ca să am răbdarea, orele aceste fericite când pot să-ți strîng mîna, și să-ți spun cît te iubesc!

— Prietene, relua fata cu nevinovăție, crede-mă că n'am o dorință mai potolită de cît tine, de a vedea în sfîrșit ziua când visele mele se vor realiza.

Apoi făceau planuri despre viitor. Jolibois vroia să trăiască la țară, destul de aproape de Paris, ca să poată să-și vadă de treabă, și destul de departe, ca să scape de mulțimea vizitatorilor.

Paulina își fixase alegerea.

— Știa la Val-Fleury, lângă pădurea Meudon, un pavilion mic, ascuns sub copaci, în mijlocul unei grădini, stropită de o fîntână.

— Vom întebuița apa aceea, să facem un bazin mic în mijlocul verdelii.

— Bravo! răspunse Jolibois, vom aduce o colonie de pești roși.

— Prietene, spunea frumoasa copilă, va trebui să înconjurăm acel basin de un grilaj solid.

— Și de ce, dragă Paulină?

Obraji fetei se coborîră.

— Fiind-că, răspundea ea foarte rușinată, dacă avem copii, nu trebuie să cadă în apă.

Așa se petreceau serile frumoase pe vasul «Isbînda».

Grupurile amoroase conjugau verbul a iubi la lună, și luau «Crucea de sud», care sărise la orizont, de când trecură la ecuatorul, ca martor al sincerității și veșniciei dragostei lor.

În sfîrșit după ce «Isbînda» trecu strîmtoarea păzită de fortul Santa Cruz și fortul San Joao, călătorii văzură deschizîndu-se în fața lor frumoasa baie Rio Janeiro, dominată de cinci culmi de munți dantelate cu forme ciudate.

Soarele strălucea în toată puterea; nici un amănunt din acea minunată panoramă nu scăpa călătorilor.

La zece ore «Isbînda» aruncă ancora în fața orașului, pe lângă insula Enchadas, unde vasele au obiceiul de a-și reînnoi proviziunile de cărbuni.

Debarcarea în capitala Braziliei, orașul cel mai însemnat din toată emisfera australă.

Populația orașului e de 400 mii de suflete, din care jumătate compusă din negrii și mulatrii.

Orașul se împarte în trei părți distincte; în centru cetatea afacerilor, cu străzile ei lungi și strimte, rîuri pavate. Acolo stau cei mai mulți străini, și călătorii noștri traseră la un otel Franca, situat în strada Ouvidar.

E strada cea mai frumoasă și mai însuflețită din capitală.

Cea mai mare parte din firmele magazinurilor erau scrise în franceză.

Urmări a vizita orașul așteptînd să pregătească dejunul.

În jurul vechiului oraș se grupau mahalale noi, în toate direcțiunile, până hăt departe în câmpie.

Rio, grație situat pe partea occidentală a băiei, se deslușește minunat, cu învelișurile numeroase roșii și turlele înalte, pe masivurile posomorite a unei verdelii veșnice.

D. Fontaine se duse să vadă pe împăratul Don Pedro.

Împăratul îl primi foarte bine, și pofti pe a doua zi întreaga nuntă la masă.

A doua zi de dimineață se duseră să viziteze grădina botanică.

Acolo un spectacol feeric se oferea privirilor exploratorilor.

În fața lor se înalță o splendidă șosea de palmieri cu trunchiurile albe și lustruite, din care eșia un

trunchiul verde, neted și strălucitor, și care da naștere unei umbră de verdeață legându-se de la un copac la cel-alt și formând, la o sută de picioare în aer, o boltă naturală de un efect măreț și surprinzător.

D. Fontaine înștiință pe tovarășii săi, că acești arbori uriași n'aveau mai mult de patru-zeci de ani.

Orchideele, *Rhipsalis* și alți paraziți au acoperit ramurile lor noduroase.

Mai erau masivuri de bambu, a căror ramuri slabe, lovindu-se la fiecare suflare de vânt, dădeau un geamăt monotom.

Portocalii erau plini de fructe delicioase.

O altă secțiune a grădinei cuprindea numai bananieri.

Apoi dragonieri cu frunzele roșii, fugele, arborele de rețivă, etc.

Călătorii se așteptau a găsi printre negri o populație întreagă de cerșetori și de oameni în zdrențe. Dar nu fu așa. Toți erau îmbrăcați curat, și nimenea nu cerea de pomană.

Negrele erau îmbrăcate cu bum-băcării imprimate și aveau în cap o broboadă viu colorată.

Seara prinzul la împărat fu cât se poate de strălucit. A doua zi dimineață, «Isbânda» încununată de fumul care eșia din coș, părăsia portul Rio Janeiro.

LXII

Planul definitiv

Se opriă la Montevideo, unul din porturile cele mai de seamă din America de Sud. Călătorii scoboriră să viziteze capitala Urugualului.

Montevideo care la început purta numele San Felice, e zidită în amfiteatru pe o colină joasă formând un fel de peninsulă.

Străzile largi, drepte și mărginite de case zidite din cărămizi și foarte joase unele.

Aproape toate casele astea, sunt acoperite de coperișuri drepte servind de terase ca acele de la Orient și înconjurate de balustrade de lemn.

De acolo, vederea se întinde pe câmpie și pe port, ca monumente o biserică numită Matriz, a căreia turle sunt acoperite de faianță ză-grăvită și lustruită, și în fața ei o altă clădire dispusă a servi în același timp de primărie și închisoare.

Printre articolele de comerț, de remarcă țesăturile de bun.bac, linuri, mătăsărie, zahăr de Brazilia, rom și alte spirtoase.

În împrejurimi sunt ferme întinse livezi de tot felul de copaci.

A doua zi plecară la Buenos Ayres. Acest oraș nu numai că e cel mai populat, cel mai bogat și mai comercial din Confederația Argentina, dar e una din principalele piețe din lu-

mea nouă, și un focar de instrucție și civilizație.

Orașul e bine zidit, formă pătrată, străzile se tae în unghiuri drepte, sunt pavate, alinate și mărginite de trotuare largi.

Casele sunt de cărămizi spoite cu var. Coperișurile drepte. Ferestrele cu grilajuri, balcoanele pline de flori.

Fiecare grădină era udată de o apă adusă de la Plata.

În seara aceea făcură un plan definitiv.

Se înțelesă ca unchiul Petruș, d. Barbier și cucoanele după câte va zile de stat la Buenos Ayres vor trece strimtoarea Magelan, și vor aștepta într'un port din Oceanul Pacific pe cel-alti tovarăși care se hotărâseră a străbate America prin Pampa și cordilierii Angilor.

Expedițiunea aceasta îndrăzneată făcută de d. Fontaine și d. Leroux, și însoțită cu mare avânt de vinătorii Guilom Novet, marchizul, pictorul Beaudoin, Jolibois, avea drept scop studiul fosilelor, care se găsesc în număr mare în regiunea asta, și al moravurilor populației Indiene care trăesc fie în Pampa, fie în Patagonia, sau pe povișurile care merg de virful Cordilierii până la malurile Pacificului.

Chiar de adoua zi începură pregătirile.

Luară un șef indian cu ei, care putea să le slujească drept interpret față de indigenii, pe care erau să-i întâlnească.

15 căruțe cu niște roate foarte mari fură cumpărate. În aceste căruțe se vor pune proviziunile de mâncare, obiectele de schimb și darurile de făcut indigenilor, lucrurile sortite pentru a asigura tabăra de noapte.

Fiecare călător trebuia să meargă călare.

Vinătorul Canadian primi direcția generală a caravanei.

În sfârșit, căruțele fură pornite înainte, iar călătorii noștri după ce și strânsă mâna se aruncară pe cal. Cucoanele intrară în casă, să și ascună lacrimile.

Despărțirea aceasta îi întrista pe toți, căci îndrăzneții exploratori erau în pericol de a fi omorâți de indieni.

Dar pe când restul trupei își urma vizitele și cercetările în capitala Braziliei, exploratorii galopau în câmpie.

Trecură prin câmpii cultivate și pe drumuri foarte practicabile.

Seara tăbăriră într-o pajiște, așezară carele în cerc, deshămară caii, ca să poată paște, aprinseră în mijloc un foc mare, pentru prepararea bucatelor.

Un cort mare fu întins, care trebuia să slujească de adăpost Europeanilor; cât despre Indieni îi lăsară să și aștearnă cum vor pofti, numai

să nu se depărteze și să fie gata la cel dintâu semnal.

Mâncarea în ziua aceea fu carne proaspătă de boi.

Stanley

IN JURUL LUMEI

Aventuri de călătorie

O noapte cu un tigr

Localitățile principale din interiorul insulei Java, acolo unde nu sunt căi ferate, sunt legate între ele prin șosele foarte bune. Pentru siguranța călătorilor, adică a Europeanilor, cari din cauza arșetii mari călătoresc noaptea, s'au construit la intervale de câte o milă engleză cantoane. Garda acestor cantoane, 5—10 Javanezi, are îndatorirea să însoțească pe călători de la un canton la altul și să-i apere în contra tâlharilor și în contra tigrilor, cari sunt numeroși prin părțile acelea.

În dosul fiecărui canton se află câte o cursă. Aceasta constă dintr'o groapă adâncă de 6—8 metri în formă de pânză, a cărei deschizătură e acoperită cu nule, pe care se pune un miel sau un purcel, al cărui strigăt atrage pe tigri.

«Pe drumul de la Somarang la Ambaranja în centrul Javei, scrie un călător european, am ajuns pe la apusul soarelui la un canton, care se afla în apropierea unui sat situat pe înălțimea unui munte. Când voiam să intru în casă auzi un strigăt în dosul casei: alergai repede într'acolo și văzu întreaga gardă strigând în jurul groapei, în fundul căreia observai un tigr mare și pe un Javanez, cari erau ghemuiți unul lângă altul și nemișcați.

La ordinul meu se aduse un lat, care-l aruncară în jurul grămezii și corpului tigruului, și în același timp lăsarăm în groapă și o scară lungă strigând Javanezul să se urce. Bietul Javanez privea încremenit pe înfricoșatul său vecin. Cu un curaj mare se cobori unul din paznicii în groapă, apucă pe sormanul Javanez, îl puse pe scară, de unde apoi îl scoseram afară.

Bietul om, în urma groaznicii spaimi, era aproape mort și nu putea să și miște nici un membru. Iam dat câte va cești de ceaii ferbinte cu cognac, și și reveni în fire. El ne povesti că fusese să și vadă iubita într'un sat din apropiere. În întunec rătăci calea și căzu în cursă peste tigr. Bestia însă era tot așa de înspăimântată, ca și Javanezul care căzuse peste ea. Amându-i stat nemișcat unul lângă altul. În fie-care moment credea el că bestia îl va sfîșia; la sfârșit nici nu mai putu cugeta.

Când Javarezul își luă de pe cap turbanul, spre marea noastră mirare, văzurăm că părul lung al tinărului Javanez, în urma spaimii de moarte, încărunțise și era alb ca zăpada.

Altă știre despre balonul lui Andrée

Intr-o scrisoare privată din insula rusească Lachalin, în nordul Japoniei, se spune că mai mulți oameni d'acolo precum și femeia guvernatorului Sawrimovici, au văzut în amurgul unei serii de la începutul lui Septembrie anul trecut un balon la o mare înălțime, mișcându-se în direcțiunea Siberiei. Se presupune că acesta era balonul lui Andrée, de oare-ce din Japonia nu se urcase nici un balon în acel timp.

DESCOPERIREA AMERICII LA ANUL 1000

După Ed. N.

La anul 985, Hakon-cel-Rău, regele Norvegiei, —voind ca singur să poarte titlul de rege în regatul său, —ordună ca toți regii mării¹⁾ să vină la curtea sa spre a i se închina.

Atunci, din toate golfurile și fjordurile Scandinaviei, se desfășurară pânze. Marinarii, tineri și bătrâni, regi ai mării, căpitani și mateloți, pescari și luntrași, toți luară marea fără gând de întoarcere, fugind de rușine și de robie.

Heriulf, un bătrîn rege-pirat, a cărui corabie cutreierase mările mai bine de o jumătate de veac, sémănând pretutindeni spaima și moartea, și lăsând în urmă'i de lucru pentru rechini, se afla în casa sa, încovoiat de an, sfărîmat de o sută de răni, blestemând soarta care smulsesse din mână'i slăbită spada continuă însingerată.

Când Hakon, înția oară somase pe regii mării să depună autoritatea, Heriulf simțise singele năvălindu-i în inimă, o nouă ardoare îi cuprinsese membrele, ca și cum ar fi refintinerit și—cu toate că fiul său, Bjarn Heriulfson, era într-o călătorie depărtată,—el se hotărî să plece din Norvegia.

Luă pe vasul său insigniile familiei sale regale, jurînd că și va stabili locuința pe primul mal unde îl va duce vîntul și valurile. Apoi—rezemat cu mândrie pe dragonul poleit care, cu aripele întinse încununa prora și cărena vasului său—

¹⁾ Vechii Normanzi, Wikingii, strămoșii Scandinavilor de astăzi, erau mai toți marinari. Ei locuiau numai coastele țerei și erau pirai renumiți. Peste mai multe corăbii cari plecau pe mare după jaf, era un sef numit *regele mării*, care era inițiat și în cunoașterea *runelor*, —niște litere cressate pe spadele lor,—cari, după a lor credință, da victoria. Scandinavia avea peste o sută de *regi de mare*.

întinse pânzele și porni spre Irlanda pe care o alesese de patrie nouă.

La plecare, marea era liniștită; mai târziu însă, o furtună grozavă se deslănțui și, luând pe bătrînul *drakkar*, martor al atator ilustre aventuri, fără respect pentru bravurile sale, îl aruncă pe o coastă și'l sfărîmă.

Atunci, singur pe o stîncă, regele, întinzîndu-și brațele spre sfărîmăturile corăbiei sale, devenită jucărie a valurilor, simți că totul se prăvălește în jurul său. Și plînsese, el care nu plînsese nici odată; lacrimi fierbinți curseră în lungul albelor sale mustăți, și privind fix, pentru ultima oară, cerul făcut din craniul lui Ymer, zise:

— Bătrînul războinic va muri; dar el este fără arme, și singele său nu curge din nici o rană. Adio, vouă tovarăși ai zeilor de mărire! Pentru voi *Walhaala* s'a deschis și *Walkyriile* au purtat trupurile voastre încă palpitând la banchetul lui Odin.

«Acolo, până la chaosul cel de-apoi, până în ziua când ultimul om, lovit de semenul său, va fi pierit, voi veți bea hydromel delicios vîrsat de nimfe, și veți ospăta cu carnea porcului sălbatec care, tăiat în fie-care dimineată, renaște întreg în toate seriile. Nu veți părăsi masa de cât pentru a alerga la turneuri, unde rănile urme nu lasă. Însă eu, eu, nu voi vedea în noori palatul strălucitor de lumină; Hermdallr, păzitorul, a cărui ureche este așa de fină în cât aude lăna crescând pe spatele oilor, nu va auzi zgomotul pașilor mei. Și podul cel sfînt din Bafrost nu se va scobori să dea trecere învingătorului atator lupte.

«Hela singură va avea vizita mea, Hela care prezidează la refugiul acelor care mor fără glorie. Palatul său e sărăcia, iar masa sa e foamea».

Zicînd aceste cuvinte, bătrînul pirat, amețit, începu să alunece în jos pe stîncă, gata să cadă în mare, când o mînă viguroasă îl apucă de umăr și 'l reținu. Atunci, el se deșteptă din amețeală...

— Cine ești tu, streine?... întrebă el, întorcînd tața spre cel-ce 'l apucase de umăr.

— Eu — zise cel întrebă — sunt Erik-cel-Roșu, fost, ca și tine, rege al mării, acum om liber

Erik luă pe Heriulf în coliba sa unde'i desmorti membrele'i amorțite. Dănsul venise aci, ca și Heriulf, cu gândul să se așeze definitiv; însă, omorînd în duel pe un alt locuitor, legile țerei îl condamna să părăsească acel pămînt, și el trebuia să se supună.

Heriulf, în urma rugămintilor lui Erik, consimți să'l însoțească pe acesta în Groenlanda, țară descoperită

de Normanzi cu câțiva ani în urmă. Peste cât-va timp, 16 corăbii imbarca pe Erik Roșul, Heriulf și pe ceilalți regi fugari; pe drum spre Groenlanda însă, se iscă o tempestă, și mai multe vase, printre cari și a cel în care se afla Heriulf, se înecară. Bătrînul rege al mării pierise prin mare.....

Bjorn Heriulfson, fiul său, întorcîndu-se în Norvegia și aflînd de la alți marinari că tatăl său a plecat cu Erik în Groenlanda, se imbarcă îndată și porni; aruncat de vînturi spre apus, el dădu peste Labrador și Terra-Nova; însă în graba d'a găsi pe tatăl său, el porni înainte. Ajuns în Groenlanda, auzi că Heriulf a pierit. Cu inima zdrobită el reluă drumul Norvegiei, uitînd cele ce descoperise.

Leif Erikson, unul dintre fii lui Erik, auzise de la Bjarn de existența acelor pămînturi fericite pe care acesta le găsisse în drumul său fugitiv; însă, fiind prea neexperimentat pentru a întreprinde o călătorie pîn'acolo, renunță d'ocamdată.

Peste 13 ani, în 998, ducîndu-se iar în Norvegia, el întîlni pe Bjarn și'l hotărî să meargă amîndou să găsească amîndou pămîntul văzut cu atîția ani în urmă.

La anul 1000, o corabie Norvegiană, comandată de Leif și Bjarn, pleca din Bratehilda, capitala Groenlandei, descoperirea Terra-Nova și peninsula Labrador, și înainta pe litoral pînă prin locurile unde se află astăzi Washingtonul, ba încă și mai la sud ceva.

Această țară, pe care, din cauza abundenței vinului, ei o numiră «Winland», țara vinului, fu locuită de Normanzi curs de câte-va zeci de ani.

Descoperirea Americii la anul 1000 d. Chr. este probată prin descoperirile ce s'au făcut și se fac pe fie-care zi, de cadavre, inscripții de rune, arme europenești din veacul de mijloc, etc.

Christofor Columb, de și are precesori, totuși este și trebuie recunoscut ca adevăratul descoperitor al Americii, cu toate că el, murind, n'a știut că a descoperit o lume nouă.

Const. A. Ștefănescu.

Numărul 45 din «Ziarul Căleto-riilor» va apare Vineri 17 Aprilie corect.

Abonamente cu premii

De la 15 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 15 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara
In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara
In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara
In provincie 1 lei mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

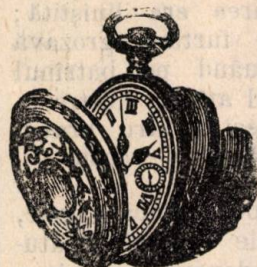
La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

N.B. De oare ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminică, prețurile săi mai scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvântul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr și în numărul care apare în fie-care Joul un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvântul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moșii, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.



CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domniile doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vind cu 30 la sută mai puțin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mici de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premial cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1^{1/2}, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenes, cu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipsanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Premiile noastre pentru Maiu

După cum am anunțat, la zi'ntei ale fie-cărei luni, acordăm prin tragere la sorți trei premii tuturilor abonaților ziarului «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-cărui abonat în parte.

Iată obiectele pe cari le acordăm ca premiu la tragerea de la 1 Maiu anul curent.

Premiul I. — Un prea frumos port-fotografic de formă evantai de catifea, susținut pe o statuie de bronz.

Premiul II. — O frumoasă port-umbrelă și bastoane de bronz.

Premiul III. — O etajeră de porțelan pentru cărți de vizită și flori.

La tragerea la sorți pentru aceste premii vor avea drept toate persoanele cari se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Aprilie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână
MARȚEA și VINEREA



DIN MISTERELE CONTINENTULUI NEGRU

Cina fiarelor

Caravanele de robi se înșiră pe drumurile fără sfârșit pe cari și le deschid prin singurătăți. O treime, un sfert, adese-ori mai puțin încă diu numărul bieților robi ajung în orașele unde trebuiesc vinduți. Chiar de la începutul călătoriei, desperarea, oboselile, lipsa de hrană au slăbit pe un mare număr dintre ei. Nici unul poate n'ar ajunge la capătul călătoriei fără acea obicinuită nepăsare a negrilor care-i face să se de-prindă cu cele mai rele tratamente.

Înainte de toți, femeile își perd puterile.

Copiii nu rezistă nici ei mai mult. Și nenorociții cari cad la pământ sleiți de forțe, sunt ridicați prin lobituri de biciu. Adesea ori călăii lor, furioși de ceea ce li se pare lor o revoltă contra lăcomiei lor, își omoară victimele printr-o lovitură de pumnal sau de box.

Și de câte ori, la halta de seară, nu s'ar fi făcut chiar un fel de despărțire violentă între cei ce a doua zi aveau să mai trăiască și aceia cari în curând aveau să fie niște cadavre.

În cazuri d'astea, prin omorârea unor robi se economisesc merindele în pustie și cadavrele rămân acolo unde s'au săvârșit omorurile.

Își poate închipui cine-va sentimentul de groază al tovarășilor de nefericie al acestor victime când în urma unor așa scene de asasinat, trebuie să mănânce și să se odihnească în același loc chiar.

Nu e lucru rar ca negustorii acestia de robi să se servească de armele lor pentru a potoli niscăi velleități de revoltă. Atunci sclavii, răniți de moarte, sunt lăsați zăcând pe nisip, legați chiar uni de alții, condamnați să moară de cea mai oribilă moarte ce se poate închipui, cu perspectiva d'a fi devorati de vit de animalele pustiului, lei, vultur, furnici.

Cu deosebire pe lângă puturi, pe lângă izvoare se ved o mulțime de oase omenești cari dau pe față aceste măceluri și asta din cauză că pe lângă acele izvoare fac de obicei halta caravanele de sclavi. Acolo sunt părăsiți sau uciși robi cari nu pot să meargă mai departe și mai cu seamă copiii bolnavi a căror stare reclamă îngrijiri ce nu li se pot da. Câte drame lugubre s'au desfășurat în aceste locuri a căror singură amintire umple de teroare nopțile acelor cari au asistat la ele fără să le poată împiedeca.

Iată una din aceste mii de drame. O bătrână negresă, mergea cu o mare greutate ducând în brațe un mic negrișor de 5-6 ani, slăbănog și foarte bolnav.

Copilul ținea înlăntuit cu brațele gâtul bunicei sale. Părul lui lung și linos era despărțit în două pe frunte și pletele lui erau împodobite cu perle de culoare; un colan, inele de fildeș la partea de sus a brațelor, brațele și la glesne inele de perle albastre de porțelan arătau că copilul era de o origină mai presus de cea ordinară.

Caravana din care femeia și copilul făceau parte d'abia plecase din buchetul de palmieri în mijlocul căruia se afla izvorul unde caravana făcuse popasul de noapte.

După câte-va sute de pași negresa și copilul fură lăsați în urmă. Cum scăpaseră dinșii de boxul djelahilor? Poate că oamenii aceștia erau sătui d'a lovi. Dinșii nu puteau să facă nimic pentru micul bolnav ce părea aproape de a-și da sufletul.

Cât despre bătrână, valoarea sa comercială era nulă; ea nu fusese luată de cât ca să crească pe micul negru, fiul șefului unui trib; mama copilului murise înainte de plecarea caravanei.

Și sœurmana bătrână rămase cu micul murind în brațe, departe de ori ce ajutor. Dînsa văzu defilând și depărându-se toată caravana la lumina aurorei care începuse a incendia cerul și pământul.

Atunci bătrîna veni cu copilul lângă izvor. Nu-i rămănea ca hrană de cât o mână sau două de grăunțe de Lorgho; se lipsi pe dînsa de această hrană pentru a întreține câte va ore mai mult viața nepotului său. Cine știe? Însă cum putea dînsa să speră că o caravană avea să treacă destul de curînd pentru a-i lua? I-nimele mamelor au iluziunii d'astea.

Ziua trecu încet în mijlocul acelor nisipuri cari fac căldura năbușitoare chiar lângă izvoare și la umbra palmierilor. În sfârșit veni noaptea fără ca ea să aducă nici o recoreală.

Însă impresiunea de singurătate nocturnă durează puțin.

Ici și colo încep să se audă strigăte ciudate, clefăituri și chelălăituri. Ele își răspund una alteia din depărtare ca niște ecouri sinistre. Mai multe siluete trec repede; cete de șacali urmează alte animale fără să îndrăzească a le ataca. Ele vin toate la riul format de izvor. Sosește o hienă și pune pe șacali pe fugă. Pocitul animal își stinse setea la riț, își ridică spre lună ochii clipitori. Lătră într'un mod plângător și se retrase, șchiop și deșelat.

Șacalii se întoarseră înapoi ca să bea apă.

Dînșii găsiseră carne proaspătă prin șesurile nisipoase și se săturaseră; acum nu le era decât sete. Ei se învîrteau foarte aproape de negresă și de copil fără să îndrăzească a-i ataca.

D'odată, toate animalele astea dispărură de lângă izvor; nu se mai auzi nici un zgomot. Era o tăcere adîncă și se auzia murmurul apei și adierea aerului printre palmieri.

Bătrîna negresă se zgudui de spaimă; ea știa ce înseamnă asta: venise leul ca să bea apă.

O mugire formidabilă ce răsuna întocmai ca tunetul, îi arătă că nu se înșelase; un leu eșise într'adevăr dintr'o ripă a colinelor de la apus.

El înaintă spre izvor cu un pas greu, măsurat; văzu de departe pe negresă și pe micul negru și se i-rită de nemișcarea lor.

În seara trecută fusese împedecat d'a se apropia de izvor și acum era mare setea lui.

Mugia mereu a mânie; cu coada își bătea coastele; își arăta dinții amenințători și și scotea limba cu ghimp ca al ariciului. Coama lui se mișca repede; ochii lui străluceau ca luminările.

Înainte mereu.

Bătrîna se dete îndărăt cu câți-va pași d'impreună copilul care era paralizat de spaimă.

Însă leul se apropie prin sărituri; păru a sta puțin la indoială pentru a-și alege prada apoi, repezindu-se într'o ultimă săritură, se înalță ca de vr'o 12 picioare și căzu asupra micului negru pe care bătrîna îl scăpase din brațe. Il apucă ca pe un miel, îl sfășie cu unghiile, îl spălțai și-l duse în vizuina sa.

Negresa leșină.

După trei zile, printr'o întâmplare nesperată, ea fu găsită vie și luată de niște păstori arabi care-și aduceau de departe turmele ca să le adape la izvor.

A. M.

EPISOADE DIN CĂLĂTORIA MEA

LA

POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Când ne-am oprit mai departe, am dat peste o birnă uriașă ce eșea drept din mijlocul ghețurilor; pe cât am putut să cunoșc, era lemn siberian și de sigur fusese ridicat de multă vreme din cauza presiunilor. Ne-ar fi prins bine de foc, dacă am fi putut să-l luăm cu noi, dar era prea greu. După ce săparăm pe el literele și cifrele «F. N. H. J. 80°31'», plecarăm înainte.

Înainte noastră avem tot ghiată plană; acum mă bucur când e vorba să plecăm. E o adevărată plăcere să sbori peste ast-fel de întinderi, cu patinele de zăpadă. Mai ales când

mă gândesc că ne apropiem tot mai mult de pământ și de patrie și mi închipuesc în minte atâtea frumuseți...

Dimineața la 6 ore am avut -30°C .

Luni, 22 Aprilie. — Am făcut noi până acum drumuri bune, dar ziua de ieri a fost neîntrecută. Cred că am făcut vr'o 37 de klm; ca să fiu însă absolut sigur, voi socoti 60 km. pentru ambele zile din urmă.

Căinii însă se ostenesc prea mult. Acum așteaptă cu nerăbdare să le dăm de mâncare și se reped din ce în ce mai lacom la bucățile de carne de câne, pe care le aruncăm acum înaintea lor, cu pielea și părul pe ele. Numai *Kvik* și *Barnet* se țin în rezervă câtă vreme carnea e încă caldă; dar îndată ce îngheață, o mănâncă și ei cu lăcomie. — La 12 ore noaptea avem -33.3°C .

Vineri, 26 Aprilie. — Astăzi temperatura minimă a fost de 35.7°C . Ieri dimineață am fost foarte surprins când am observat de odată în zăpadă urma unui animal. Era o vulpe care venise de la vest sudvest și se îndreptase apoi spre est. Urma era proaspătă de tot.

Ce poate să caute, pentru D-zeu, o vulpe în această mare pustie? Putea ea să existe aci fără nici un nutriment? Sau poate că e unde-va aproape p'aci uscat? Ori, în sfârșit, vulpea n'a făcut de cât să se ia după vr'o urmă de urs?

În tot cazul un animal cu sânge cald la 85° latitudine?

N'am mers tocmai mult, și am dat peste o a doua urmă de vulpe, care mergea cam tot în aceeași direcțiune ca și cea dintâi și ținea întorsăturile crăpăturii care ne oprise în loc și ne silise să poposim.

Nu pot să înțeleg unde și găsesc aceste animale nutrețul pe ghiață; presupun însă că probabil găsesc ceva crustacee prin crăpături. De ce părăsesc însă țermul, uscatul și rățăcesc p'aci? Aceasta nu pot să mi-o explic cu nici un chip. Să fi rățăcit p'aci? Aceasta nu mi se pare de loc probabil.

Acum caut să văd dacă nu vom da și peste vr'o urmă de urs; aceasta m'ar bucura, căci ar dovedi că ne apropiem iar de ținuturi locuibile.

După socotelile noastre, pe cari nu le cred de loc exagerate, în ultimele patru zile, de când am făcut ultima observație, am venit 111 kilometri. Așa dar țara Petermann, dacă e acolo unde a însemnat-o Payer, nu poate să fie mai departe de 223 kilometri. Ieri trebuia să fac iar o observație, dar timpul era prea înorat.

Pe la sfârșitul zilei de ieri am dat peste o mulțime de crăpături și de ridicături de ghiață; într'un loc am dat peste bucăți enorme de ghiață

de apă dulce.

Ghiața e amestecată cu lut și nisip, așa că blocurile din depărtare se văd cenușii închise și pot fi luate ușor drept stânci; în adevăr, am crezut și eu la început că erau pietre.

Nu pot să mi explic lucrul acesta alt-fel de cât așa că această ghiață provine din apă de rîu, mai probabil din Siberia; mai spre nord am văzut adesea bucăți colosale de astfel de ghiață și chiar la 86° latitudine am găsit lut în ghiață.

Duminecă, 28 Aprilie. — Și ieri am înaintat bine; vr'o 30 de klm. cred. Am pornit ieri după amiază pe la $3\frac{1}{2}$ și am umblat până azi dimineață. Pământul se apropie; în curînd ne va apărea la orizon...

Ah, ce dor mi-e de pământ; să mai simt în sfîrșit sub picioare și alt-ceva de cât numai ghiață și zăpadă, și să mai pot vedea alt-ceva de cât această eternă pustietate...

Ieri am dat iar peste o urmă de vulpe care mergea tot cam în aceeași direcțiune ca și cele trecute.

În cursul zilei a venit rîndul căinelui *Gulen*. Părea cu desăvîrșire istovit; abia se mai putea ține pe picioare; se clătina, și când l'am pus pe o sanie, a rămas nemișcat. Hotărîsem deja de mai înainte să l'ucidem în ziua aceasta. Bietul animal! Credincios, vesel și zelos a muncit pentru noi până la sfîrșit, pentru ca, drept mulțumită că și istovise toate puterile, să fie ucis și dat celorl'alți spre mâncare... Se născuse în ziua de 13 Decembrie 1893 pe bordul lui «Fram», și ca un adevărat fiu al nopții polare, nu văzuse toată viața lui alt-ceva de cât ghiață și zăpadă.

Luni, 29 Aprilie. — Temperatura -20° Celsius. Ieri după ce am făcut un drum scurt, am fost oprit de un canal larg ce se întindea cam de acurmezișul drumului nostru. Am mers cât va timp dealungul lui spre vest până ce de o dată canalul începu a se închide repede. În câte-va minute ghiața se ridică în fața noastră. Acum era vorba să trecem repede cu căinii și săniile dacă nu voiam să riscăm să fim prinși între blocurile de ghiață. Când ne văzurăm dincolo de crăpătură, era deja tîrziu. Firește, după o astfel de muncă, ni s'a convenit câte o porție extra de ciocolată.

Ori cât este supărător a te vedea oprit în mijlocul celei mai frumoase ghețe plane de câte un canal de acestea, totuși e o frumoasă priveliște a vedea apa încrețindu-se în valuri mici la soare. E atîta timp de când am fost lipsiți de o astfel de priveliște de care se leagă numai de cît gîndul la vară și la patrie.

În zadar mă uitam în toate părțile așteptându-mă să văd răsărind din apă vre-un cap de focă sau să zăresc pe margini vre-un urs.

Căinii încep să nu mai aibă putere și să înainteze foarte cu greu.

Barnet istovit cu totul a fost ucis astăzi seară. Chiar și *Baro* cel mai bun câine al meu începe să și piardă zelul, fără a mai vorbi de *Kvik*; poate că va trebui să fiu ceva mai darnic cu nutrețul.

Vîntul, care dimineața fusese cam spre sud-sud-est, mai tîrziu se întoarse mai mult spre est. Mă mir numai că temperatura e încă așa de joasă.

Maî multă vreme văzusem la orizon spre sud și sud-vest, un nor negru despre care credeam la început că e pământ; mai tîrziu însă a început să se ridice și să se apropie; la amiază, când ne-am vîrit în sac tot cerul era acoperit.

Ieri am observat iar o urmă de vulpe care era aproape stearsă, și ducea în aceeași direcțiune ca și celelalte; aceasta este a patra pe care o întîlnim.

Această frecvență ne face a crede serios că trebuie să fie uscat pe aproape. Mă aștept în tot momentul să l'văd. (În realitate au mai trecut aproape trei luni până s'a întîmplat această minune.)

Marti, 30 Aprilie. — Temperatura $-21, 4^{\circ}\text{C}$. Ieri a fost o zi rea. La început era cu soare și destul de cald, (-20°C). Ghiața era bună și totul ne făcea să credem că vom avea o zi bună. Vîntul bătuse bine zăpada, așa că drumul era cât se poate de ușor.

Dar vai, în curînd deterăm peste un canal deschis tocmai de acurmezișul drumului nostru. De abia găsim un loc de trecere, și mai înaintarăm puțin, deterăm peste altul, cam în aceeași direcțiune.

După un înconjur destul de lung, îl trecurăm și pe acesta, fără alt accident de cât că trei căini căzură în apă. Apoi deterăm peste al treilea canal și peste puțin iarăși furăm oprit în loc de un al patrulea. Era prea mult. Acest din urmă canal era foarte lung și am mers o bucată bună de-alungul lui spre vest, fără să găsim vr'un loc de trecere. Am alergat apoi singur vr'o 4 km., dar în zadar; am fost nevoit să mă întorc la săni. În cele din urmă mi-am zis că e mai bine să ne oprim, să ne preparăm câte o supă bună la *Julienne*, și în speranța unor vremi mai bune, să ne dăm somnului.

Vremea e liniștită așa că probabil nu se vor mai forma crepături noi. Dacă vom da peste multe canale de acestea, va trebui să ne gîndim să ne reparăm caicurile. Ași vrea însă să mai pot amîna acest lucru de oare-ce ne-ar lua mult timp și nici temperatura nu e potrivită pentru un asemenea lucru. Pe de altă parte nu aș vrea să folosesc acum caicurile de oare-ce canalele tot se

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

LXII

Cât despre Europe, i, mâncară mai bine. Aveau cu ei proviziuni de pâine și pesmet pentru o lună și, pe drum, vînătorii abătura două caprioare.

Lerat și cei doi servitori devotați, Couracasse și bretonul Le Gludic, fusesse lăsați la Buenos Ayres, ca să urmărească pe cei l'alți călători pe «Izbânda».

Dar cei doi negrii Tobi și Zoge făceau parte din caravană.

După masă Indienii se întinseră pe iarbă și dormiră cu picioarele la foc, iar Europeanii se culcară pe saltele puse jos acoperite cu blănii.

A doua zi trebuia să rărească pasul, căci drumurile practicabile făceau loc la șesuri întinse acoperite de ierburi și copaci așa de înalți, că te perdeai într'însele.

Apoi locurile începeau a fi mai bune. Pământul se acoperea de pășune, pe care se hrăneau turme numeroase.

Seara ajunseseră în frumosul sat Lujan.

Lujan n'avea de cât 800 de locuitori.

Are o închisoare și o biserică, cele mai mari edificii.

A doua zi își urma ră drumul și trecu multe locuri unde nu erau de cât case de lut, având o piele de boi drept ușă, și cu niște locuitori foarte săraci.

Câte o dată toată caravana era nevoită să se oprească să aștepte intrarea în Corral a cailor întorși de la pășunat.

Mergeau repede ca vîntul, foarte bine călăuziți de sălbaticii lor conductori, ne urmând alt drum de cât o cărare bătătorită în mijlocul tufelor de iarbă.

Cel dintîi port se numea Arrecife. Era o rezidență frumoasă.

Toți țeranii cântă din chitară. În seara aceea, tăbăriră în fața unui bordei.

Se răspândise sgomotul că un animal anume Puma venea noaptea prin sat. Vînătorul Guilom cu unul din locuitorii satului, cel mai bun trăgaci, hotărâră să-l prindă în noaptea aceea.

Pedro, așa se numea vînătorul Gancoș, expuse planul lui de prindere.

La vre-o treizeci de metri de bordei legară de un stâlp o vacă și cu vițelul ei.

Se înopță când isprăviră preparativele, dar o lumină limpede de lună nu întârziă de a înlocui lumina soarelui.

Pedro se suise pe un cal, sta în umbră cu pușca gata.

Cât despre Canadian, se așeză bineșor jos și așteptă cu răbdare dușmanul, cu pușca pe brațe.

Două ceasuri trecu în cea mai adâncă liniște, apoi de o dată vaca începu a da semne vizibile de grijă. Canadianul o văzu plecându-și capul între picioarele ei de dinainte și punându-se în stare de a respinge dușmanul cu loviturile picioarelor dindărăt. Vițelul, vestit de instinctul lui, veni să se refugieze sub pântecul mamei sale.

Sălbăticiunea nu întârzie de a se arăta și deja o luptă groaznică se începu între el și vitează mamă, când de o dată o detunare și o șuerătură se auziră în același timp.

Pedro eși din umbră, și captură animalul, pe care îl țări apoi după el.

— Ce zici de pușca mea? întrebă el pe canadian.

— Dar d-ta de a mea, întrebă Giulom? Ia uite-mi te în între ochi, zice canadianul rece.

Pedro după ce se încredință că e purice în mijlocul frunței, în punctul arătat de vînător, îl apucă de mână:

— Domnule cavaler ești un trăgaci îndrăzneț, și dacă Argentinii ar avea soldați ca d-ta, toți Indienii ar fi alungați.

A doua zi caravana porni iar. Spre seară călătorii fură surprinși de o furtună groaznică.

Orizontul luă o înfățișare din cele mai spăimîntătoare.

Norii păreau că vreau a se sparge peste carele greoaie și cavalerii, pe fulgerele așa de periculoase, așa de frumoase luminați privilegiata, nu prin străluciri intermitente ca în Europa, ci dintr'o trăsură de lumină, când îndreptându-se orizontul, când o direcție perpendiculară, și venind pe urmă să se sfărîme pe pămînt.

Tunetul răsună groaznic; și de abia se oprise caravana în loc și se adăpostise cât putea mai bine sub furgioane, sau sub corturile în grabă, că ploaia începu să toarne cu găleata, pătrunzînd pretutindeni fără piedici.

În ziua aceea caravana făcuse douăzeci și patru de leghe și ajunseseră la pîrîiașul numit «Arroyodel medio», unde sfîrșește provincia Buenos-Ayres și începe Santa Fé.

Și a doua zi nu plecară de cât după ce se uscă bine.

Cel dintîi loc, pe care îl ajunse caravana fu Demoșad.

Frontiera care despărțeste în fiecare zi triburile indiene se retraseră în partea despre Sud-Vest.

Orașul Demoșad putea servi de tip de mîndrie și părăsire.

Era o îngrădire de stîlpi apărută de un șant; înăuntrul era o șchelă ridicată, destinată sentinelei, și două

mai acoper cu câte o pătură mai multă sau mai puțin groasă de gheață. Lăsându-le în apă, ele ar fi devenit din ce în ce mai grele fiindcă apa ar fi înghețat imediat pe ele și nu s'ar fi putut depărta. Pentru toate aceste motive era neîndoișor că era preferabil a căuta să înconjurăm canalele de cât să ne expunem la greutățile ce le-am fi întâmpinat altfel.

Iată ce mai scriam în această zi în ziarul meu:

«Căini au dat aseară peste unul din sacii noștri de pemmicam. L'au ros la un colț și au consumat o parte din conținut. Din fericire însă nu mult. Până acum am fost atât de norocoși că proviziile ne-au rămas neatinse de căini; foamea însă este acum prea nesuferită pentru dînșii și natura e mai tare de cât disciplina».

Miercuri 1 Maii. — Temperatura — 24°, 8 C. Gheața devine iarăși mai rea și marșurile noastre mai scurte.

Astăzi mi-am reparat încălțămintea mea cu pânză de corabie. Am două perechi pe care le usuc pe rând la soare; umezeala le face să se uzeze mai curând.

Vineri 3 Maii scriam următoarele:

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

LANFRANCHI, vestitul campion italian
LURION, cunoscutul campion vinez.
HELER, campionul Belgiei
MAX, celebrul biciclist parizian

vor lua parte la

Marele alergări de biciclete

și

— T A N D E M —

care vor avea loc DUMINECA 19, JOUI 23 și DUMINECA 26 Aprilie curent, la VELODROMUL ROMÂN de pe Șoseaua Kisilnff, Rondul II

D. Lanfranchi, după aceste alergări, va pleca în America pentru o lună de zile, fiind angajat cu o indemnitate de 6000 de lei.

Programul acestor alergări va fi foarte atrăgător

— 3000 lei premii —

Biletele se află spre vânzare la administrația ziarului «Universul» str. Brezoiu No. 11, București, precum și la administrația ziarului L'Indépendance Roumaine, Piața Teatrului (Calea Victoriei).

O mare parte din bilete sunt deja vindute prin urmare publicul să se grăbească a-și procura bilete de vreme.

PREȚURILE: Loja rang I, Lei 40. — Loja rang II, Lei 30. — Stal I (numerotat) Lei 4. — Stal II, Lei 3. — Galeria 1 lei

Serviciul de tramvai, de la șosea până la bufet

trei bordes în stare proastă serveau de locuință santinelilor.

În dimineața zilei de 25 caravana trecu printr'un loc din cele mai uscate și mai triste, unde nu se vedea de cât iarbă, scări și struți.

LXIII

Animalele fosile

La 26 caravana sosi la «Cruz Alta» apoi la «Cabeza del Tigre». Aici se opri. Guillom Novet începu a mirosi în văzduh, un pericol.

La Rio Salladilo adică în plină pustietate tăbăriră.

Ril era foarte adânc, apele erau noroioase și sărate.

Furgoanele în loc de a fi dispuse în cerc, fură așezate în așa mod că formară o semi-lună ușor de apărut împotriva oricărui atac venind din față sau din latură.

Căi deșamați și descărcați, fură duși la vre-o sută de pași de lagăr, într'un desis, de unde nu se puteau vedea.

Călăuza indiană Lafa, se depărta prin pădure, fără a spune nimic, ca și cum ar fi ascultat de un ordin.

După masă, Canadianul se făcu nevzut.

După cât va timp se revăzu.

— Prieten, curaj, zise el, suntem amenințați de un atac de 4—5000 de indienți, și pe urmă se făcu iar nevzut.

Doctorul atunci luă cuvântul.

— Cumătrul Guilom ne silește să stăm aici pironiți, dar și noi să ne răzbunăm.

— Ce să facem? întrebă toți.

— V'am vorbit deja, domnilor, de cercetările geologice, având ca scop găsirea scheletelor de animale din epocile ante-istorice, știu că pământul acestui oraș conține în straturile sale oseminte de aceste animale.

Chiar de a doua zi de dimineață puseră în execuție planurile doctorului.

Marchizul de la Becassière fu cel dintâi care găsi un obiect demn de băgat în seamă.

Era un os aproape de 30 centimetri de lung și de două centimetri și jumătate la bază, terminat în colț la partea superioară și fixat în partea inferioară la un fragment tare și compact, în care s'ar fi recunoscut cu ușurință o bucată de os frontal.

D. Leroux și Fontaine examinară lung acea probă de fosil, și și dădu cu ideea ce trebuie să fi fost.

— Am găsit, strigă doctorul.

Fiecare se strînse în jurul lui.

— Osul acesta, zise doctorul, a aparținut unui animal, de genul calului.

— Cum se poate de genul calului! protestă marchizul, credeam că e stabilit că acest animal n'a exis-

tat, înainte de descoperirea Americii, nu se află aici nici un cal.

E adevărat că în timpul cuceririi, calul nu era în America: cu toate acestea specia asta s'a probat că a existat la epoca potopului, dovadă exemplarele minunate, care se găsesc la muzeul din Buenos Ayres.

Pictorul Beaudoin găsi o serie de ine, care făcuseră parte din coloana vertebrală a vr'unui animal.

Timpul trecu repede, și când se întoarseră la lagăr, lucrul și aerul tare, făcură o zdravănă poftă de mâncare savanților noștri.

A doua zi porniră iar în căutarea fosilelor.

Găsiră un molar ca un cilindru, gol pe dinăuntru, compus de un fil deș puțin dens înconjurat de un fil deș mai tare, înconjurat și acest de o substanță osoasă și mai tare. Nici o urmă de smalt.

Dintele acestuia, pe care savantul îl recunoscă că aparținuse unui megaterid, era înconjurat de nisip fin.

— Sunt sigur că vom găsi scheletul monstrului, luați seama mai cu seamă unde veți vedea îngrămădire de pietre! Acolo vom avea norocul de a întâlni pretinsul monstru fosil.

Nu trecu nici jumătate de oră și pictorul striga de bucurie.

Arăta cu degetul, la nivelul pământului un os enorm care, eșia dintr'o grămadă de pietre în care doctorul recunoscă un fragment dintr'un picior, lângă care nu întârziă, rescolind, să găsească alte oseminte.

Toată ziua strînse la fosile, așa că seara doctorul putu aproape să reconstitue scheletul.

Nici Canadianul, nici Indianul nu reapăruseră.

Ziua următoare continuă căutările.

În noaptea care urmă după această zi, fără ca vr'o santinelă să dea alarma, o umbră se ivi la intrarea cortului Europeanilor, unde lampa ardea mereu.

— Cine e acolo? strigă d. Fontaine, care nu dormea.

— Prieten, zise o voce cunoscută. Era Guilom Novet.

— Știrile sunt foarte bune, zise viătorul vesel.

— Îndată ce am aflat gândul Laponilor, de a veni să ne prade caravana, am luat pe Indianul Lefa, i-am arătat semnul de alianță, pe care l purtam la gât, și l'am trimis în ambasadă, spunându-i să vadă, dacă șeful Laponilor n'are un semn la fel.

Cel dintâi lucru când intră în tabăra Indianilor, văzu pe pieptul șefului același semn.

Explicările, înțelegeti, n'au fost lungi, așa că acum nu numai că n'avem a ne teme de nimic, dar ne putem răzîmba pe ocrotirea și prietenia lor.

Ba chiar fu primit de șeful lor, un om de peste o sută de ani, care pare a avea șea-zeci de ani.

El m'a rugat să vă aduc pe toți să vă vadă, întrebându-mă totuși.

Ce căutați prin locurile acestea pustii, dacă nu sunteți nici hoți, nici asasinii.

Le-am răspuns, pe cât am putut a'i face să înțeleagă, că dorința de a cunoaște pământul, vă face a înfrunta toate nevoile călătorilor.

— Am auzit spunându-se asta, dar nu cred.

Două albi, care sunt prizonierii mei mi-au dat aceiași explicație.

Dar eu îi cred niște spioni, care vor să viziteze statele mele.

— Două albi? întrebă eu, dar cine sunt?

— Unul e argentin și se numește Moreno. Cel-lalt e francez și se numește Petre Duther.

— Cerule! strigă doctorul, întreprind. Două savanți, două prieteni de mântuit.

Să ne întoarcem acum la cei rămași în Boenos-Ayres.

Puțin după plecarea caravanei, porniră și ei cu «Izbânda» trecură strîmtoarea Magelan și nu se opri de cât la Punta-Arenas, capitala Patagoniei Chiliane.

Nici un han în oraș; guvernorul găzdui pe călătorii noștri.

Cucoanele întrebă de Patagoni, dar li se răspunse că nu se zărește pe acolo nici un Patagon.

Nu vin de cât de două trei ori pe an aici, și atunci împinși de nevoie. Vin cu pene de struț, piei de gunac, puma și vulpi, pe care le schimbă pe rachiu, tutun, plapome și haine.

— Ce trebuie să credem de statutele uriașe, care se zice că le au, întrebă d. ra Allard.

— Pot să vă asigur, răspunse guvernorul, că oamenii și femeile sunt înalți, dar nu extra-ordinar.

De altminteile dacă vreți puteți face o excursiune la «Portul Famine», unde sunt ca la vr'o trei-zeci de mii de Patagoni.

A doua zi debarcară la Port-Famine. Nicăieri nu văzură așa de frumoși copaci și păduri așa de dese.

În depărtare câte va bordes ni mernice a indigenilor, adaogă încă la frumusețea acestor priveliști.

După două ore de la debarcare doi indienți se prezintară: era un bărbat și o femeie.

Omul părea a avea patru-zeci și cinci de ani și femeia aproape patru-zeci.

Omul se deosbea printr'un cap lung și lat, fața foarte turtită, umerii obrazului foarte eșiți, fără sprincene și barbă, nasul turtit, nările deschise, ochii mici, negri, înfundați, părul foarte negru și des.

(Va urma)

O noapte înfricoșată

— O narațiune din vestul sălbatic american —

Stațiunea Brady Island din Union Pacific Railroad în partea vestică din Nebraska, pe când s'a constituit această linie consta numai din edificiul stațiunii și dintr-o casă care era locuită de M. Bankers, soția sa și copilul lor în vîrstă cam de două luni.

Mr. Bankers făcea un comerț întins cu Indianii Sioux, cărora le da whisky în schimbul pieilor de bivoli. Indianii aveau însă o mare ură în contra lui.

În timpul acesta petrecea în familia lui Bankers o fată tînă și frumoasă, cu numele Tressie Vaughan, sora cea mai tînă a d-nei Bankers.

Ea era profesoară la o școală comunală, 6 mile americane departe de stațiune.

Mr. Bankers o ducea acolo în fiecare dimineață și o aducea seara acasă.

Tînărul șef al stației se înamorasese în ea, dar era primit cu răceală.

Inima ei era dată conductorului trenului de persoane No. 17, cu care avea de gând să se mărite în toamnă.

Ast-fel stăteau lucrurile când într-o noapte furtunoasă un călăreț galopă spre stațiune, sări de pe calul plin de spume și bătu cu patul puștii în ușa.

— Cine bate? strigă șeful stației.
— Deadshot Bill, răspuse călărețul cu voce aspră.

— Ce cauți așa tirziu?

— Plecați! indianii Sioux sunt pe urma mea, răspuse Bill, încăleacă și galopă cu iuteala fulgerului prin prairie spre vest.

În acel moment începu și telegraful să lucreze. Șeful asculta cu atenție.

— Plum Creek, suna depeșă. Atac! Sioux! Fugă!

Tînărului îi clănțăneau dinții de groază. Era nedecis. Telegrafia din noi:

— Ogallala — atac! Sioux! Ajutor! Ajutor!

— Îi voi avertiza la Plum Creek. Zicînd acestea 'și strînse banii, prețioasele, își încăleacă amîndouă revolverele și pușca cu repetiție, stinse lampa, închise ușa și apoi o luă la fugă spre casa lui Bankers.

Un fulger îi arătă direcția.

În fine ajunse.

— Hallo! Mr. Bankers! Hallo! strigă el bătînd în geam.

— Ce este Jim?

— Scăpați-vă! Ne atacă Indianii! Repede!

— Cum? În noaptea aceasta înfricoșată?

— Scăpați, grabnic!

— Dracu să-i ia pe aceste bestii!

mormăi Bankers. Bine, Jim. Ne vom ascunde în pivniță! Gîndește-te la siguranța ta!

Jim însă îl sfătui să se urce cu familia într'un vagon gol de pe linie, ceea ce Bankers și făcu...

Uraganul urla. Ploaia cădea în torente. Fulgerile scăpărau.

Șeful, ud până la piele, alergă înapoi la stație.

.....

Huioh, huioh, huioh! Huioh! Huioh! răsuna din sute de piepturi indiane. Tropotul cailor bubuia în prairie.

— Eată! Miserabili! zise Bankers, luând în mână un drug de fier. Sărmanul Jim!

La lumina fulgerilor se puteau cunoaște capetele împodobite cu pene ale sălbaticilor, care înconjură casa lui Bankers.

— Carali! scriși Benkes, veți înghiți tot whisky!

Jumătate din bandă descălecă și făcu un asalt asupra ușei, care se sfărîmă sub loviturile de topoare și de pușcă.

— Huioh, huioh! Bestiile dedeau peste butoaiile de whisky și se puseră pe băut. După aceea aprinseră niște paie ca să dea foc la casă.

Ce face însă Jim?

Când ajunse la stațiune încuiă ușa pe dinlăuntru, o baricadă cu casa de bani, și trase cocoșul puștei, privind prin ghișeu. De aici alergă la fereastră.

Repede se duse la aparat și telegrafia:

— Brady Island! Ata ați! Ajutor! Ajutor!

Imediat veni răspunsul de la stațiunea Ollagala.

— Tren separat cu soldați a plecat! Rezistați. În 20 minute ajutor! Rezistați!

— Voi rezista! șopti Jim, luând în fiecare mână câte un revolver. «Ea e salvată».

Un urlet înfricoșat cutreeră văzduhul. Bestiile bete de whisky se învârtă în jurul edificiului stațiunii.

Deja sunt aproape! Jim descăleacă pușca printr-o crăpătură. Un gemet, o cădere grea pe platforma de lemn și căpitanul cetei căzu mort pe pămînt.

O salvă de gloanțe izbi pereții și o jumătate sută de gloanțe trecură pe la urechile lui Jim.

Jim se aruncă jos și se târi la aparat:

— Ajutor! Brady Island! Stațiunea în pericol! Ajutor!

Salve peste salve curgeau.

— Rezistați! Rezistați!

Ajutorul sosește! fu răspunsul.

Jim deveni curajos, se ridică și începu să răspundă la focurile bestiilor. Începu să descarce revolverele în toate părțile. O duzină de Indiani cad loviți de moarte.

— Rezistați! Rezistați! ciocănește aparatul.

— Chiar de aș muri! se gîndi Jim, el nu vor observa ce e în vagon.

Se făcu o pauză. Căți va indieni cereau să pună foc edificiului stațiunii.

Trei indivizi se apropiară într'aceia de vagon, și începură să scotocească cu paturile puștilor prin paie.

Bankers asculta, cu drugul de fier în mână.

Două dintre ei plecară, al treilea însă își viri capul pe ușă. O lovitură cu drugul de fier îl amuți pe vecie.

— Bestie! Ți-am răsplătit curiozitatea!

Orice încercare de a pune foc stațiunii era zadarnică și acum ceata se pregătea a o lua cu asalt.

Jim sângera din mai multe răni, fie-care Indian, care se arăta în lumina focului era ucis de el.

Cu încordarea tuturor puterilor sale telegrafia:

— Sunt pierdut! — Ajutor! Nu mai pot rezista!

— Rezistați! Rezistați! Trenul se apropie!

Hoihi, hoihi, urla ceata sălbatică, și care începu să izbească cu topoarele în ușă. Jim împuşcă ultimele sale patroane, apoi căzu leșinat în sângele său.

Ascultați! În depărtare se aude un zgomot, care se apropie!

Bankers ascultă cu atenție.

— Hura! strigă el, când zări la o mică depărtare locomotiva trenului special din Ollagala. Hura! Ține-te, Jim!

Un șuerat și — trenul se opri, avînd 10 vagoane cu soldați. Urletul Pieilor-roșii, pocnetul puștilor împedă pe aceștia de a auzi apropierea trenului.

Îndată se deschid ușile vagonului, soldații săriră afară, în fruntea lor un ofițer cu sabia scoasă.

Platforma strălucea de pușci și de baionete.

— Foc! comandă ofițerul.

Hei! Cum pocneau puștile! Hura! Pieile roșii cădeau ca muștele. Restul încăleacă și o luară la fugă. M. Bankers cu drugul lui de fier, zdrobea pe cei răniți.

— Hallo! M. Bankers, strigă o voce.

— Aici, aici!

— Trăește Miss Tressie?

Este tînărul conductor, care venea cu mașina.

— Trăește! Hura! Suntem salvați! exclamă Bankers, strângînd în brațe pe conductorul. Vino! Este acolo! Mi-au bătut tot whisky, dar am scăpat!

— Tressie, ingerul meu!

Mirele și mireasa se îmbrățișară plîngînd de fericire și bucurie.

Intr'aceia trupele curățiră locul de cadavre.

— Aid!, strigă conductorul, să te legrafiăm învingere la Ollagale. Jim! unde ești?

Tinărul alergă în camera de bilete. Ingrozit se trase înapoi. Tinăra fată scoase un țipăt sfișietor și căzu leșinată la pieptul iubitului ei.

Săngerând din 13 răni, palid ca ceara, cu revolverul în mână, șeful stației, era în agonie.

Încă odată 'și ridică capul! Privirea sa se opri asupra figurei încântătoare a Tressei.

Un zîmbet dureros se ivi pe buzele sale, un suspin adânc — și 'și dete ultima suflare la picioarele ei.

— Brav băiat, Jim!

— Brav băiat! exclamă Bankers, stergându-și ochii de lacrimi.

— Rezistați! Rezistați! sună a paratul.

C.

Revolta din Sudan

Hicks-Pașa

I

Pe când în Egipt, Ahmed Arabi-Pașa¹⁾ revolta populațiunea în contra Khedivului și a Englezilor, în Sudanul Egiptean, Mohamed-Ahmed, un alt revoluționar, proclama — mai întărit pe ascuns, apoi în public — războiul sfânt în potriua *ghiaurilor* și *necredincioșilor*.

II

Născut și crescut în Cairo, Mohamed Ahmed cunoștea perfect planurile militare și politice ale guvernului Egiptean. În primul an al tinereței sale fusese comptabil general al Sudanului, din care funcțiune fu destituit pentru falsuri și delapidări. Fără slujbă, desgustat de viața din Cairo, urmărit pretutindeni de justiție, el plecă în Sudan spre a se îmbogăți, după cum spera, din negoțul de sclavi, fildeș și pene.

III

În 1871, după ce Sudanul fusese anexat la Egipt, Khedivul Ismail dăduse un *firman* prin care desființa negoțul de robi din Egipt și din Sudan, și monopoliza fildeșul.

Sutele de aventurieri Europeni și arabi, cari până atunci cutreeraseră în lung și în lat Sudanul exercitând negoțul de ivory și sclavi, erau acum ruinați.

Însă, cu toate *firmenele*, cu toate pedepsele aspre ce se aplicau contraveniențelor, acest negoț tot se mai

practica în Sudan, dar pe ascuns și pe o scară foarte restrânsă.

IV

Mohamed-Ahmed sosise la Khartum. Aci el se întovărăși cu mai mulți Kopti, și — ajutați de faptul că Egiptul, din cauza detronării lui Ismail era în fierbere, și că Gordon, guvernatorul general al Sudanului, demisionase, — începu să facă, fără grije și nesupărat de nimeni, negoțul cu robi.

Restabilindu-se puțin ordinea în Egipt, și numindu-se ca guvernator general al Sudanului Alledin-Pașa, traficantii — și prin urmare și Mohamed-Ahmed — începură a fi iarăși supraveghiați de oamenii guvernului.

V

Între acestea, în Egipt, *partidul național egiptean* proclama pe Ahmed-Arabi general și ministru de război. Arabi Pașa, ca și cum ar fi voit să ajute într-o măsură pe revoluționarul din Sudan — de și între dinșii n'a fost nici o legătură — chemă din provincii toate trupele.

Tocmai aceasta aștepta par'că și Mohamed-Ahmed. Sudanul și Egiptul erau acum ne-păzite, fără stăpân, în anarhie. Mica țovărășie ce formase la venirea-l în Sudan, se transformă acum într-o societate compusă din sute de membri, toți înarmați cu fanatismul religiunii și cu setea de răzbu-nare asupra Egiptenilor, cari-l sărăciseră monopolizând fildeșul și desființând sclavagiul.

La 11 August 1881, Mohamed-Ahmed se proclamă al doilea *Profet* după Mohamed, trimis de *Allah* să gonească pe necredincioșii din Sudan, și luă titlul de Mahdi.

VI

Mahdiul hotărâște acum să lucreze repede și sigur, și, împreună cu miile sale de adepți, se retrage spre părțile nepăzite ale Kordofanului.

La 23 August, dînsul e atacat la Duem de către Ibrahim-bey, guvernatorul Kordofanului. Aci perdu 4000 de oameni. În ziua de 14 Septembrie, perde la Obeid — pe care se hotărîse să pună mâna cu orîce preț — 10,000 de oameni.

Descuragiat, *Sfîntul Profet* — așa-l numeau adepții săi — se retrage pentru a-și mai repara forțele. Indigenii și Arabii, asupriți și jefuiți de Egipteni, vin acum cu duinul să se înroleze în armata *Trimisului lui Allah*.

Hordele lor numărau acum peste 20,000 de oameni, toți bine armați și aprovizionați.

În Octombrie 1882, tocmai când lordul Wolseley sfărîma la Tell-el-Kebia pe Arabiști, Mahdiul începea

să năvălească iarăși în El Obeid.

Cu tot eroismul ce arătară trupele egiptene, stațiunea cade în mâinile Mahdiștilor, garnizona este trecută sub sabie, tunurile, armele, munițiile devin proprietatea Profetului, locuitorii fură măcelăriți, femeile și copiii luați robi. Alte două stațiuni, Duem și Bara, vin puțin apoi să capituleze.

Tocmai acum guvernul Egiptean pare a se deștepta din letargie. Kordofanul era în mâinile Mahdiștilor, cari tindeau să ia și Darforul...

În Februarie 1883, generalul englez Williams Hicks e trimis la Khartum ca șef de stat-major al trupelor din Sudan, unde debarcă la 4 Martie.

Informat că Mahdiștii au început a năvăli în Senaar, el plecă spre acest punct. La 29 Aprilie, pe calea Djebel-Ain, el repurtă o victorie strălucită, și, peste puțin, intră victorios în oraș, pe care insurgenții îl părăsiră imediat.

Intorcându-se la Khartum, Hicks își făcu planul să ia de la Mahdiști înapoi Kordofanul. În acest scop, el ceru de la Cairo un ajutor de 5000 de soldați.

Văzînd că ajutorul cerut întârzie, dînsul nu mai așteaptă și porni spre stațiunile dușmanilor. La 1 Noembrie ajunse la Haggic, unde îl aștepta o puternică armată comandată de însuși Mohamed-Ahmed.

Lupta, care ținu patru zile în șir fu disperată; dar victoria rămase pe partea Mahdiștilor. În seara de 4 Noembrie, Hicks, căruia nu-l mai rămăsese de cât câți-va oameni, căzu mort între resturile armatei sale măcelărite.

Din armata sa care numerase 12 mii oameni, nu scăpă de cât vr'o doi — și aceștia răniți; 15 tunuri, 5000 de cămile, 500 cai, 25,000 săbii și carabine — armele morților — căzuseră în mâinile fanaticilor derviș, cari acum aveau deschis drumul spre Khartum, pe care în curînd erau să-l cuprindă, măcelărind și respîndind pretutindeni teroarea.

Generalul Hicks se născuse la 1830. În 1849 intrase în armata Bengalului și luase parte la campania Pendjabului (1857-59), în statul-major. Făcuse parte din armata lui Sir Robert Napier, în campania Abisiniei (1867-68), când fusese făcut colonel. În 1880, intrase ca general în armata egipteană.

Const. A. Ștefănescu.

Numărul 46 din «Ziarul Căleto-riilor» va apare Marți 21 Aprilie corect.

¹⁾ Vezi Revoluția Egipteană din 1881-82. «Ziarul Căleto-riilor» No- 41).

Abonamente cu premii

De la 15 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 15 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara
In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara
In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara
In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă, prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

N.B. De oare ce «Universul politic» apare și în fie-care Duminică, prețurile sale mai scumpit cu puțin

Mica publicitate

5 Bani cuvântul

De oare-ce «Universul politic» apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr și în numărul care apare în fie-care Joul un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cuvântul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.



CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii «coritori» vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vind cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mică de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu muzică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai hăpurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenes, cu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscani, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Premiile noastre pentru Maiu

După cum am anunțat, la zi'ntei ale fie-cărei luni, acordăm prin tragere la sorți trei premii tuturor abonaților ziarului «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-căruia abonat în parte.

Iată obiectele pe cari le acordăm ca premii la tragerea de la 1 Maiu anul curent.

Premiul I. — Un prea frumos port-fotografii de formă evantail de catifea, susținut pe o statuie de bronz.

Premiul II. — O frumoasă port-umbrelă și bastoane de bronz.

Premiul III. — O etajeră de porțelan pentru cărți de vizită și flori.

La tragerea la sorți pentru aceste premii vor avea drept toate persoanele cari se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Aprilie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

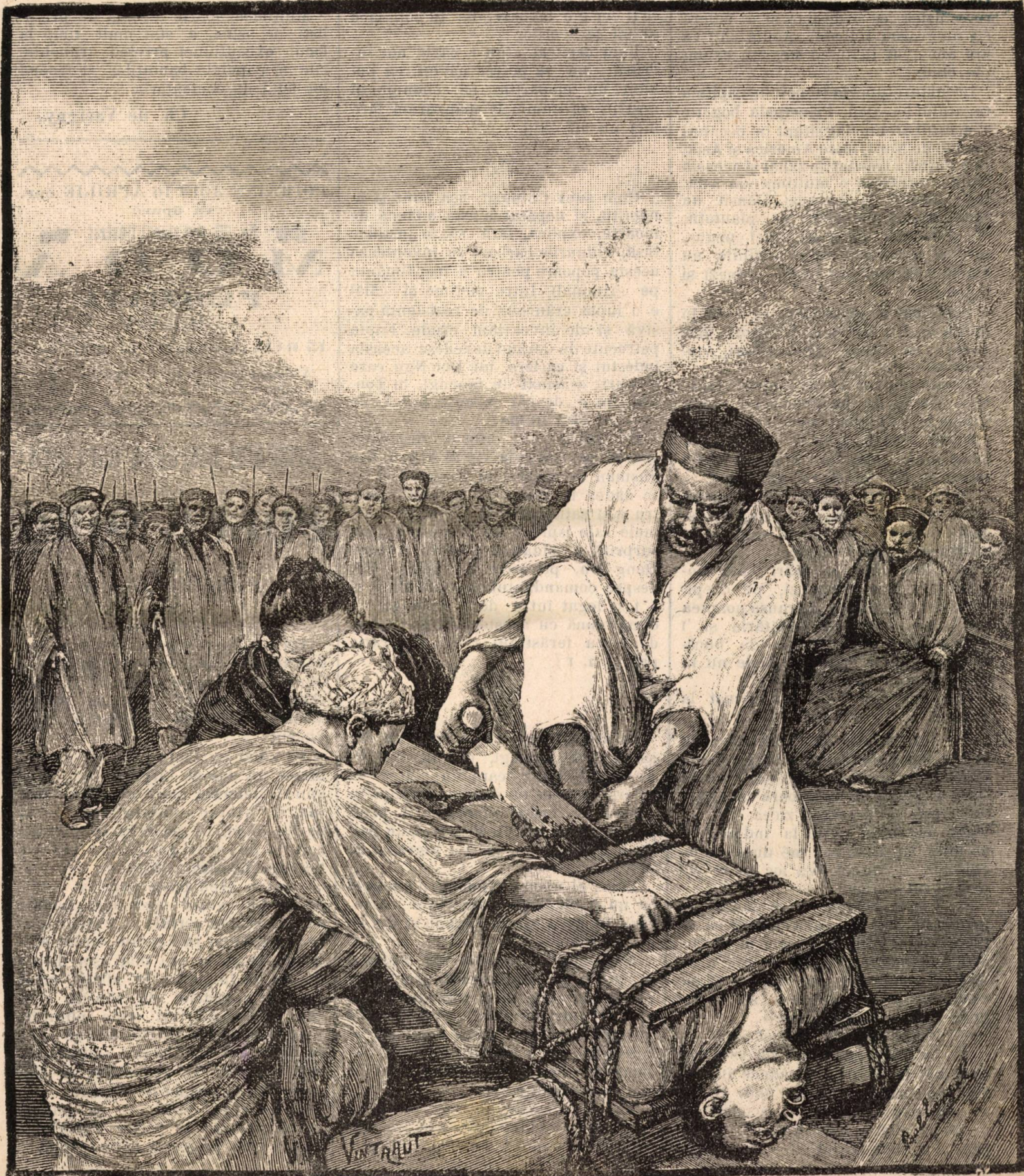
Redacția și Administrația:

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA



AMINTIRI DIN INDO-CHINA. — (Vezi explicația)

Amintiri din Indo-China

Bandiții din Anam și din Tonkin

Asia este pământul clasic al torturilor rafinate, al execuțiilor crude; în nici o parte omul nu dă și nu înfruntă moartea cu atâta nepăsare.

Se pare că rasa care populează acest continent e nesimțitoare la durere fizică, ea o desfide și o suferă cu un eroism sâlbatic. Acum câți va ani am avut înaintea mea un exemplar ciudat.

Locuiam atunci la Honolulu, capitala regatului hawaii. Principala bogăție a acestui archipelag situat în oceanul Pacific de Nord, între America și Asia, este cultura trestiei de zahăr și această cultură atrăsese o mulțime de asiatici: chinezi și japonezi. Dânsii nu erau numai muncitori pe plantații, ci și hamali în orașe, mici negustori și servitori. Toate familiile nu aveau alți servitori decât chinezi și japonezi.

Sprintenii și ascultătorii, ei erau în multe cazuri servitori folositori, însă adesea se arătau răzbunători, violenți și cruzi.

Printre amicii ce aveam la Honolulu, era și un compatriot al nostru (francez), fost agent consular al Franciei. El avea în serviciul său un bucătar chinez, pe care îl lauda foarte mult, cu tot caracterul lui dificil.

Omul acesta pe care îl cunoșteam era harnic, deștept, însă foarte susceptibil și din cale afară simțitor la ocări, la imputări chiar.

Iu urma unor muștrări cam violente ce-i făcu într-o zi, pe drept, stăpânul său, dînsul pătrunse noaptea în camera lui de bucătărie și i-l zdrobi capul cu un satir de bucătărie și fugi în pădure unde nu fu prins de cât după 15 zile.

Mărturisii tot și fu condamnat la moarte.

Cu o zi înainte de execuție, am primit, spre marea mea surprindere, o veste de la dînsul. Mă ruga să mă duc să-l văd la închisoare avînd a-mi cere o favoare, zicea dînsul. După ce stătui puțin la îndoială, îi ascultai rugămintea, mă dusei la închisoare și atunci avu loc între noi următorul dialog:

— Te am chemat, zise dînsul, nu pentru-că ești ministru și poți să-mi scapi viața; știu bine că n'ai să faci asta; ci pentru ca să te rog a interveni ca gădele care trebuie să mă execute, să nu mă facă să aștept prea mult «cuțitul inimii».

— Nu înțeleg ce vrei să zici.

— În China, când un om este condamnat la moarte, se aduce în curtea presărată cu nisip, unde trebuie să fie executat, un coș acoperit cu o cârpă albă și conținînd 20 de cuțite. Pe mînuchiul fie-cărui cuțit

este scris numele unui membru: mîna, brațul, nasul, urechia dreaptă, urechia stîngă, ochii.

Calaul ia unul la întîmplare, citește ce este scris pe el și taie să-l împunge, urechea ochiul sau membrul arătat pe mînuchi.

Unul din aceste cuțite este al inimii. Dacă el e mai înainte, atunci e înplîntat în inima condamnatului și totul e sfîrșit. Știu bine că ceea ce-ți cer e o favoare, dar tu poți face să-mi se acorde.

I-am explicat atunci că la noi lucrurile nu se petrec astfel, că noi albi nu ciopărim pe condamnații noștri, ci numai îi spînzurăm fără nici un alt chin.

*
**

Cum sunt Chinezii, așa sunt și americani, și nepăsarea asta adîncă de moarte, explică, fără să le justifice însă, chinurile barbare ce inventează aceste popoare pentru a înspăimînta pe criminalii. Între victime și călăi e o luptă crâncenă de rezistență pasivă și de invenții crude. Fapte petrecute de curînd dovedesc aceasta îndestul și cariera lui Doc Ngu care a murit asasinat de muong, în Tonkin, nu e de cât o serie lungă de cruzimi fără nume.

De mulți ani dînsul împrăstia groaza pe malurile rîului Negru. Era dușman neîmpăcat al Franciei și nu se dădea în lături de la nimic pentru a-și satisface ura. Una din primele sale isprăvi, fu prinderea, prin surpriză a soldaților postului francez Dong-Son, pe care i-a tăiat. Cât despre comandantul postului Grés, el a fost legat între două scînduri și dîmpreună cu acestea a fost tăiat în două cu ferăstrăul (vezi ilustrația pag. I n. r.)

*
**

În același timp când Doc-Ngu era asasinat de muong, un alt șef de bandiți, Nhuong, care nu putea să sufere ordinea ce stabilea Franța în Anam, în locul anarchiei, a prins pe guvernatorul Vu-Van-Bao, un partizan al Franciei, și l-a îngropat de viu.

Prins el însuși, Nhuong nu numai că nu-și tăgăduia crima ci o mărturisise în gura mare, făcându-și din ea o glorie.

Nepăsător de soarta ce-l aștepta, el privia cu indiferență pregătirile ce se făceau pentru executarea lui și cari într'adins se făceau de față cu dînsul. Autoritățile anamite au întrebuit cu această ocazie o solemnitate neusitată, menită a izbi i imaginația indigenilor.

În capul cortegiului era un detașament de soldați îmbrăcați în alb; în urmă veneau două elefanți pur-

tînd pe ei pavilioane scumpe în cari stăteau două mandarinii.

Condamnatul mergea în urma elefanților între două șiruri de soldați îmbrăcați în roșu. Mersul încet al cortegiului era regulat de bătaii metalice executate într'un chip lugubru.

La locul execuției, condamnații fură ingenuchiați, legați de niște pari și trei călăi le reteză dintr'o dată capetele.

Mulțimea, foarte lacomă de privilegii de astea, a stat mult timp la locul execuției privind trunchiurile și capetele bandiților și făcînd tot felul de comentarii.

Ch. de Varigny.

~~~~~  
POIMÂINE, JOUI 16 APRILIE cor.

va apare

No. 6 din ziarul Ilustrat  
**M O D A**  
**PAUZIANĂ**  
— COLORATĂ —

15 BANI exemplarul în toată țara

Abonamentul pentru un an lei . . . 7.50  
Pentru 6 luni lei . . . . . 4

~~~~~  
EPISOADE DIN CĂLETORIA MEA

LA

POLUL NORD

—
PARTEA DOUA

CAP. II

Eri am mers bine vr'o patru ore; după-aceasta însă am început să în-tîlnim numeroase crepături și riduri de ghiață grei de trecut. Vîntul de sud-est devenea tot mai violent

Pe când ne luam prînzul se întoarse tot așa de tare spre est. După amiazi deterăm peste ghiață și mîrrea, iar vîntul ajunsese la o iuțială de 9—10 m. pe secundă, spulberînd zapada împrejur de nu mai vedeam înaintea noastră. După ce mai trecurăm cu grei peste cîte-va coline de zăpadă, vîntul că era mai cuminte să ne așezăm cortul; dar pentru aceasta trebuia să căutăm un loc adăpostit, lucru ce era mai ușor de zis de cât de implinit. În sfîrșit orbecînd prin vîrtejul de zăpadă găsim un loc potrivit unde puterăm răsufli în sfîrșit, înghițindu ne supă în tihnă, pe când vîntul zguduia pereteii cortului și grămădea de jar împrejur mormane de zăpadă.

«Fuseserăm siliți să ne punem cortul lipit de un perete de ghiață ceea ce nu prea era plăcut fiindcă

puteau să se producă presiuni; n'aveam însă ce să facem, nu put am alege fiindcă acesta era singurul loc ce-l găsisem la adăpost de vînt.

«Până n'adormii încă ghiața începu să pîrie sub noi. Presiunea începea. Ascultați și mai gândiți dacă n'ar fi mai bine să ne sculăm de acolo și să nu așteptăm să cază ghiața peste noi, dar numai de cît adormii și visai tot cutremure de pămînt. Când mîe deșteptai peste cîteva ore totul eră liniștit. Numai vîntul urla în jurul cortului zguduindu-l și biciuindu-l cu pulbere de zăpadă.

«Aseară am ucis pe Potifar; acu mai avem 16 cîini. Numărul lor scade repede și suntem încă așa de derarte de uscat. De am ajunge o dată!»

Sămbătă 4 Mai.—Eră am făcut vre o 15 km. Dar de canale tot nu scăpăm. După amiază cînd am plecat, vîntul se liniștise și nîngea liniștit cu fulgi mari ca acasă, în Norvegia iarna. Rîu e însă cînd nu vezi nimic înaintea ta. Nu știți în momentul următor peste ce teren veți da. Ceea ce ne bucură însă e vremea moale. Nu sunt de cît 11° C. și putem să ne folosim de mîna goală fără teamă, și fără să ne doară degetele înghețate la orîce atingere.

Bucuria însă ne o stricău crăpăturile peste cari nu mai puteam trece de cît cu mult ocol și cu pierderea unui timp prețios. Numai cînd soarele se arată din cînd în cînd ne mai încurajăm și uităm de oboseală. Dar plăcerea cea mai mare e totuși cînd putem să ne virim în sac.

Rîu ne chinuim de cîteva zile. Ce n'as da acu să ved pămînt, să am un drum sigur înaintea mea, să pot să contez pe marșuri hotărîte pe zi, și să scap o dată de această grijă și nesiguranță continuă din cauza crăpăturilor. Cine știe cîte dificultăți ne vor mai pune în drum înainte de a ajunge la uscat.

Și în vremea aceasta numărul cîinilor scade mereu. Eu însumi sunt atît de ostentat că de abia mîe mai pot ține pe patinele de zăpadă, și cînd se întîmplă să cad îmi vine să nu mîe mai scol.

Azi dimineață pe la 5 am dat peste un canal lung și fiindcă cîinii erau imposibil de mînat înainte, ne am oprit. Acum nu mai avem altă mîngăere de cît aceste popasuri cu mîncare și somn.

Aproape toate crăpăturile au cam aceeași direcțiune. Cam de-a curmezișul drumului nostru cu puțină deviere spre sud-vest.

Azi dimineață temperatura a căzut iar pînă la 17,8° C, după ce se urcase iar pînă la 11,8° C. Sperăm ast fel că apa va îngheța în crăpăturile ce vom mai întîlni.

Poate că nu e frumos din partea noastră să blestemăm vîntul, căci

tovarășii noștri de pe *Fram* de sigur sunt veseli acum; fără îndoială se așteptau de mult la acest vînt. Ar trebui să mîe bucur și eu de bucuria lor, totuși as da mult de s'ar putea să mai aștepte cu mersul pînă vom ajunge noi la uscat.

Miercuri 8 Mai.—Crăpăturile continuă regulat; între ele ghiața este bună, plană. Direcția crăpăturilor nu se schimbă. Sunt însă unele cari merg cam în direcția cursului nostru.

E lucru curios cu ghiața. Cu cît ne apropiem de uscat pare a deveni tot mai plană pe cînd noi ne așteptam la contrariul. Măcar de ar rămănea tot așa.

Azi dimineață am socotit latitudinea și longitudinea. Cea dintîi eră 84° 31' nord; cea din urmă 66° 15' est. Nu ajunsesem cît credeam eu spre sud, dar cu mult mai mult spre vest. Ghiața ne-a dus îndărăt și spre vest, de aceea în viitor voi lua o direcție mai spre sud fiindcă mai ales mîe tem ca să nu ajungem prea departe în direcția spre vest. Sper că vom da în curînd de uscat și atunci vom ști ce curs să luăm. Mîe mir chiar că n'am dat deja de uscat.

Eră n'am ucis nici un cîne căci mai rămăseseră două treimi din *Ulenka* și era destul pentru mîncarea cîinilor. De-acum am de gînd să nu mai omor de cît la două zile cîte un cîne. Poate vom da în curînd și peste vre-un urs.

Joi 9 Mai.—Temperatura 13,3. Eră a fost o zi destul de bună. Ghiața era cam aspră dar am înaintat binișor. Vremea era frumoasă cînd am plecat dimineața la 2 1/2. Soarele strălucea printre norișori mici, albi. Mai tîrziu însă cu un vînt de nord-nord-vest dete o ceață peste noi.

Tragerea sîniilor devine pentru cîinii tot mai grei, în măsura în care numărul lor scade; dar se pare că nici tîlpile de lemn ale sîniilor nu alunecă destul de bine. Ieri n'am avut de cît patru cîini în sania mea; și încă, unul dintr'înșii, *Fliut*, s'a strecurat afară din hături și a fugit, așa că nu l'am putut găsi pînă seara, cînd a fost ucis drept pedeapsă.

Astăzi ghiața a fost, pretutindeni mai puțin plană de cît în zilele din urmă. După amiază s'a stricat și vremea, nîngea și vîntul deveni pe la 3 ore adevărată furtună. Nu se mai vedea de loc drumul; totul era alb, afară de locurile unde blocurile se ridicau din mormanele de zăpadă.

Peste cît va timp ghiața deveni și mai rea și dete peste inegalități de teren cum nu mai întîlnisem pînă atunci. Sperăm că în curînd vom trece și peste aceasta, dar ghiața nu deveni mai bună, așa că preferăm să ne oprim.

Din fericire găsisem totmai un loc bun de popas,—alt fel, pe vremea asta în care nu se vedea nimic

prin prejur, ar fi fost greu de căutat.

Apoi ne mai mirăm și de faptul că tot nu dăm încă de uscat. După socotelile noastre, trebue să fim acum dincoace de gradul 84.

Vineri, 10 Mai.—Temperatura — 8,8° C. Ne luptăm cu multe greutate. Ieri ziua promitea să fie bună, dar vremea ne-a împedicat să înaintăm. Înainte de amiază, cînd am eșit din sac, era frumos; soarele lucea, drumul era neobișnuit de bun și ghiața părea mai plană ca ori cînd. Am făcut un drum bun, deși nu mai aveam de cît 13 cîini, patru la sania mea, patru la a doua și cinci la a lui Iohansen. Dar după amiază vremea s'a stricat iar; s'a pornit din nou vîntul și nîngea de nu ne vedeam drumul de loc. Ghiața însă rămăsese destul de plană, așa că totuși ne am continuat calea înainte. Am dat peste o crepătură; am înconjurat-o. Nu mult după aceea ne am pomenit însă, fără să vedem, în mijlocul unor ridicături mari de ghiață. Nu mai puteam merge înainte. Ne oprirăm să prînzim, cu obișnuita noastră poftă, să socotim latitudinea și pe urmă să așteptăm vremea bună. Dacă n'avea semne să vie curînd, voiam să ne odihnim puțin dormind, ca să fim și mai pregătiți pentru mers.

Pe la ora 1 de dimineață m'am sculat și am ieșit din cort. Am găsit aceeași vreme înorată; numai la sud-vest se zărea la orizon o dungă de cer senin, albastru.

Lăsați pe Iohansen să doarmă mai departe și socotiți longitudinea, eram la 64° 20 est. De cînd am socotit o mai pe urmă, dacă n'am făcut vr'o greșală, am venit binișor spre vest.

Pe cînd eram încă ocupat cu socoteala asta, auzii afară la unul din caice un zgomot suspect. Ascultați: în adevăr cîinii se aruncaseră asupra caicului lui Iohansen. Alergai afară, prinsei pe *Haren* care tocmai rodea la o bucată de carne de cîne ce era destinată pentru mâine, și-i trăsai o bătae bună. Apoi legaî caicul la loc.

Vremea e tot neschimbată, noroasă, dar vîntul a luat o direcție mai mult spre sud și dunga de cer albastru de la sud-vest a mai crescut.

Un vînt de la vest ne ar bucura mult acum. Cu dor mîe uit la acea dungă albastră... colo departe e soare și, cine știe poate e uscat.

Ah! de-am simți odată pămîntul sub picioarele noastre; am uita totul... Ce dor mîe de pămînt!

Dar mai bine să mîe întorc în sacul meg și să aștept, dormind...

În decursul dimineții, am eșit din cort de mai multe ori, dar în tot d'una am găsit aceeași vreme înorată, același alb uniform pretutindeni. La vest și sud-vest era a ceeași dungă senină, albastră, numai

că se mai coborâse iarăși nițel.

Când ne am sculat în sfârșit înainte de amiază, vremea era încă ne schimbată și dunga albăstrie tot mai era la orizon. După părerea mea, albastrul acela trebuie să aibă aface ceva cu uscatul și sper că nu va fi departe.

Nu e mai greu de cât credeam să ajungem la uscat. Am și avut însă de aface cu mulți dușmani: ghiața rea, marșuri dificile, vânt, crepături, vreme cu ceață sau zăpadă de nu vedeam înaintea noastră; tot aceștia sunt niște dușmani, încăpăținați pe cari am avut să-i combatem.

Duminecă, 12 Maii. — Ieri ziua a fost mai bună de cât ne așteptasem. De și înorat, așa că mergeam cam pe pipăite, am avut noroc de ghiața relativ bună.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

LXII

În jurul capului purta o piele de guanac colorată de care era prinsă o pană de struț, care fălăia pe umărul drept, și care, cu toată legătura îi spânzura pe față și până la piept.

Pielea lui era măslinie sau mai bine de o înfățișare soioasă și a-ramie.

Părea foarte sdravăn și statura lui atingea doi metri, adică întrecea staturile înalte ale Europeanilor.

Gura lui era foarte mare, buzele groase și colțul buzelor sale foarte strînse.

Tot într'însul, până și o privire rătăcită îi dedea o înfățișare sălbatică, care îngrozea pe doamne.

Femeia părea mai bine-voitoare de cât bărbatul său, ceea ce hotărî pe unchiul Petruș de a-i oferi un pesmet, pe care ea îl luă între index și degetul cel mare și începu să-l ronțăiască cu delicatete și grația unei școlărițe.

Bărbatul nu-i dădu, să vadă dacă se supăra.

Dar el nici nu băgă în seamă.

D. Million îi dădu apoi și lui cați va pesmeți, pe cari i primi în palmă, și i asvirli pe toți în gură, spărgându-i cu o mulțumire vedită.

Dinții acestor doi indienți erau albi și netezi și zgomotul pe care îl făceau la mestecat, aducea aminte, zgomotul unei rîșniți în cafea.

Întreaga companie se arătă foarte generoasă, îndată mai veniră și alți Patagoni și diferite daruri fură distribuite la toți.

Unii purtau ghete. Mulți purtau

pintenii foarte ciudați, lungi și sfîrșite prin virfuri de fier.

În sfârșit pătrunseră în sat, și dădură de un bordei izolat unde găsiră o femeie. Ar fi vrut s'o întrebe, dar ea nu putea răspunde că nu știa de cât limba ei, trebuia să se mulțumească a schimba gesturi foarte puțin explicate.

Femeia asta era groaznică, mică, durdulie, frunte îngustă, umerii o-brazului înroșiți și crăpați de frig, înfățișarea foarte șireată.

Dșoara Fontaine îi eferi o rochie adusă pentru împrejurare și d. Million îi oferi o țigare; arătă puțin entuziasm pentru rochie, dar luă țigara cu poftă.

Bordeiul era mizerabil, cu totul lipsit de mobile.

A doua zi își urmară drumul spre Nord, spre Oceanu Pacific.

LXIV

Industria și inteligența Patagonilor.

Vom lăsa *Isbânda* pe când intra la Valparaiso și ne vom reîntoarce la exploratorii noștri.

Vestea că d. Duther și Morena sunt prizonieri mișcă pe toți, și îndată se dădu ordine să se formeze caravana și să pornească.

Cea dintîi zi de mers trecu fără nici un incident.

A doua zi de dimineată, Guilom Novet, care se sculă cel dintîi alergă în cort strigând:

— În picioare! în picioare domnilor, strigă el. Gătiți-vă să primiți vizite.

Călătorii, cu toate că nu înțelegeau ce însemnează această turburare, săriră de pe saltele.

— De ce vizite matinale, ne vorbiți? întrebă ei.

— Veniți că veți vedea, zise el. Îndată toți fură afară din lagăr.

Îndată văzură un nour de cavaleri, venind în fuga mare.

— Sunt războinicii din Colfoucouroh și poate chiar Cacicul care ne ese înainte.

Îndată fură înaintea trupei, cari erau ca la vr'o cincisute de cavaleri. Șeful lor mergea înainte. Și când fură aproape, toți scoborîră de odată.

Atunci șeful se adresă vinătorului, pe care îl cunoscuseră îndată:

— Cacicul ne-a trimes, să vă servim ca escortă de onoare și să vă călăuzim.

Li se desfunderă câte-va butoaie de rom și apoi li se dădură de mâncare.

Spre seară, înainte de apusul soarelui, călătorii ajunseră la tabăra Calfurac, șeful le arătă cortul cacicului. Dar nu era un cort cum se crezu la început ci un hambar mare de două spre-zece metri lungime.

Zidurile și coperișurile erau un fel de țesătură de păr de cal. Lângă fiecare din acești păreți, o ramură de copac înfiptă în pământ slujea de agățat hainele.

De altă parte erau puse pe pământ hainele celor patru femei a cacicului și a numeroșilor săi urmași.

Paturile acestea erau făcute din îngrămădeală de piei acoperite de o piele de cal.

Din cele patru femei ale cacicului era una bătrână și zbircită, iar celelalte tinere și aproape frumoase.

Cacicul primi pe Europeanii cu multă bună-voință. Doctorul se folosi, pentru a-i vorbi de cei doi prizonieri albi, convingându-l cu mare greutate, că nu erau niște spioni și sunt niște savanți care studiază pământul și moravurile oamenilor.

Cacicul le oferi o cină bună și le făgădui că va libera pe prizonieri.

A doua zi când prizonierii dădură cu ochii de nunta pariziană, nu mai putură de bucurie. D. Duther îi îmbrățișă pe toți.

Mai stătură o zi pe loc, ș'apoi o porniră cu toți, gândindu-se să ajungă *Isbânda* la Valparaiso unde așteptară.

Făcură drumul mai pe cal, mai pe catări, mai în căruțe, până ce cu chiul cu val, ajunseră la Santiago, unde nădăjduiau să afle ce s'a făcut *Isbânda*.

Un drum de fer pune în comunicație Santiago cu Valparaiso.

Santiago e un oraș frumos. Datoarele ridicărei de șase sute de metri deasupra nivelului mării și a vecinătății Cordilierilor și a gheturilor săi, clima foarte sănătoasă, de care se bucură.

Ceea ce-i atrase mai mult atenția noilor sosiți fu stîncă Santa-Lucca.

În mijlocul orașului se înalță dealul acela schimbat în grădină. Pe culmea aceea se găsesc observator, cafenea, restaurant, tiruri, menagerie, etc.

În oraș este și un monument sortit a aminti o groaznică întâmplare.

La 8 Decembrie 1863, pe când o parte din populație se găsea adunată pentru slujbă în biserica campaniei, un cutremur de pământ se simți de odată. Făclile răsturnate pe pânză se aprinse, și în câteva minute un incendiu groaznic se declară.

Din nenorocire ușa principală a bisericii era închisă: mulțimea înebunită se îngrămădi la eșirile laterale prea strîmte, care se astupară; aproape 2000 de oameni arseră înăuntrul clădirii.

Monumentul ridicat în mijlocu unde s'a petrecut această dramă grozavă, are o statuie de bronz, ridicând brațele la cer și cerînd prea tirziu ocrotirea cerească.

Pe pedestalul acestui monument sunt scrise aceste cuvinte:

IN MEMORIA
VICTIMELOR OMORITE DE FOC
8 DECEMBRIE 1868
DRAGOSTEA ȘI DUREREA
POPULAȚIEI DIN SANTIAGO

Casele erau mai toate împrejurate de flori, poteci umbroase merg de o parte și de alta a străzilor.

Porniră cu trunul. După ce străbătu un șef, care părea foarte fertil, intrară într-o regiune stâncoasă.

Când se scoborâră călătorii din tren la Valpariso, fură primiți de un «ura» năpraznic. D. Fontaine înștiințase de la Santiago pe unchiul Petruș de sosirea lor.

Cât despre Petre Duther cum se dădu jos din tren, se apropie respectos de d-soara Allard, care era foarte mirată și îngrozită.

— D-ră Clementa, voiți să vă vorbesc și să cer de la inima d-tale bună, multe ertăciuni.

— Domnule Duther, răspunse f-ța, dă-mi brațul, și până la otel, vei avea timp să-mi spui ce vrei.

Și tinăra liniștită puțin, își sprijini brațul pe omul care o persecutase tare.

— Domnișoară, îi zise el, poți de acum înainte să iubești și să te însoțești cu acela pe care l iubești, căci trebuie să-ți mărturisească că pie-dica ce ți-am spus că ar fi existând între Emil și d-ta, era o născocire de a mea. Să-mi erți d-soară această înșelăciune, de care numai dragoste, care o am pentru d-ta e scuza mea.

D-soara Allard începu a înțelege că i se dă libertatea.

Făcu o săritură de bucurie și strigă lui Duther:

— Sunt prea fericită, d-le, să mai fiu supărată pe d-ta.

LXV

O scenă de dragoste

Pe când aceste întâmplări se petreceau în America meridională, alte evenimente grave se preteceau în Statele-Unite, la cei doi celebri conspiratori și la Minele de aur de la Lac.

Cei doi conspiratori nu putură face nimic, Indianii erau slabi, fricoși și nu voiau să-și dea pielea lor pe mâna albilor.

Când contele de Montezuma văzu umilitatea încercării lui, își puse capul în mâini strigând:

— Doamne! să renunț la ideile mele, dar atunci cum să trăiesc fără nici un scop pe lume? mai bine moartea.

Contesa d'Orlinoff care era de față fu de sigur isbită de aceste cuvinte,

căci rămase multă vreme gânditoare.

A doua zi ea plecă cu vaporul la Quebec.

Cât ținu călătoria sta tristă și tăcută.

Contesa se duse la otel de France, care e cel mai frumos din oraș.

Înainte de a se înscrie pe registru consultă lista călătorilor.

— Dick e aici! strigă ea, și îndreptându-se către unul din servitorii otelului, spuse să-i pregătească un apartament frumos, și până atunci să-i prezinte cartea de vizită d-lui Dick Moore și să-l roage să bine-voiască de a mă primi.

Peste puțin contesa era la Dick Moore, care făcu vizitatoarei o adîncă închinăciune.

— Doamna contesă e bine venită, zise el, cu toate că nu știu ce-mi procură onoarea vizitei sale.

Contesa întinse mîna cu o mișcare în același timp nobilă și familiară:

— O să-ți explic eu, d-le Dick, și asta.

Și după ce se așeză:

— D-le Dick, zise contesa, am venit să-mi iau adio! de la d-ta.

Jancheul cu toată stăpînirea de sine nu putu opri o mișcare de surpriză.

— Părăsești America, d-nă contesă? zise el.

— Da, d-le Dick, America, Europa, lumea! Vreau să mor!

— Cum să mori! dar obrazul d-tale n'a respirat mai multă sănătate de cât în acest moment.

Contesa începu a plînge:

— Dick, strigă ea, nu boala mă va omori, ci numai voința mea.

— Doamne! Doamne! dar explică-te, căci frumoasă, bogată, impresurată, cum ești acum, nu cred să te gîndești serios la moarte.

Contesa rămase o clipă tăcută, să-și mai vie în fire, Dick Moore o contempla plin de admirațiune.

— Atala, spune-mi te rog, zise el cu un glas desmerdător, ce ți s'a întâmplat, că a putut să-ți vie ideea așa de negre?

Tinăra femeie tresări auzind blîndul nume de Attala.

— Dick, dragul meu Dick, am să-ți spun totul, vreau să-ți vorbesc cum un muribund ar vorbi duhovnicului său. Ascultă-mă Dick, și dacă îți mai rămâne în adîncul inimei puțină milă, plîngi pe nenorocita Attala, care n'a vrut să moară înainte de a te vedea.

Dick Moore luă mîna tinerei femei și o strînse într-ale sale.

— Dick, reluă contesa, nu-ți mai spun cât mai făcut să sufer; hotărîrea d-tale de a mă ține în rezervă, nefundurarea ta. Am înțeles că însoțirea mea cu contele a săpat între noi o prăpastie.

Dar îți jur, toate întâmplările acestea au fost fără de voia mea; fa-

talitatea și crima au făcut totul; Attala e o victimă și nu o vinovată, Attala n'a avut în viața ei de cât o dragoste: cea dintîi și cea de pe urmă.

Dick Moore sta mut dar mâinele lui imprimară o mișcare de dragoste mînei contesei, care tresări și urmă:

— Ceea ce mă despera, Dick, e că înțelegeam, că chiar dacă într-o zi aș ajunge să aprind în inima ta vr'o scîntee din dragostea noastră de altă-dată, nimic n'ar putea să ne apropie.

Am înțeles că lumea e nemiloasă, că nu va erta nici odată lui Dick Moore, să reia pe nevastă sa după ce a fost nevasta contelui și moștenitoarea lui.

Dacă am mai trăit e că pusesem speranța în liberarea conșingilor mei. Dar acum când am în inimă o dragoste și un patriotism fără de speranță, am jurat că voi muri.

Dick iartă-mă; vii să-ți strâng mîna pentru cea din urmă dată și să cerșesc de la tine uitarea trecutului.

D. Dick Moore se sculă de odată și ea și cum ar fi fost mișcat de un șurup.

— E prea mult la urma urmei! strigă el cu o voce tunătoare. Puterile omenesci au o margine, ale mele s'au sfîrșit.

Attala, tu, pe care te-am iubit atât, de ce ai venit să-mi tulburi liniștea? De când ambiția, dragostea de aur, înlocuise în inima mea, dragostea de altă-dată, de ce ai venit să redeștepti acel trecut blestemat?

Vorbești de prăpastia, care ne desparte. De ce vii să mă silești s'o pășesc? Zici că nu mai poți suferi viața; de ce vii să mă tîrăști după tine?

Attala, te iubesc încă. Te-am iubit tot d-a una! Adică îți spun că nu vei muri singură și că Dick va merge cu tine în veșnicie.

LXVI

EPILOG

Nunta nu pornise încă din Valparizo, când un indian se prezintă cu o scrisoare. Unchiul Petruș o luă și cum citea pîli.

— Prieten, zise el, am vești foarte rele. D. Dick Moor nu mai este. Dar să vă citesc scrisoarea:

«Dragă unchiule,

«Cel mai bun prieten al meu, tovarășul, fratele, Dick Moor într'un cuvînt nu mai este.

«Am aflat vestea de la indianul, care vă va aduce această scrisoare.

«Știți povestea dragostelor lui Dick Moor.

«Attala descoperind de ertarea lui a vrut să moară, și el a urmu't-o.

«S'au înecat amândouă, după cum mi-a spus indianul în peștera Mamouth sub cascada de apă.

«Înainte de a muri, Dick m-a înstituit legatarul universal al minelor sale de aur, care sunt de o sută de ori mai bogate decât credeam.

«Dar, așa da toată bogăția aceea, pentru viața nefericitului prieten.

Scrisoarea aceasta produse lacrimile tuturor.

Dar cei-l'alți eroi ai romanului ce s'au făcut?

Iată. D-șoara Clementa și-a cerut voe d-lui Million să se ducă la Minele de la Lac, împreună cu Guilom Novet, să-l vestească lui Emil, că-l liberă să-l ia. Nunta lor se făcu la Canada.

Cât despre d. Million, nu-și mai urmă drumul după evenimentul cu moartea lui Moor.

Se reîntoarseră în Europa.

D. Barbier se grăbi de a se însura cu d-șoara Leroux, cu care făcu o căznicie potrivită și bună.

D. Jolibois fu numit gerant al afacerilor d-lui Million cu 50 de mii de franci pe an, și așa putu să se însoare cu frumoasa Paulina Daubry, și să-și pue în lucrare planul cu căsuța de la Val-Fleury.

Marchizul s'a însurat cu d-șoara Fontaine.

Trăește astăzi într'un vechi castel breton, pe care l'a restaurat cu un lux princiar.

Josef Beaudoir și cu tinera lui soție Elena Bourgeois, au primit o mulțime de daruri de la d. Million, ca unui ce ca doi artiști erau cei mai săraci.

D. Fontaine, d-rul Leroux și d-na Raimond, trăesc în palatul, pe care și l'a construit d. Petruș Milon.

Și iată cum de la o nuntă a putut să iasă alte cinci nunți fericite!

— SFÎRȘIT —

In locul romanului Pățaniile unei nunți Pariziane în jurul lumii, care s'a sfârșit, vom începe a publica unul din cele mai interesante romane sub titlul: Aventurile fără de vole.

Din Cuba și Filipine

Un medic scrie următoarele în memoriile sale, asupra campaniei din anul trecut, de pe insula Cuba:

«În portul din Barcelona a sosit corabia «Isla de Pamay» venind din Filipine cu 804 pasageri între cari 10 ofițeri spanioli și 6 călugări. Răniți și bolnavi se aflau 22 sergenți

și 736 soldați. Corpul gigantic al corăbiei e înconjurat de o mulțime de luntri închiriate

Membri «Crucei roșii» și funcționarii sanitari ai armatei sunt cei dintâi pe bord. Soldații, slăbiți cu totul, își arangiază bagajele.

Jos domnește o mare desperare; toți sunt în doliu. Un miros greu de iodoform, noroiu etc., amețește nervii mirosului.

Numeroase paturi sunt înșirate unul lângă altul. Fel de fel de boale: sunt friguri, anemie, diaree, amputarea vre-unui membru etc.

Am văzut schelete acoperite de piele galbenă. Răniții acoperiți de noroiu, strigă de durere, căci răunile lor nu sunt pansate și muște băjbaie pe ele.

— Căți crezi, că se vor însănătoși din ei? întrebai pe medicul corăbiei

— Ce înțeleg prin a se face sănătoși? Să fie capabili de muncă. Nică unul!

— Și mulți au murit în decursul călătoriei?

— Nu, n'au perit mulți. Au murit vr'o 31 de înși. Acolo zace unul — zise el arătând spre o ușă, — zace unul, care a murit aproape de țărmure, el va fi aruncat în mare cu o ghiulea atârnată de picioare.

Întrai în camera indicată și văzuți o privești înspăimântătoare: șeaspre zece soldați zăceau în agonie.

Lângă soldatul cel mort zăcea unul bolnav de tuberculosă, care privea cu ochii sticloși pe camaradul său mort. Pe fața sa era întipărită o mare groază și din când în când își acoperea fața cu pătura.

Cei-l'alți nu băgau în seamă pe cel mort. Durerea rănilor, suferințele lor mari îi aduseră într'o prostrație completă.

Un tânăr blond, cu o față ca de fecioară cere de băut. Altul geme cumplit, și strigă «Mamă, mamă, unde ești! Ia-mă cu tine»

O oră mai târziu, pe stradele Barcelonei trece un camion de sanitari ai «Crucei roșii» cu țargi pe care zac soldații în agonie.

Soarele strălucește în deplina sa splendoare. E o zi frumoasă. Femei frumoase, cu priviri seducătoare, se preumblă pe strade; bărbații le urmăresc cu priviri de admirațiune și pe când soldații mor pe drumul către lazaret, egoiști nici habar n'au de Cuba și de Filipine.

Numărul 47 din «Ziarul Călătoriilor» va apare Vineri 24 Aprilie corent.

Joi 23 Aprilie 1898

ziua a doua

A MARELOR ALERGĂRI NAȚIONALE ȘI
—INTERNATIONALE—

la

VELODROMUL ROMÂN

de pe Șoseaua Kiseleff, Rondul II, București

—Cursa semi-finală—

a marelui premiu

în care se vor lupta cei patru campioni străini și patru români.

— MARE LUPTĂ PE TANDEM —

între echipele române și echipele străine

LANFRANCHI-MAX
LURION-HELER

Aceste curse vor fi foarte mișcătoare.

— Începutul la ora 4 și jum. —

PREȚUL LOCURILOR: Loja Rang I, Lei 20.—Loja Rang II, Lei 15.—Stal 1 numerotat, Lei 3.—Stal II, Lei 2.—Galeria, Lei 1.

Biletele se află spre vânzare la administrația ziarului «Universul» str. Brezoiu No. 11, București, precum și la administrația ziarului «L'Indépendance Roumaine», Piața Teatrului (Calea Victoriei).

Fenecătorii de crocodili

O enigmă din Africa germană

După o ședere de mai mulți ani în ținuturile ost-africane, mi se oferă în fine ocaziunea să mă întorc la țermure. Dar și mie mi se întâmplă ca altora mulți înaintea mea — tocmai în timpul plecării mele se împutinaseră proviziunile noastre de conserve și băuturi.

Astfel se întâmplă că după un marș de mai multe săptămâni m'am hrănit cu carne de capră și de oaie, și ca delicatose din când în când cu câte un pui. Ardeam de dorința, ca să află ceva de vinat, pentru ca să mă variez mâncările.

Îndată ce mă apropiam de caravana mea la un riu mai mare, lângă care speram că voi afla vinat, îmi alesai pe unul din însoțitorii mei și plecai înainte. Cu cea mai mare precauțiune, care se impune în aceste ținuturi, cu puștile încărcate în mână străbăteam înainte.

Nu străbătusem bine în deșis și de odată văzurăm înaintea noastră un luminis, în mijlocul căruia se a-

fla o colibă de negri. Înaintea acesteia se afla un negru, care repara niște plase pentru prinderea peștilor, pe când o femeie, de siguri, că nevastă-sa, pisa niște boabe de Matama pe o lespede de piatră. Mare fu spaima negrului când ne zări, și voi să fugă. I-am strigat în limba Suali, că n'avem intențiuni dușmănoase. El se liniștiră și rămăsese. Reușii să-l înduplec, să ne conducă până la riț, unde speram să găsim vinat.

Mersul prin iarba cea groasă și înaltă era anevoios și obositor și astfel înaintam foarte încet. Nică vorbă nu era de drum sau de cărare, ci noi ne făceam drumul. Din fericire mersul acesta nu dură mult, căci în curând ajunserăm la marginea unui riț, lat de 30-50 metri, din apa căruia gălbuie și plină de nămol, eșiau la iveală câte va colțuri de stînci și insule mici.

Țărul riului era acoperit cu tufișuri dese și ici colea se afla câte un arbore înalt și stufos.

În locul unde tocmai ne aflam țărul era prețipit, pe când de partea cea-laltă era nisip uscat, pe care se aflau numeroși crocodili, care se încălzeau la razele soarelui.

Aparițiunea noastră îl puse pe fugă și repede săriră în apă.

Un zgomet la spatele mele mă făcu să mă uit înapoi. Spre marea mea surprindere observai că conducătorul nostru dispăruse. Negrul se aruncase peste cap în apă, despre care știa că băjbă de crocodili.

După părerea mea întreprinderea aceasta a negrului era egală cu moartea. Îmi exprimă mirarea față de tovarășul meu, un Sudanesez, și-l întrebai că oare are o idee asupra împrejurării, că ce motiv l-a făcut pe Negru să sară în apă.

— D-le, răspunse Sudanesezul, Negru avea teamă de d-ta, și credea, că-l vei lua ca sclav, de aceea a sărit în apă, pentru ca să scape.

— Dar crocodilii vor sfîșia pe prosul ăsta de negru, mai înainte de a ajunge la țărul cel lalt.

— Nu, d-le, nu i vor face nimic, el are o *daua* (farmec) contra crocodililor.

Aceasta o zise cu cea mai mare liniște și cu expresiunea unei adînci convingeri. Așteptam cu încordare momentul, în care Negru va fi ajuns de groaznică soartă. Un timp oare-care înotă acesta sub apă, fără ca să iasă la suprafață; în fine după o pauză oare-care se ivi capul creș al Negrului la 50 de metri, mai jos la suprafață. El se uită împrejur și crezîndu-se în afară de bătaia puștilor noastre și înotă în susul riului.

Lucru groaznic pe care-l așteptam, nu se întimplă.

Un timp oare-care îl putui urmări cu privirea, apoi dispăru la o coti-

tură a riului.

Întreaga istorie îmi era neexplăcabilă; căci de șirul mișuia de crocodili, care nu cruțau pe nimeni, totuși cu ochii mei am văzut că Negrul nu a fost de loc supărat de aceste reptile. Se părea în adevăr, că Negrul e infalibil în contra atacurilor crocodililor.

De multe ori am mai văzut asemenea cazuri, în care indigenii exercită o influență fermecătoare asupra fiarelor sălbatice.

Cu toate silințele ce mi le-am dat n'am putut să află ce e *daua* aceea.

Nică prin vorbe bune, nică prin amenințări, nică prin viclenii n'am putut îndupleca pe negrii să-mi explice farmecul. Poate le e teamă, că vor pierde puterea lor de farmece, dacă vor iniția pe Europeanii în secretele lor.

C.

Varietăți

Streinii în China.—Numărul streinilor în China, după cea mai nouă statistică este de 10.091. În primul rînd se află Englezii cu 4084 suflete, apoi vin Americanii cu 1325, Francezii cu 875, Germanii cu 812, Portugesii cu 805 (aproape exclusiv în posesiunea portugheză Macao, ai cărei locuitori au în vinele lor sînge chinezesc). 461 Spanioli, 373 Suedieni, respective Norvegieni. Celelalte popoare europene sunt prea puțin reprezentate.

—x—

Un nou fel de călătorie.—Să faci o călătorie pe jos în jurul lumii e lucru vechi, nou însă este să faci o călătorie pe jos pe ocean. Aceasta vrea să o întreprindă acum căpitanul american Oldrieve. El și-a propus să străbată Oceanul Atlantic cu ghetă de lemn și de piele, prevăzute cu lăptiș. El și-a încercat acest «sistem» mergînd de la New-York la Albany peste lacul Hudson. Acum voeste el ca să plece din Boston în Franța peste Ocean în curs de 105—110 zile, chiar și dacă marea ar fi agitată. El va fi însoțit de căpitanul Anderew pe o mică corabie.

Lăsăm această știre în sarcina ziarelor americane, care se ocupă pe larg cu acest «sistem».

—x—

Spre Chicago.—Un anume Anton Bhém a făcut drumul de la Buenos Ayres până la Chicago pe jos în 20 de luni.

Un navigator vestit Fondacarro de asemenea a plecat de la Buenos Ayres la Chicago într-o luntre mică, de 28 picioare engleze lungime și 9 lărgime. El speră să ajungă pe apă până la Chicago în 55 sau 60 zile.

Șoimi voiagiori.—Avem porumbei călători; un rus, sub-locotenentul Smoilon, a dresat șoimi pentru ducerea depeșilor. Aceste păsări mult mai tarî de cît porumbeii au avantajul de a putea lupta în contra păsărilor de pradă. Mai mult încă: fie care sturz poate să ducă 1.640 grame, fără ca să simtă.

—x—

Ciuperce luminoase.—În Tahiti există niște ciuperce, care în cursul nopții luminează ca și ori ce lumină, răspîndind raze fosforescente. Lumina aceasta și-o conservează 24 de ceasuri.

Femeile din acele locuri întrebuințează aceste ciuperce, ca podoabă, purtându-le în păr.

—x—

Cea mai lungă linie telefonică este linia între New-York și Chicago, care are o lungime de 1520 kilometri și a fost construită de renumitul fizician Graham Bell.

—x—

Călătorii incognito.—Suveranii și persoanele mari când călătoresc se servesc de alte nume. Așa regina Isabela residează la Paris sub numele de contesa de Toledo; regele Neapolului se numește duce de Castro; ex-împărăteasa Eugenia se numește contesa de Pièrefonds, prințul Napoleon se numește conte de Moncalieri, prințul de Gales se numește conte de Chester, regele Milan conte de Takova, împărăteasa Austriei se numește contesa de Hohenembs, prințul Bulgariei conte Murancy.

Obiceiul acesta nu e nou; deja în secolul trecut Iosif II a venit de mai multe ori la Paris sub numele de conte Falkenstein, și Tarul Paul I a primit ospitalitatea prințului de Conde sub numele de conte de Nord.

Ludovic XVIII în esilul său, se chema conte de Lille, regele Iosif, se numea conte de Survilliers și regina Hortense are titlul de ducesă de St. Leon.

—x—

Jidovii rătăcitori.—Iată cifra exactă a populației israelitice din toată lumea. Europa are 5.400.000 Asia 300.000, Africa 550.000, America 250.000, Oceania 12.000.

Numărul total al jidovilor este de 6.312.000, repartizați astfel:

În Germania 3.400.000, în Rusia 2.552.000, Austro-Ungaria 1.644.000, Franța 180.000, Turcia 104.000, România 300.000, Bulgaria 10.000, Elveția 7000, Danemarca 4000, Serbia 3500, Belgia, Grecia și Suedia 3000, Spania 1800, Gibraltar 1000, Turcia asiatică 195.000, Rusia asiatică 47.000, Persia 18.000, Asia centrală 14.000, India 19.000, China 1000, Abisinia 200.000, Maroc 6000, Egipt 8000, Tripolis 6000, Tunis 5000.

Dintre 250.000 de evrei din America, 230.000 se află în Statele-Unite.

Abonamente cu premii

De la 1 Mai

Cine se va abona, cu începere de la 1 Mai 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 5.30 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de trei luni.

Pentru 6 luni lei 10.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman de 4 volume ilustrat și ziarul «Universul» literar colorat, timp de 6 luni.

Pentru un an lei 21.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brățară, o zaharnițe și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT

La 1 ale fiecărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă prin tragere a sortii și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare. Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

N.B.—De oare-ce «Universul» politic apare și în toate Duminicile, prețul abonamentului s'a scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Bani cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr și în numărul care apare în fie-care Joul un spațiu în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 bani cu vîntul, anunțuri de oferte și cereri de funcții; închirieri și vânzări de case, locuri, etc.; oferte și cereri de bani; cereri și oferte de profesori, guvernante, administratori de moși, bone, servitori, servitoare, etc.; corespondențe, etc.



CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vînd cu 30 la sută mai ieftin de cît ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mic de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocazie.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cîntă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orî-ce tuse, să cumpere numai **hapurile de catramină** ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenes, cu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipsanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Premiile noastre pentru Mai

După cum am anunțat, la zi'ntei ale fie-cărei luni, acordăm prin tragere la sorti trei premii tuturor abonaților ziarului «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-cărui abonat în parte.

Iată obiectele pe cari le acordăm ca premii la tragerea de la 1 Mai anul curent.

Premiul I. — Un prea frumos port-fotografii de formă evantail de catifea, susținut pe o statuie de bronz.

Premiul II. — O frumoasă port-umbrelă și bastoane de bronz.

Premiul III. — O etajeră de porțelan pentru cărți de vizită și flori.

La tragerea la sorti pentru aceste premii vor avea drept toate persoanele cari se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Aprilie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11, — Strada Brezoianu, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA



Martirii continentului negru. — (Vezi explicația)

Martirii continentului Negru

Ducele Jacques d'Uzes, membrul uneia dintre cele mai strălucite familii ale Franței, obosit de viața de lux și de lene la care l'condamnă numele și imensa lui avere, între prinse o expediție în Africa pentru a restabili acolo prestigiul francez, rezbușind moartea exploratorului Poumayrac. Se imbarcă la Marsilia cu locotenentul Julien, din infanteria de marină cu trei alți doritori de a venturi de călătorie, Hess, Pottier și Rogier, și cu 50 de pușcași algerieni, liberați din serviciul militar.

Peste o lună ajunseră în Congul de jos și luară drumul spre Stanley-Pool și cataractele lui Stanley. Însă la jumătatea drumului expediția se isbi de una din acele piedici atât de dese în istoria explorațiilor africane: neînțelegeri între autoritățile congoleze și indigeni.

Trebuia să se întoarcă pe teritoriul francez și să ia apoi alt drum.

Ar fi făcut foarte bine să nu mai plece de loc, pentru că ducele era atins de friguri africane, însă agentul francez din Uoubanghi de sus cerea grabnic ajutor. Ducele d'Uzes îi acordă trupele de care dispunea și pe care le puse sub comanda locotenentului Julien.

Ducele îi însoți ca voluntar și cu mari greutăți mica trupă ajunsă pe teritoriul Abirilor. Acolo aflară de masacrarea tovarășilor lui Poumayrac de tribul Bubusilor.

Forțele de care dispunea ducele se compuneau din 7 europeni d'mpreună cu ducele, din 38 de algerieni la care se adăugau 35 de senegalezii ai agentului francez. Cu această slabă escortă aveau să atace miile de bubuși, atâtași de primul lor succes și fanatisați de convingerea că francezii n'au să îndrăznească să-i atace.

Acțiunea se începu sub comanda locotenentului Julien. Satele bubușilor fură arse și dușmanul trebui să se ascundă, însă în curând reapăru în număr mai mare, când expediția se întorcea. Secțiunile se formaseră în careuri și o ploaie de gloanțe se trimise asupra negrilor, însă dinșii își ținură cumpătul, aruncând săgeți și cuțite care răniră câți va senegalezii. La urmă dușmanul o croi la fugă.

Succesul acesta împinse pe un șef nepriu, Bangassou, să treacă în partea Francei, aducând un ajutor de 700 de oameni. A fost un mare noroc, de oare ce a treia zi bubușii înaintară la atac în număr de 5000. Lupta fu mai crâncenă încă, dar negrii fură din nou puși pe goană, după ce lăsară pe câmpul de bătăie un mare număr de morți și răniți.

Ast-fel, moartea lui Poumayrac și a tovarășilor săi era răbunată. Lo-

cotenentul Julien se îmbolnăvise și trebui să se întoarcă în Franța. Ducele d'Uzes porni spre Boazaville spre a se odihni și a întreprinde apoi explorarea țerei Oubanghi.

Însă și la el, frigurile africane de care fusese cuprins, făceau progrese așa de repezi în cât cei din jurul lui îl determinară să se întoarcă în Franța.

Ducele se duse la Kabanda, pe drumul Loangului, de unde un vapor portugez trebuia să-l aducă în Europa. Însă obozeală călătoriei îi sleise forțele. Chiar în luntrea care l'ducea pe bordul vasului fu atacat de o criză neașteptată încât trebui transportat din nou pe uscat. I se dete un pat la contuarul portugez unde doctorul Jean de Mattas văzu îndată că era pe sfârșite.

În loc al doctorului veni un preot care-i dete împărțășania și tinerul duce își dete ultima suflare departe de mamă și de surorile lui care-l așteptau plângând.

C. Varigny.

Numărul 48 din «Ziarul Călătoriiilor» va apare Marți 28 Aprilie corent.

EPISOADE DIN CĂLĂTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Ciudad era că la sud sud-vest tot se mai vedea dunga senină, care cu cât înaintam se urca tot mai sus la orizon. Speram mereu că se va întinde și mai mult și vremea se va însenina ca să ne putem găsi drumul mai ușor. Dunga însă nu voia să se întindă, și rămânea mereu la fel. Ba spre seară începu să devină tot mai mică, până când de la o vreme dispăru cu totul.

Nu pot să-mi închipuiesc alt fel de cât că această dungă este în legătură cu uscatul.

Azi dimineață pe la 7 ore am ajuns la o ghiată atât de rea, cum de mult n'am mai întâlnit. Am fost nevoiți să poposim după ce n'am făcut mai mult de 14 km. Acum însă nu mai avem de făcut mai mult de 97 km. până să ajungem la pământ, dacă pământul se găsește cu adevărat la 83°.

Ghiata aci e fără 'ndoială de altă natură de cât până acum, ceea ce mă întărește în credința că trebuie să fie uscatul aproape.

Intr'aceea timpul trece și numărul

căinilor scade mereu. Acum nu mai avem de cât 12. Eră am ucis pe *Ka'a*. Provisiile noastre de asemea scad, de și slavă Domnului, mai avem până să ie isprăvim. Prima tinichea de petrol (10 litri) s'a golit de trei zile.

Acum toată ziua nu facem de cât să ne uităm cu dor la orizon așteptând uscatul. Dar nu vedem nimic chiar când mă urc pe cele mai înalte coline și cercetez depărtarea cu ochianul.

Luni, 13 Maiu. — Temperatura mi nimă — 13°C.

Viața pe care o ducem e cu adevărat grea. Căini care ne-au mai rămas sunt obosiți, leneși, abea mai trag. Ghiata e cu atât mai rea, cu cât ne apropiem de uscat și acoperită de zăpadă cu mult mai groasă și mai moale ca până acum. Îndată ce ne luăm patinele din picioare ne cufudăm de multe ori până la mijloc. E nespun de obositor a umbla pe acest fel de cale, mai ales dacă patinele de zăpadă nu sunt bine legate și aceasta nu se prea poate când ești nevoit în tot momentul să ajuți căinilor și să împingi sau să tragi la sâni.

Cu toate astea eră am făcut un drum bunșor, așa că cred că pot socoti pentru ultimele 2 zile la un loc, 30 km. Trebuie așa dar că nu mai avem de cât 82 km. până la gradul 83, și până la uscatul presupus de Payer.

Ținem drumul cam tot spre sud ca puțină deviere la dreapta, de oare ce vântul neconținut de est, ne mână fără voe spre vest.

Noaptea începe acum să fie bine cald în sac. Noaptea trecută abea am putut să dorm de căldură.

Marți 14 Maiu. — Temperatura 14,1°C.

Am avut o zi plăcută de odihnă. Tocmai când era să plecăm după dejun, cerul se înoră și începu să ningă din greu. Pe o ast fel de vreme mai ales cu ghiata inegală ce o aveam, acum nu era de mers înainte. De aceea hotărîm să stăm pe loc și să ne ocupăm cu alte lucrări necesare precum: cu împărțirea în mod egal, a poverii rămasă pe două sâni. A treia, pentru care nu mai aveam căini, puteam s'o lăsăm în plata Domnului. Acest lucru trebuia negreșit făcut, așa că nu ne-am perdut de geaba nici ziua aceasta.

Acum aveam din această sanie precum și din alte bucăți de lemne rupte, destul material de foc, pentru ca să economisim pentru cât-va timp petroleul. Ne făcurăm un foc la care să ne ferbem mâncarea de seară. Din tinicheaua goală de petrol, ne am făcut un vas de bucate.

La prima încercare am aprins focul înaintea cortului, dar a trebuit să-l stingem imediat, pentru că pe

de o parte era să ne aprindem cortul, iar pe de alta tot fumul se scurgea în interior așa că de abia mai vedeam cu ochii. De încălzit însă, încălzei frumos și era mai ales foarte plăcut la vedere. L'am mutat mai departe pe ghiată, unde nu era primejdie să ne aprindă cortul, nici să ne afume; dar cu aceasta ni s'a dus și ori ce bucurie. După ce am ars aproape întreaga sanie și n'am reușit de cât să fierbem apa dintr'un vas, pe când pe de altă parte banchiza pe care eram fu găurită până în adânc, renunțai în fața acestor rezultate la ideea de a găti cu săni și m'am întors la iubitul nostru amic. «Primus», care este un tovarăș, credincios și nu e boclucaș. Poți să îl ții lângă tine chiar când zaci în sac. Cred că avem atât petrol cât ne trebuie pentru călătoria noastră, de ce să ne mai batem capul. Iar dacă petrolul s'ar sfârși prea curând avem untură de urs, focă, saș și morsă.

Acum cele două săni au devenit firește ceva mai grele, dar în schimb avem pentru fie care din ele câte 6 câini cât timp vor mai putea trage.

Răbdarea noastră a fost în sfârșit recompensată printr'o zi cu soare; în cort e așa de cald, în cât asud. S'ar crede că stăm unde va acasă într'o zi călduroasă de vară pe câmpul ars de soare.

Ghiata a fost în zilele din urmă ceva mai pasibilă de și crepăturile ne au pricinuit multe piedici. Câinii și pierd puterile pe fie-care zi.

Din această cauză n'am făcut mari progrese.

Jouă, 16 Mai. — Scriam în ziarul meu:

«Mai mulți câini par a fi cu totul extenuați. «Baro» primul câine de la sania mea nu se mai putea mișca er și a fost ucis și dat celor-l'alți spre mâncare. Bietul animal ne serve cu credință până la sfârșit.

«Er a fost ziua nașterii lui Iohansen, a împlinit 28 de ani. Pentru sărbătorirea acestei zile am aranjat un mic banchet cu mâncarea lui favorită (labskans) și cu grog ferbinte. La amiază era cald și plăcut în cort. Temperatura dimineața la 6 ore, 15°C.

«Astăzi am socotit longitudinea și latitudinea și am găsit 83°36', lat. și 59°55' long. de est. Latitudinea este tocmai aceea pe care o presupunem; longitudinea însă ne pune pe gânduri. Suntem prea spre vest, de și toată vremea am mers mai mult direct spre sud. Ghiata pare a fi mănăstă aci tare, de aceea cred că va fi mai bine să ne ținem direcția mai spre vest, ca nu cum-va să trecem pe alături de uscat. Ca să fiu cu totul sigur am mai socotit odată observațiile noastre de la 7 și 8 Aprilie, dar n'am găsit nici o eroare.

Ciudat mi se pare că tot nu se arată încă semn de uscat. Temperatura de la 10 ore seara 17°C.

Vineri 17 Mai. — Temperatura, — 10°C. Astăzi este aniversarea constituției. Presupusesem cu toată siguranța că această zi ne va găsi unde-va pe uscat, dar soarta a hotărât alt-fel. Stați aci în sac și mă gândesc la veselie de acasă, la cortegele sărbătorești ale copiilor, ale poporului, la veselie și zgomotul de pe strade, la steagurile ce filfie în aerul albastru de primă vară, și la obșteasca bucurie.

Iar noi stăm aci pe ghiată, nu știm sigur nici unde ne găsim, nu cunoaștem depărtarea la care ne aflăm de pământ, și ce mijloc de trai o să găsim acolo. Stăm aci cu două săni trase de câini al căror număr însă scade pe toată ziua și înaintea noastră avem un câmp întins de ghiată, care cine știe câte greutate ne mai rezervă. Înaintăm cu greutate kilometru după kilometru și poate-că într'acestea ghiata ne duce pe de-alături uscatului la care sperăm s'ajungem.

Grea viață, fără îndoială; dar, se va sfârși odată. Trebuie să ne ajungem ținta. Să ne înălțăm și noi steagul de 17 Mai, să-l serbăm și la 83°, 30', și să ne încredem în soartă.

Er a fost o zi grea. Vremea era frumoasă, foarte frumoasă chiar, și drumul era excelent, așa că puteam să ne așteptăm la mari progrese, dacă n'ar fi fost câinii atât de obosiți.

Se opresc în tot momentul, la cea mai mică piedică. Trebuie să le căutăm drum neted de tot dacă vrem să mergă înainte, alt fel trebuie să tragem mai mult noi.

Oricum însă tot mergem înainte, și în cele din urmă silințele noastre atât de grele vor trebui să fie încoronate.

Er am avut să trecem peste patru crepături dintre care a doua ne-a pricinuit un foarte mare înconjur. Cu a treia a fost și mai rău. Aceasta era un adevărat lac, cel mai mare pe care l'am întâlnit până acum.

Lacul era acoperit cu ghiată nouă care nu putea suporta greutatea noastră. Pornirăm deci spre sud-vest în credința că în curând vom găsi un loc de trecere, dar acest «în curând» nu sosi. To mai aco unde speram să găsim un loc de trecere, lacul se întindea spre sud-vest, până la orizon, așa că nici nu'l mai vedeam marginea. Departe se ridicau câte-va blocuri la suprafață, ca și când ar fi plutit în apă liberă, schimbându-și mereu forma, acu dispărând acu ivindu-se iar. Totul părea a arăta, că acest lac se revărsa în vest în mare. Ce era de făcut? Ghiata era prea subțire ca să ne poarte și prea subțire ca să putem pluti cu caicurile. Câtă vreme trebuia oare

în acest anotimp ca ghiata să prindă nițică consistență asta n'o știam. De sigur însă că într'o zi nu se putea întâmpla. Mi se păru deci prea mult ca să ne oprim și să așteptăm. Până unde se întindea lacul, și până unde trebuia să mergem ca să găsim un loc de trecere și să ne putem continua drumul asta n'o putea ști nimeni, ar fi ținut poate zile întregi. Să ne întoarcem pe drumul pe care venisem nu era de gândit.

Lacul se întindea spre sud-50°-vest. Dacă am merge spre lungul lui, ne-am abate, fără îndoială de la cursul nostru; totuși nu era altă cale de ales.

Peste puțin timp ajunserăm la o nouă crepătură care trecea de-acurmezișul spre lac. Aci însă ghiata era destul de solidă ca să ne poarte și după ce trecurăm de partea cea laltă și cercetați ghiata lacului, găsim o zonă unde ghiata nouă prin presiune se formase în mai multe pături așa că în sfârșit puturăm să ne aventurăm pe lac și ajunserăm bine dincolo.

Apoi pornirăm cu greu înainte până ce pe la 8½ ore seara deturăm peste un nou lac de aceeași fel ca și cel de mai înainte, cu singura deosebire, că aci lacul părea a se deschide în mare spre nord-est, pe când spre sud-vest, orizonul era în chis cu ghiată. Suprafața era acoperită și aci cu ghiată nouă, ceva mai groasă și mai veche la margine

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numărul viitor)

VELODROMUL ROMÂN

Șoseaua Kiseleff, — Rondul II, — București

Duminică 26 Aprilie curent

Ziua a treia și ultima

a marilor alergări naționale și internaționale

LUPTA DECISIVĂ

De biciclete

în cursa finală internațională a marelui premiu de **2200 lei**.

Cursa finală internațională pe tandem
a marelui premiu al Tribunalului de **2.200 lei**

Inceputul la orele 4 și jum. p. m.

PREȚUL LOCURILOR: Loja Rang I, Lei 20 — Loja Rang II, Lei 15. — Stal 1 numerotat, Lei 3. — Stal II, Lei 2. — Gale-ria, Lei 1.

Biletele se află spre vânzare la administrația ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, precum și la administrația ziarului *L'Indépendance Roumaine*, Piața Teatrului, Calea Victoriei și în ziua alergărilor la casa Velodromului.

CAMILLE DEBANS

Aventurierul țără de voie

Claude Michou, îndată ce fu în stare să conceapă idei personale, porni o ciudă fără margini împotriva lui Adam și a Evei, căci prin lăcomia lor au expus pe urmași la muncă. Nu că nu era în stare să nu înceapă o lucrare oarecare dar natura îl făcuse mai mult pentru o viață de visuri de cât pentru lucru. Și, culmea nenorocirei, era și sărac.

Noroc că avea destulă frumusețe fizică. Și pe lângă asta, blând, cu vino încoace, plăcut și foarte bine făcut. Astfel că înțelese el de timpuriu, cât de ușor i-ar fi să facă o căsătorie potrivită. Și, în adevăr, la vârsta de douăzeci și șase de ani, se însură cu Sofia Baucelin, moștenitoare orfană, care-i aduse, nu cea ce numim azi avere, dar o înlesnire, care îi dădea voie să nu lucreze nimic, adică cam la douăzeci până la douăzeci și cinci de mii de franci venit. Foarte cuminte, fiindcă nu cu noștea nimic mai de temut de cât nevoia de a câștiga, — își regulă viața și știu să fie fericiți cu venitul lui modest. De alt-mintrelea nu era de cât o situație de așteptare, căci Mme Michou îi adusesese, pe lângă averea sa personală, speranțe foarte mari. În sfârșit ca să isprăvim, la moartea unui unchiu care locuia în Noul-Orleans, și a unei mătuși bătrâne, deja octogenară, care ședea la Paris, Sofia trebuia să fie milionară, de mai multe ori, poate. Era deci pentru Claude, care știa să aștepte, un viitor de o perfectă fericire. Unchiul se numea Martin și mergea pe șea zeci și trei de ani. Bătrâna verișoară se numea Honorine Baucelin; îi zicea mătușica Honorine.

Toate ar fi mers de minune, dacă dna Sofia Michou n'ar fi avut gusturi cu totul opuse cu cele ale bărbatului său. Harnică, iute chiar, moștenise de la bunica ei o nevoie nesfârșită de mișcare. Pentru dânsa, a călătorii însemna cea mai mare fericire care și o putea închipui. Pretindea că se scoboară din Paul Lucas, un explorator, care n'avusese nevoie de drumuri de fier nici de vapoare cu aburi ca să parcurgă cele trei sferturi ale pământului, acum trei veacuri și jumătate de atunci. Celelalte neamuri și până la unchi și mătușele cele mai de aproape, fără să mai puie la număr pe tatăl său mort în Afganistan în 1878, toți au fost călători curagioși. Era deci, la ea, un adevărat atavism.

Două firi așa de deosebite trebuiau să intre fatalmente în luptă. Patru ani după căsătorie, Sofia duse pe băr-

batu-său, de voie de nevoie, la bălciul de la Nijni-Novgorod ca să-l facă să petreacă, zicea ea. Și de atunci voia cu orice preț să plece cu el în Noul-Orleans ca să viziteze pe unchiul Martin. Dar Michou, inimicul oricărui osteneală, se împotriva cu o forță de inerție victorioasă.

Două sau trei ani se strecurară în mijlocul acestor certe. Claude, scos din fire câte odată, îi zicea nevist-sale vagabondă.

Sofia îi răspundea taxându-l de lipitoare.

Pe urmă, viața de căsnicie își relua mersul său obișnuit fără s'aducă vr'o soluție. Căci nici unul nici altul nu vroiau să se dea învins.

Un singur argument reușea să înblânzească pe Michou când femeia sa îl punea înainte...

«Unchiu, zicea ea, are să ne desmoștenească. Și are să aibă dreptate. Ce, ai lăsa tu averea ta la rude așa de greoaie, în cât să nu-și dea osteneală să facă cinci-spre-zece sau opt-spre-zece sute de poștioare, ca să-ți facă o vizită?»

«Moliciunea ta are să mă facă să îmbătrânesc într'un mediu înăbușitor. Cu toate astea știu bine, că se zice că are un milion de dolari. Cea ce face cinci milioane de franci. Spune-mi îndată, că vrei să mă ruinezi.

«Dar te previn, că mă divorțez mai bine de cât să renunț la această moștenire, și prin urmare la această excursiune.

— A!.. tu numești asta o excursiune?

— Nu-i alt ceva, strigă infocata Sofia. Cu vapoarele cu aburi, și cu drumurile de fier, poți să fi pe malurile lui Mississippi în două-spre-zece sau patru-spre-zece zile, fără să simți măcar. Frumos lucru!!

— Dar dacă, în timpul ăsta, vara ta Honorine, ar cădea greț bolnavă? răspundea Claude.

— Ei bine? averea ei n'are să dispară din cauza asta; pe când aceea a unchiului nu știm din ce constă, și ai să se găsească acolo destul oameni, care să încerce să și o însușească.

— Dar, reluă Claude, mătușica Honorine a pus condițiune, făcând testamentul în favoarea ta, că trebuie să fii față în ultimele ei momente. Dacă ești în America, în ceasul când își va da sufletul de giaba! draguță; n'ai să ai de la dânsa de cât o mizerabilă moștenire de câte-va parale: două-sute de mii de franci. Uiți că averea ei trece de un milion și șase-sute de mii?

— Mătușica mea Honorine, doar nu e așa de proastă să moară în lipsa mea, răspundea Sofia scoasă din fire prin rezistența bărbatului ei.

Claude, în fond, trăgea nădejde la averea unchiului Martin, căci abia o aștepta; și deci la urmă tăcea;

dar ca să-l decidă să plece cu vaporul, să înfrunte boala de mare, să plutească printre ceața cea deasă din pusturile Țerei-Nouă unde era de ajuns o întâmplare cât de mică pentru ca cea mai solidă corabie să fie crăpată în două, nu, nu și nu! Fără să mai pue la socoteală că se înfiora la ideea că trebuie să știe să iasă din încurcătură, în mijlocul poporului american renumit prin moșcia sa, prin obiceiurile sale curioase, și prin egoism îngrijitor. Mui mult de cât atata, nu vorbea nici englezește, și în sfârșit, se povestise atâtea lucruri grozave asupra accidentelor de drum de fier, care făceau dincolo de Atlantic un adevărat abuz!

«Povești! spunea Sofia, cunosc mai bine de o sută de persoane care s'au dus în Statele-Unite și care s'au întors. Nu poți să spui tot atata și de cei care se duc la Clamert».

Aceste discuții se întăritău din zi în zi, când Michou primi tocmai o scrisoare de la unchiul Martin în care reamintea «micuței sale Sofia» promisiunea pe care i-o făcuse de mai multe ori, că are să se ducă să petreacă trei luni la el.

Epistola moșului se sfârșia cu aceste cuvinte: «Dacă nătărăului tău de bărbat i-e frică să-și ude penele de gâină, vino singură. Ești o Baucelin, ce dracu! N'am nevoie de prezența lui, ca să mă sărute înainte de moarte.»

«Ei bine! zise Sofia, vezi. Trebuie să ne ducem. De alt-mintrelea nimeni n'are să mă ție. Voința unui om pe moarte e sfântă. Am să-l satisfac cu orice preț.

La aceste cuvinte, Claude păru că se resimte. Femeia lui, care-l iubea de alt-mintrelea, crezu că s'a decis; dar el zise:

— Pleacă, dacă vrei. Chiar ai dreptate, ar fi prostesc lucru să jicnești pe un om așa de bogat.

Sofia isbucni:

— Iacă! zise ea, are dreptate, unchiu, nu ești alt-ceva de cât o curcă plouată. Plec și încă îndată. Sâmbătă părăesc transatlantic, Havres. Azi e Joul. Maine seară plec cu trenul.

Michou, uimit, — căci și el avea multă dragoste pentru femeia lui — încercă să obție, că măcar să-și pregătească mai multă vreme călătoria.

Dar Sofia împachetase, și era pe sfârșite.

Diavolul călătoriei o poseda cu totul. Nimeni n'o împedica, chiar în ziua aceea s'a dus să-și ia rămas bun de la mătușica Honorine. Asta, știți, era și ea o Baucelin.

În tinerețe vânturase lumea întreagă. Se istorisea chiar, că la casa ei din Ucraina, un cal înărvit, după ce o răsturnase și o călcase cu picioarele în minutul când voia să se sue călare, împinsese sălbătăcia până